

20 سىلاھ

كانون بچونك

ھەيھانەيە ل ئامېدىي دەرەكەشەيت

كاكەمىن نەجار:
بوھارا ەەرەبى نە چ
خېر بو كوردان
ھەبوو و نەژى بو
وولاتىت ەەرەبى

• دىتنەكا دىرۇكى ل سەر
ھەللىكەفتىت كوردى د
چاقى "جويس بەلو"ى دا

• ماندىلايى رەتت چىقانوگا
مرۇقىنى د چەرخى بىستى دا

• پ.د. سابر زىيارى: تەكنولوژيا
ئىك ژ نەگەرېت پەيدا بونا
نەخونلىيىت دەروونى يە

• براىى من و ەغەر كرىە و دايك و
بايىت من زورىى ل من دكەن كو
ژئىرايا خو مەھر بكم!

تتويكرن ژ تتاھجوانا كوردستانى دھىتە قەدەغەكرن

چاوا وهلاتی خو پیشه بهین

تهفروکه کوردستان یا بوویه هه‌ریمه‌ک و مراریت مه‌زن ب خوقه دیتینه و ژ هه‌می رویه‌کی فه پیشکه‌فتیت مه‌زن دروست بووینه و دیسان خزمه‌تیت مه‌زن هاتینه پیشکیشکرن دهه‌می که‌رت و بیاقتیت ژیانی دا و مه باومری هه‌یه کو دی کاریت مه‌زنتر و باشتر هیئه کرن.

ته‌گه‌ر مروف به‌ری خو بدمتی نوکه هه‌فرکی ل سهر ئاقاهیه‌نه، کانی دی کی ئاقاهیی خو بلندتر ژ بی هه‌فال و جیرانی خو لی که‌ت، بی‌گومان ته‌فه ژلایه‌کی فه باشه دا‌کو ئاریشا ئاکنجیوونی به‌ر ب نه‌مانی بچیت، به‌لی یا فه‌ر و گرنه‌گ ته‌وه کو ته‌ف مشه‌ختبوون ژ گوندا و باژیرکی‌ت بچویک، به‌ر ب باژیریت مه‌زن، چاخشانده‌نه‌ک پیدا به‌یته کرن، چونکه باژیریت مه‌ نه باژیریت سعه‌تکارینه کو بکارن کومیت مه‌زنی‌ت مروقان دناف خودا کوم بکه‌ن و بدمنه کاری و هه‌می ژيانا خو ب سهر فه‌رازی بزین، و کومبوونا گه‌له‌ک مروقان دباژیراندا دی کی‌تجه‌کا نه باش که‌ته سهر ژیرخانا ئابووری یا کوردستانی، و ته‌گه‌ر به‌ری خو بدمینه وه‌لاتیت بیانی روژ بو روژی پتر پویته‌ی ب دمور و به‌ری‌ت باژیران ددمن، ته‌و دمق‌ه‌را کو جهی کاری تیدا نه‌مینیت دی حکومت بزاقیت مه‌زن که‌ت پلانی‌ت دیراسه‌ت کری بو داریژیت و ئیکسه‌ر دی هزری ل دانانا کومه‌کا پرۆژان که‌ت، وه‌کی فه‌کرن و دانانا کارخانان، فه‌کرنا په‌یمانگه‌ه و کولیریت جودا جودا و پرۆژیت سه‌یرانان، یان چاندنی و گیانه‌ومری، دا‌کو فه‌ژنه‌کا دیتر بکه‌فیته وی دمق‌ه‌ری و خه‌لکی وان ژی نه‌چار نه‌بن به‌ری خو بدمنه باژیران و مولک و جهی باب و باپیریت خو ب جه به‌یلن، و دیسان ل گه‌له‌ک وه‌لاتیت جیهانی عه‌رد و ئاخ ل گوندا گه‌له‌ک ب به‌اتره ل باژیران، ته‌و ژی ژبه‌ر پاقریا سه‌قایی وان و دویره‌که‌فتن ژقه‌له‌بالغا باژیری.

قیجا دم هاتیه کو حکومت ل خو زفرینه‌کی بکه‌ت و کونفرانس و کونگری‌ت زانستی به‌یته گری‌دان و فه‌کولینی‌ت زانستی تیدا به‌یته گه‌نگه‌شه کرن کانی دی چاوا شی‌ن مشه‌ختبوونا به‌روفاژی بو گوندان چیکه‌نه‌فه و پینگا‌فا ئیکی ژی ب دیتنا مه‌ دقتیت گوند ب رمنگه‌کی مودرن و سه‌ردم به‌یته ئاقاکرن و هه‌می پیدقیی‌ت ژیانی وه‌کی کارمب، خاندنگه‌ه، نه‌خوشخانه، پرۆژیت ئافی و ریک و جاده و... هتد، به‌یته چیکرن دا‌کو ببیته ته‌گه‌ری پالدانا خه‌لکی کو قه‌ستا وارگه‌هیت خو بکه‌ن، و ژلایه‌کی دیقه پیدقیه ئالیی‌ت هافلدار بزاقیت مه‌زن بکه‌ن ژبو روشنبیرکرن و هاندانا خه‌لکی بو سهر گوندیت خو و دوباره ئاقه‌دانکرنا وان و ئاخ ل به‌ر دلی مروفی کورد به‌یته شرینکرن، دا‌کو هه‌ر که‌سه‌کی ژمه ژییاتی بو ئاخ و وه‌لاتی خو هه‌بیت و ب فی ریکی ژی ته‌م دی شی‌ن هزرا ملله‌تینی‌ت ژی خورتر لی بکه‌ین و ته‌م هزردکه‌ین ته‌گه‌ر رموش هه‌ر هوسا ب مینیت وه‌لاتیی کوردستانی روژ بوو روژی دی ژییاتی ل دمف لاواز بیت و هه‌تا دوماهی‌ت به‌ر ب نه‌مانی دچیت و هنگی ژی چ جوداهی ل ناقبه‌را مروقه‌کی فی وه‌لاتی و ئیکی بیانی نامینیت و قه‌ت بی به‌ره‌ه‌ف نابیت خزمه‌تا وه‌لاتی خو بکه‌ت و ته‌فه ب تنی دمفایی داگیرکهر و دوزمنیت مه‌ دایه.

خودانی ئیمتیازی

مه ژمار
92
گاونونا پښورک

سیلاقی

■ راسته کره کی
بو ریقه بهریا
شوینه واریت دهوکی

■ شوینه واریت گوندی دیری

■ سهیدایه کی زانینگه هی: عهده ت ریکی نادهن کو
ژن دناف مالی و ژ دهرفه رولی خو بینیت

■ سه مه ر بوو باشتین ژنا تورکیایی

خودانی نیمتیازی

محمهد محسن

سهرنشیکار

خالد دیرمشی

xaliddereshi63@yahoo.com

0750 464 2107

دهسته کا نفیسکاران

عبداللہ مشرختی

د. ناشتی عبدالرحیم

محمهد عبداللہ ناہیدی

یوسف محمهد سعید

سردار هیئتوتی

دهر هیئانا هونه ری

ریناس حرسن

renasgurbawi@yahoo.com

چاپخانا خانی - دهوک

تهدریس: تامیدی - کانیا مالا

نشیپینگه دهوک - ماسیک نیزیکی دیرا نهرمه نا

E_mail: govarasilav@yahoo.com

Tel: 0627633369

سیلاقی ل سهر تورا نیته ریتی

www.amedye.com

- همر بابته دی دگه هیته سیلاقی. بهیته به لافکرن. یان نه. بو خودانی نا هیته زفراندن.
- ژبلی نهو گوتاریت ناخی سیلاقی ل سهر نهو بهریرسیار نینین ژ ناقروکا چ گوتار و بابته تیت دهیته به لافکرن

کاکه مین نه جار: بوهارا عه ره بی نه چ خیر

سیلاف: ب کورتی خستی کاری نهنجوومه نی سهرکردایه تیا پارتی، تایی پاریزگه ها ههولیری چی یه؟

کاکه مین نه جار: نهنجوومه نی سهرکردایه تیا پاریزگه ها ل کونگری سیزدی چیبوون، ئانکو کاریت پاریزگه ها بیت پارتی بریقه دهن، مه ل نهنجوومه نی ههولیری شش لق هه نه، نهز سهرپهرشتیا وان لقان دکم، ئانکو ل پاریزگه ها نهنجوومه نی بو کاریت حزبی دهسته لاته کا تمام یا هه ی.

سیلاف: نه ری ککه فتا ستراتیژی نهوا دناقبه را پارتی و ئیکه تی دا هه تا کهنگی دی یا بهردموام بیت؟

کاکه مین نه جار: مه پی باشه ری ککه فتا ستراتیژی یا بهردموام بیت تا دگه هیه راده کی کو ئیکه تی زی یا رازی بیت، من هنده ک

جاران ژ هنده ک براده ری ت ئیکه تی گو ه ل د بیت، ری ککه فتا ستراتیژی یا تمام بووی، و هنده ک جاران هه که وان کار پی بیت دی بیژن یا بهردموام، لی نهز دیژم نه فجا تا نوکه ری ککه فتا می و به لی بیژن یان نه بیژن ل دمی هه لبرارتنان ته رازیا سیاسی یا هاتیه گوهورین.

سیلاف: هنده ک دیژن ل دمه کی خه لکی کوردستانی هه موو پارتی و ئیکه تی بوون ب ریژا ۱۰۰٪ یان پیچه ک کی متر، لی نوکه هه ردوو پارتی و ئیکه تی بتی ۵۶٪، ئانکو جه ماومری هه ردوکان پی کی بووی، نه ری بوچی..؟

کاکه مین نه جار: نهو بخوه جه ماومری پارتی و ئیکه تی ۱۰۰٪ نه بوو، هه تا ل هه لبرارتنی ت سال ۱۹۹۲ ی پارتی ۴۵٪ دمنگ ئینابوون

و ئیکه تی ۴۳٪ دمنگ ئینا بوون، و نهو پارتی دی نه شیابوون وی ریژا قانونی بین کو پی بهینه دنا ف پهرله مانی دا، لهوما کورسیی وان زی ل سهر پارتی و ئیکه تی هاتبوونه پارقه کرن و وه سا ببوونه ۵۰٪ ب ۵۰٪، وه کو دی پشتی سهرهلدانی پارتی ئیسلامی دروستبوون و ل فان سالان گوران زی دروست بوو، نه فجا گورانی بههرا ئیکه تی یا بری، لی پارتی ئیسلامی و هنده کی دی براسی بی ژ بهرهبابی نوو پهیدا بوون و نه نه شیایی وه کو پی دق هه موویان هه مپی بکهین، و نهو ۵۰ ب ۵۰ نوکه نه مایه.

سیلاف: وه کو سهرکرده کی پارتی تو چهوا به ری خوه دمه ئوپوزسیوونا کوردستانی..؟! کاکه مین نه جار: ئوپوزسیوون رنگه بهیته گوهورین، چونکی

بۆ کوردان هه‌بوو و نه‌ژی بۆ وه‌لاتیت عه‌ره‌بی

کاکه‌مین موسته‌فا ئەمین، یی به‌رنیاس ب (کاکه‌مین نه‌جار)، ل سالا ۱۹۶۶ی ل هه‌ولیریی ژ دایک‌بوویه، پێشمه‌رگیی شوره‌شا گولانی یه، ژ سلکی عه‌سکه‌ری چویه دمه‌کتبه‌با سیاسی یا پارتی دا و نوکه ئەندامی مه‌کتبه‌با سیاسی پارتی یه، دیار دکه‌ت کو دژیانا خوه دا تشته‌کی گه‌له‌کی باشی ل نک وی هه‌ی، نه‌وژی که‌رب بۆ وی ژ چ که‌سان چینیاییت و هه‌تا نه‌ویتی دژاتیا وی ژی دکهن، دته‌ومریی سیاسی دا ئاشکرا دکه‌ت کو نه‌و وه‌کو به‌رپرسی ئەنجوو مه‌نی سهرک‌دایه‌تیا پارتی، تایی پارێزگه‌ها هه‌ولیریی، وان شیانییت کاریت پارتی ییت تمام ل سنوری پارێزگه‌هی هه‌نه، و نا فه‌شیریت کو هنده‌ک جارن وی ژ هنده‌ک برادهریت ئیکه‌تی گوه‌ لی دبیت، ریکه‌فتنا ستراتیژی نه‌مایه، و هنده‌ک جارن هه‌که وان کار پی بیت دی بیژن یا (به‌ردموامه)، خویا دکه‌ت کو (گورانی) ده‌نگ ژ به‌هرا ئیکه‌تی ییت برین، نه‌ ژ یا پارتی، دده‌ته زانین کو رهنگه ئوپوزسیوونا هه‌ریمی نه‌مینیت، و دیاردکه‌ت کو ده‌وک ژ سالییت نوتان گه‌له‌کا جودایه ژ لای پێشکه‌فتی فه و دبیریت (هه‌که به‌رمیه‌ک ل رۆژنآقای کوردستانی هاته پیکینان، ژبو هه‌ر بریاره‌کا وان دی دپشتگیر بین).

هه‌ولیر: ئەمه‌د ئیمینی

هه‌تا به‌ری هه‌لبژارتنان ئوپوزسیوون بوون، لی هه‌لبژارتن هاتینه‌کرن و رهنگه به‌ین پشک‌داریی دحکوومه‌تی دا بکه‌ن و نه‌مینن ئوپوزسیوون، چونکی پشته نیچیرقان بارزانی سهرمدانا ئالییت ئوپوزسیوون کری، هه‌موویان یا خواستی پشک‌داریی دحکوومه‌تی دا بکه‌ن و رهنگه نه‌مینن ئوپوزسیوون و حکوومه‌ته‌کا بنگه‌ه به‌رفره‌ه به‌یته‌ه دروستکرن، لی چ ریکه‌فتن نه‌هاتینه‌کرن کو نه‌مینن ئوپوزسیوون.

سیلاف: خه‌لکی ده‌وکی یی گه‌هشتیه باوه‌ریه‌کی کو نه‌وا ل ده‌وکی ده‌یته‌کرن ب به‌رپرسان نه‌ گوه‌ورین، به‌لکو (لیک‌گوه‌ورین) یان یاریا (شه‌ترنجی) یه، له‌وما خه‌لکی ده‌وکی ب وی تشتی یی رازی نینه، وه‌کو سهرک‌رده‌کی پارتی

تو نابینی ئەف چهنده دی زیانی گه‌هینیته پارتی؟

کاکه‌مین نه‌جار: ئەز نابینم ب وی رهنگی بیت، چونکی ل هه‌یفا بووری ئەز هاتبوومه ده‌وکی، و ئەز ل سالا ۹۴ و ۹۵ ی ژ ده‌اتم، ئەو جوداهیا نوکه ل گه‌ل سالییت ۹۴ی جوداهیه‌کا مه‌زن یا چیبووی و ده‌وک گه‌له‌کا پێشکه‌فتی، و پرۆژیت گرنگ ژی نوکه کاریی تیدا ده‌یته‌کرن ل ده‌وکی، وه‌کو فرۆکخانی و جوتسیادی (ده‌وک-هه‌ولیر) و کومه‌کا کاریت دی ییت باش یی ده‌یته‌کرن، ئەفه ژ لایه‌کی فه، ژ لایه‌کی دی فه ته‌ه بقیت و ته‌ه نه‌قییت نابیت هه‌قه‌به‌رکرن پی ل گه‌ل هه‌ولیریی به‌یته‌کرن، چونکی هه‌ولیر پایته‌خته و ل هه‌موو دونیایی پتر گرنگی ب پایته‌ختی ده‌یته‌دان ژ باژیریت دی، لی هه‌لبژارتن ییت هاتینه‌کرن و دی ب پیدقی زانین فی چهنده هه‌وه گۆتی دیراسه‌ت بکه‌ین.

سیلاف: ئەری پشته ژ ناچچوونا رژیم ئەسه‌دی پارتی دی چ هه‌لووست ل سوریایی هه‌بیت؟

کاکه‌مین نه‌جار: جاری ئەم نزانین دی که‌نگی رژیم ئەسه‌دی ژ ناچچیت، هه‌روه‌سا ئەم نزانین ژی کانی دی ژناف چیت یان دی مینیت، چونکی مه‌سه‌لا وی وه‌کو یا (مسی و تونسی و لیبیا) نینه، دمی ب خوه پيشاندانان ده‌سته‌ه‌لاتیت خوه گوه‌ورین، به‌لکو ل سوریایی یا بوویه شه‌ره‌کی تانیفی و هه‌ردو ئالیان، ئوپوزسیوون و رژیم ئەسه‌دی پشته‌قانی یا بۆ ده‌یته‌کرن، ئەفجا رهنگه ئەو شه‌ری وی بۆ دمه‌کی دریر بکیشیت، لی هیفا مه‌ ئەوه هه‌موو پارتیت سیاسی ییت کوردان ل رۆژنآقای ل گه‌ل ئیک بن و (به‌رمیه‌کی) پیک بین، هه‌ر وه‌کو مه‌ ل فی پارچا کوردستانی ل

هەریمەکی ئاڤا کەین کو ژ گەلەك ئالیان ڤه یا پیشکەفتی، ئەم یی گازی تیدا دفرۆشین و خزمەتگوزاریان تیدا دکەین و ئارامیەکا باش تیدا یا هەمی مه پهیومندی ل گەل دهوروبەران خوشکرینه ، و ئەم شیاینه لڤینهکا بازرگانی و سیاسی و دبلوماسی تیدا پهیدابکەین.

کاکەمین نەجار: بهارا عەرەبی چ خیر نه بو کوردان هەبوو و نەژی بو خەلك و دەستەهلاتی عەرەبان، بەری خوه بدی چ ل کاودانی ت مسری و سوریا یی و تونس ی هات، هەتا عیراق ی ژ ی ژبلی کوردستانی بەری خوه بدە باشووری وی یی چ لی هاتی، لی وهکو کورد ئەم بی ت شیاین

دەمی شورەشی پیکئینای، ئەڤجا هەکه بەره هاته پیکئینان، ژبو هەر بریارەکا وان، ئەم وهکو پارتی دی پشتگیریا وان کەین.

سیلاف: ههوه وهکو پارتی چەند کارکریه بو هندی کو (بەرە) ل روژئاقایی بهیته پیکئینان؟

کاکەمین نەجار: پیکئینانا (بەرەمی) ئیک ژ بەرنامی ت مه بوویه، هەتا سەرۆک بارزانی دوسی جارن یی ل گەل ئالی ت سیاسی بی ت کوردی ت روژئاقایی روونشتیه و کومبوون ل گەل کریه و هاریکاریا وان ژ ی یا کری.

سیلاف: پشتی بهارا عەرەبی و فان گوهورینی ت ل روژههلاتا ناقهراست چیبوین، ئەری چ کارتیکرنا خوه بو کیشا نەتهوهمی یا کوردان کر؟

پروفایل:

کاکەمین نەجار، ل سالا ۱۹۶۶ ی ل هەولیری ژ دایک بوویه، ل هەمان باژیر چوویه قوتابخانی، ل دەمەکی بەرپرسی سوپاسی (۲) یی پیشمەرگی هەریمە کوردستانی بوو، ل دەمەکی بەرپرسی فەرماندا پیشمەرگی هەولیری بوو، پیشمەرگی گولانی یه، ژ بەرپرسیارهتیا (شانی) دەستپیکریه و تا قوناغ قوناغ پله وەرگرتین، و نوکه (ئەندامی مەکتەبا سیاسی) یا پارتی دیموکراتی کوردستانه، دەمی ڤالا نینه هەر وهکو ئەو دبی ت، هەر وهسا ژبنه ماله کا کەسانیت سیاسی و دبی ت (ئەز نەڤیربوویمه ژبلی سیاسەتی کارەکی دی بکەم)، دبهرسقا پرسیارهکی دا دبی ت (دژیانا من دا تشتهکی گەلەکی باشی ل نک من هەمی، ئەوژی چ جارن من کەرب ژ کەسی ناقەبن، و هەتا ئەوی ت دژیانا من ژ ی دکەن کەرب بو من ژ ی ناچی بیت، لەوا هەموو دەمان گەلەکی مورتاحم).

دهنگی کوردا د کونگری سان - فرانسیسکو یی ټه مریکی دا (۱۹۴۵)

کاروان گولی

نیسانا ۱۹۴۵ یی کونگره بهیته گریدان. و ټه بوو ل ۲۶ ی خزیرانا وی سالی ټه ندامیت کونگری ب بنه ماییت کونگری رازیبوون و بوون بناغه بوو ریځخستیا نه تهویت نیگرتی دانا و وان دموله تان ټه ف بنه مایه راگه هاندن و ریځخستیا نه تهویت نیگرتی ل فی کونگری دا هاته مؤرکرن، ب پشته فانییا به لگه ناما خو یا دکهن کو ژ ۵۱ وه لاتان پیک دهاتن، ب فی رهنکی ټیراق و ټیران و سورییا بوون، کو هر نیگ ژفان وه لاتان ریژمه کا مه زن ژ کوردان دنا قدا دژیان و دگهل فی چهن دی مافی پشکدار بوونی دفی کونگری دا ب بهر وان کهفت، به لی د فی ردها ټالیه ک گرنگ هیه دقت بهیته به حس کرن، ټه وژی ل دوور کوردانه، گه هشتا داخوازیت کوردا دفی کونگری دا و پیدفی ب شلوقه کرن و دویشچوونه ک گونجای هیه، و ټه ف چهنده بخو ژی دنکی رموایی مله تی کورده، بو فی کونگری کول فی دمی ل باژی ری (سان فرانسیسکو) یی ویلایه تی نیگرتی

نیقدموله تی. و بو فی مه بهستی دموله تی زاله یزیت وی دمی چهن دین دانوستاندنیټ هه فیشک کرن، ټیک ژوانا: کونگری میه فانا (دمبرتن ټوکس) ی سهر ب ویلایه تا واشنتون ل ویلایه تی نیگرتیټ ټه مریکی دهستیپر، کو کومه کا ژ سیاسی و سهر کردیت دبلوماسی بین وه لاتیت هه فیه یمان وه کو: ټه مریکا و بهریتانیا و ټیکه تیاسوفیه تاجاران (۱۹۱۷-۱۹۹۱) و چین، تی دا به ره فبوون، ټه وژی ل سال ۱۹۴۴ یی ل روژیټ ۲۱ ټاب تا کولای چریا دووی فه کیشا. وروینشتا دووی ټه کونگره بوو ټه وی ل (یالتا) ل سهر دمیا رمش ل ټیکه تیاسوفیه تاجاران گری دای ل روژیټ ۴ تا کو ۱۱.۱۱ سال ۱۹۴۵ فه کیشا، دقان روینشتاندا ټه ندامیت کونگری ل سهر مه سه لا ب کارئینانا مافی (فیتوی) و وه لاتیت جقاتا ټاسیاشا نیمنه تهوی و گری دانا کونگری سیی، ټانکو کونگری چیکرنا ریځخستیټ و دمکرنا به یاننما ریځخستیا نه تهویت نیگرتی و ریځخستن کول ۲۵

هر دگهل روویدانا شهر ی جیهانیټ دووی ل سال (۱۹۲۹-۱۹۴۵) یی، وه لاتیت هه فیه یمان دانوستاندن دگهل هه فیکرن دا کو ریځخستیه کا نافدموله تی چیکهن بوو پاراستنا ټاسیاشا نیقدموله تی و دموله تیټ پستی شهر ی دهینه چیکرن. ب مهرجه کی کاریت فی ریځخستیټ نه د وی چارچوفه ی دابن ټه ویت ریځخستیا جقاتا گه لان (عصبه الامم) توش بیی. به لکو دقتن ریځخستیه کا جیهانی یا ب هیز بهیته چیکرن کو سنوره کی ژبو یاساییت نیقدموله تی و ټه قهیرانیټ نیقدموله تی دانیتن ټه ویت تا کو وی دمی گهل و وه لاتیت جیهانی دبنقه دنالین و توشی فرکرن و دوماهیکیټ ترس دبوون. هر ژبه ر فی چهن دی دموله تیټ هه فیه یمان هیشتا شهر ی دووی یی جیهانی ب دوماهیک نه هاتی کهفتن دناف دانوستاندانا و دمربینا هر زوبیرا بو چیکرنا سازه کا

جاماتی) بابه تهك ل كو قارا (المنصور) دا ب ناف و نيشانیت (الاکراد یريدون انشا □ دوله) به لاقکریبوو، د پشکه کا فی بابه تی دا به حسی وان داخازیان دکهن تهویت کوردا دقا بگه هینه دستی نوینه ریت وان دموله تان تهویت ل کونگری (سان - فرانسیسکو) دا به ره قبووین، و خویا کره (کول ۲۹ ی ئادارا ۱۹۴۵ ی نوینه ریت کوردا یاداشتمهک بو ئه نامیت کونگری سان - فرانسیسکو هنارتبوو، و تیدا داخوزا پیکنانا وهلاته کی سهره خو کربوو ل وان دمقره ریت پتیا وان کورد لی دژین ل (ئیراقی - ئیرانی - سوریا) و دقا یاداشتمامی دا هاتبوو دیارکرن کو هژمارا کوردان ل ناف قان هرسی وهلاتان دا دگه هینه (۹،۵) ملیون و نیف کسان، دئالیه کی دی زی دا رۆنکره ک دایه سهر وی کونگری تهوی کوردان ل نوقه مبهرا ۱۹۴۵ ل باژیری (باکو) ل نازمربجان گریدا (۲). بو پتر رۆنکرنا بابه ته کی وسا ههستیار و گرنگ پیدقییه روونا کبیریت کورد ب تایه تی تهویت زدمرقه ی کوردستانی، یان تهویت ل ویلایه تی ئیکگری ته مریکا ئاکنجی، ل دویف فی بابه تی بچن کو پیزانین و رۆنکریت زیدمتر دقا بوار ی دا بو خه لکی وهلاتی دیاریکه ن، تهف چهنده بخو راستیه کا قه شارتییه و پیدقی ب بزاف وشیانیت دبلوماسی ههیه دا کو خه بات و بزاقا رزگاربخوازی کوردی ئاشکراتریکه تن زدمرقه ی وهلاتی دا کو بو هه موو گه لیج جیهانی دیاربتن کو ههر جهه کی کورد لی ئاکنجی بن دشین به ره قانی ژملله تی خویکه ن ب ریکیت دبلوماسی و بزاقی دکهن ئاریشا وان ب ئاشتیانه بهیته چاره کرن .

ژیدمر:

* ئه محمد باوهر، چهنه لاپه رده یه ک له میژووی هاوچهرخی کورد، چ، ۱، چاپ وپه خشی سه رده م، (س لیمانی: ۲۰۰۴)، ل، ۶۹.

* باسیل نیکتین، الکرد درسه سوسیولوجیه و تاریخیه، ترجمه: د. نوری تالبانی، گ، ۱، دارسپیری ز، (دهوک: ۲۰۰۸)، ص، ۲۹۶.

* ئه محمد باوهر، ژیدهری به ری، ل، ۷۲.

ئهمریکا هاتبوو چیکن، هه تانوکه زی تهو داخوازی و پشکداربوونا کوردا ب رهنگه کی قهشارتی مایه ونه هاتیه زانین کانی کیژ نوینه ری کورد تهف داخوازی یه ب ناخی کوردان گه هاندینه فی کونگری (۱) ههر چهنه باسیل نیکتین د پهرتو کاخو دا (الاکراد) کول دمی خو ل سهر ملله تی کورد به لاقکریه، ئاقری ب هندی دایه کول سالا ۱۹۴۵ ی ل دمی کومبوونا دسته کا ریکخستیا نه تهویت ئیکگری ل باژیری سان فرانسیسکو، سهر ب ویلایه تا کالیفورنیاقه ل ته مریکا لیژنه کا کوردی شیا دهمه کی گونجای دا دهلیقی بدهستقه بین و پهیک و داخوازیی خو بو جقاتا فی کونگری بلند بکه ن و دگه ل بهرچاقکرنا نه خشی کوردستانی کو داخوازیی خو ل کوردستانه کا ئازاد و سه ربه خو دیارکریبوون، ههر وهکو پشکه ک ژدمقی یاداشتمامی هاتیه دیارکرن: کو ئاشتی ل رۆژه لاتا ناخین پهیداناییت تا کو چارمیه ک ژبو کیشا کوردی نه هیته دیتن (۲) تهفه بخو بخو داخوازی وهزرکره ک و هوشیاریه کا نوینه راتیا گه لی کورد بوو، کول رۆژه کا وسا دمنگی خو بگه هینه ته کونگریه کی نیقده موله تی ودریکا ژیاره کا هه قچهرخ دا، وهکو مافه کی راو دکراندنا کوردا و مافی چارمنقیسی کوردان کریه، ل ههر وی دمیدا وهکو راستیه کا دیروکی، ئانکو ئه نامی وی لیژنی کی بوو کو شیا ی ته فی یاداشتمامی ژبوو بهر دمرگه هی کاریت کونگریه کی بلندکریبتن و تهو وهلات و ئه نامیت کونگری کی بوون، کو هه موو ئاسانکاریت پیدقی بو بهر دست کرین، یان دقیت دپاشه رۆژی دا تهو روونا کبیری کورد کی بیتن کو ته فی راستی و بنه ماییت فی یاداشتمامی بو ساخ بکهین دچارچوقی به لگه نامیت نوکه ییت ریکخستی نیقده موله تی دا. بیرو و بوچوونه کا دیترا زی تهف چهنه ل دهف خوینده قانی ئه شکرا بیتن ل دمی کوردان بزاقکرین کو داخوازیی خوو بگه هینه فی کونگری نیقده موله تی ل ویلایه تی ئیکگریته مریکا، نشیسه ره کی مسری ب ناخی (حبیب

دیتنه کا دیروکی ل سەر هه لشکافتنی

کوردی د چاقی "جويس بهلو" ی دا

وهه گیزان: کۆخان ئیمسان یاسین

کوریلی ئەو کۆمه ب ریشه دبر و ئەز ئەندام بووم تیدا.

EJTS: ئەف چەندە بوو کو تو بەرهف "بادەکا کوردیقه" بری؟

جويس بهلو: بەلێ راسته فی ریکخراوی هاریکاریا بزاقیت نەتەومی دکر، هەر دچالاکیی وێ دا من خۆ گەهاندە "میر بەرخانی".

EJTS: تو چاوا ژ مسری هاتیە فرنسا و پاشی چووێه خاندنگهها ئەزمانیەت روژهلاتی؟

جويس بهلو: ل سالا ۱۹۵۵ ئەز هاتمه فرنسا، ل سالا ۱۹۵۶ ئەز چووومه خاندنگهها ئەزمانیەت روژهلاتی، پستی سی سالا من باومرناما ئەزمانی عەرهبی وەرگرت، پاش من باومرنامیەت ئەزمانی کوردی و فارسی ژ وەرگرتن.

EJTS: هەر ل سالا ۱۹۵۶ تە دەست ب خاندنا ئەزمانا کر، پاشی تە خۆ فیترکه ئەزمانی کوردی، ل دەستیپیکا سالیەت شیستادا تە خۆ فیتری ئەزمانی کوردی دکر؟

جويس بهلو: من خۆ بو باومرناما "میتریزی" ل زانینگهها بروکسلی بەرههفدکر، داخاز ژ من هاتەکر کو "مەتریزا" خۆ ل سەر بادەکا کوردی بەرههفدکەم، ژ بەرکو کورد پشکەکی ژ عیراقی پیکدینن، چاقدیری من رازیبوو کو ئەز ل سەر فی بابەتی شۆلکەم، هۆسا من خۆ هافیته دناف هه لشکافتنا بادەکا کوردی دا. ئەز ژنا ئیکیبووم کو قەکوئینەکا هوسا بکەم د دەمی سیه سالیەت بۆریدا، داکو بشیم فی شۆلی

ئیکێ تە چاوا خۆ گەهاندە کوردا، د زانینگهھی دا تە چاوا شۆل ل سەر فی بادەکی کر؟

جويس بهلو: هندهك جارا دهليقی باشییت خۆ ییت ژیانێ دا هەین، ل سالا ۱۹۵۹ ل پارسی من چاف ب "میر کامیران عالی بەرخانی" کەفتن، وی هەيامی ئەز شاگردمبووم ل خاندنگهها گەل یا ئەزمانیەت روژهلاتی، من دبلۆم د ئەزمانی عەرهبی دا بەرههفدکر، میر کامیرانی ژێ هەر ل وی خاندنگهھی دخاند، وی بزاف دکر کو گەلی کورد بو مللەتی فرنسی بدەتە نیاسین، نەخاسمه ل عیراقی، بەری وی سالی ب سالا ۱۹۵۸ تەنقلابەک ل عیراقی چیبوو، رژیم "شاهی" نەما، دەستوداری کوردا باشتر لی هات، نەخاسمه ژلایی نەتەوهیبیقه، ئەفە ژێ تشتەکی نوی بوو ددیروکا کوردا دا.

د وی هەيامی دا ئەز ئەنداما ریکخراومەکا چەپا خەبات ۳کەربووم، من هاریکاری پیشکیشی "میری" کرن، مە "راگەهاندنا مەلبەندی هه لشکافتنی کوردی" بەرههفدکر، و دەنگوباسیەت کوردستانی مە بەلاقدکر، ئەو دەقیەت "میری" بو مە دەنارتن ل سەر کاغەزی، مە کوپیدکر و بەلاقدکر. مە هاریکاریا وی دکر ژلایی راگەهاندنیقه، هوسا من خۆ گەهاندە "میر کامیرانی" بو من گەلەک بەحسی کورد و بادەکا کوردا کر، ئەفە ژێ ئیکەم فیککەفتا من بو دگەل دنیايا کوردا.

EJTS: ئەو ریکخراوا تە دگەل شۆلدکر یا گریدای بوو دگەل "هنری کوریلی" نەری ئەفە راست بوو؟ جويس بهلو: بەلێ راسته هنری

چاقیگەفتن: کلیمەنس سارسەر بوسیل
Clémence Scalbert Yücel

جويس بهلو ئیکە ژ وان کەسا، کو هەر دسالیەت پیچیاندا خۆ هافیته دناف هه لشکافتن و دویچووونا ل سەر مللەتی کورد، هه لشکافتنی وێ هەمی رهخیەت ژيانا کوردا قەگرتینە، پویته کرن ب ئەزمانی کوردی و بەرههفدکرنا چەند دویچووونیەت ئەزمانی کوردی، زیدەباری شروقهکرنا دەستوداری کوردا، نەخاسمه د هەيامیەت شۆرشا کوردی دا ل سالیەت شیستان، ژبەرکو ئەفی ژنی گەلەک خزمەتا کوردا یا کری، مە ب فەردیت کو فی چاقیگەفتنا دگەل وی یا کو کۆفارا (EJTS) دگەل دا کری وەرگیڕینە سەر ئەزمانی کوردی، دا کو پتر خاندەفان ئاگەهداری فان رنگیەت مروفا بن ییت خزمەتا گەلی کورد کری.

EJTS: من دقیەت پرسیری بکەم تە چاوا پویته ب "بادەکا کوردی" دا، بو جارا

Dr. Kamiran Bedirxan

تیۆمراندییە و چوونە ویڕی، ئەز بتتی دئی بەحسی هەقالییت خۆ کەم، "فرانسو کزافیە لوفاف" شکلیش و چیکەری چەند ئەلبومییت شکلا ل سەر کوردستانا عیراقی، "جان بیرتولینو" دمرهیتەری سینەمایێ و چیکەری فلمییت دوکومییتی ل سەر کوردا، "جان برادییە" سەیدایی زانینگەها سوربوون، "برنار دووران" بالیوزی فرنسا، رۆژنامەفان و تاییەتمەندی بوارێ رۆژەهلاتا ناقرەراست "تەریک رولو" و ژنا وی "رۆزی" و گەلەکییت دی.

ئاقیری: ئەف چافپیکەفتنە ب ئەزمانی فرەنسی هاتیە بەلاقکرن، "ئەحمەد حەسەنی" کریە عەرەبی، بچویکرن (EJTS) ناقی وی گۆقاری یە یا پرسیار ژێ دکر.

بەرەهەقبکەم و ل ژێر چاقدییا وی بیت، باش بوو هەر زوی رازیوو، ئەز یا ئیککی بووم کول سەر ئەزمانی کوردی شۆلبکەم.

ل سالا ۱۹۶۷ دەمی شەر دناقبەرا شۆرشقانییت کورد و حکومەتا عیراقی دا، من بریار دا بچمە کوردستانا عیراقی دا ماددی ئەزمانی بو دمرهافێزا خۆ و مرگرم، بو من گەلەک پشتهقانی چیبوو، هەر چەندە ئەز یا ئیککی نەبووم کول ب فی شۆلی رابم، ژ بەرکو بەری من زانایەکی جعیلی فرەنسی ب ناقی "جورج دربون" و ژنا خۆ چبوونە دەفەری دا موزیکا "ئیزدیا" خرقةکەن، بەلی هەبوونا وان جهی رازیبوونا دەستەهلاتی نەبوو، رابوون ژ وەلاتی دمریخستن، زیدمباری کول چەند جعیلا ژانانا خۆ

بەرەهەقبکەم من هەفکاری دگەل میر کامیرانی بەردموام هەبوو، بیرا من دەیی ئەو دگەل ژنا خۆ "ناتاشایی" ل بروکسلی هاتنە سەرمدانا من.

EJTS: ئەری "میر کامیرانی" تۆ

پالدایه فان شولا؟

جویس بەلو: بەلی، ئەز دەیندارا ویمە دگەل تشتادا، وی بو من هەقالینی دگەل زانایی کوردولوجیی بەرکەفتی "توماس بوای" چیکر، ئەو وی دەمی ل بەیروتی دژیا، هەفکاری دناقبەرا مە دا چیبوو، ل خزیرانا سالا ۱۹۶۲ من شۆلیت خۆ پیشکیشی "کولیزا فەلسەفە و ئادابی، پەیمانگەها فقها ئەزمان و دیرۆکا رۆژەهلاتی و سلافی، پشکا ئیسلامی" ل زانینگەهی کرن.

EJTS: تە جارەکادی خۆ گەهانە

خاندنگەها ئەزمانا د وی هەیامی دا؟

جویس بەلو: بەلی، هەر ل سالا ۱۹۶۲ من خۆ گەهانە فی خاندنگەهی پیخەمەت فەکولینا ئەزمانی فارسی و کوردی.

EJTS: هوین د پیگر بوون کول

هەردو ئەزمانا بخوین؟

جویس بەلو: نەخیر، ئەم پیگر نەبووین، هیقیا من ئەبوو ئەز فی ئەزمانی کوردی بم و سالووخی ژێ بکەم نە بتتی پی پاختم، د فی چارچۆقەهی دا یا ل سەر من ئەو بوو پتر تیدا کویر بم، نە یا فەربوو کول ئەز خۆ ژ ئەزمانی فارسی بدمە پاش، ژ بەرکو ئەزمانی سەردەمیانەیه یا گەلی ئیرانی، زیدمباری یا پیدقی بوو فی هەمی دیالکتییت فارسی بیم وەکی پەهلەوی و فارسیا کەفن و ئاقیستایی.

ل ناقرەراستا سالییت شیستادا شەر دناقبەرا کوردییت عیراقی و رژێما وان چیبوو، دەستگەهییت راگەهانندی بەحسی سەرکەفتنییت کوردا د شەری دا دکر، من داخاز ژ پرمفیسور "جلییر لازاردی" سەیدایی فەکولینییت ئیرانی ل فرەنسا کول، کول ئەز دمرهافێزا خۆ یا دکتورایی ل سەر "ئەزمانی کوردی"

راستفہ کر نہک بو ریقفہ بہریا شوینہ واریت دھوکی

تاری عارف

باڑیری ٹامیدی کو ب دریاہیا دیروکی پایتہختی میرنشینا بہدینان بوویہ و ٹیک ژ وان باڑیرانہ کو ہڑمارکا مہزن ژ شینواریت دیروکی لی ہنہ و جہی داخی یہ کو ریقفہ بہریا شینوارا ل فی باڑیری نینہ.

دہستخوشیی ل ریقفہ بہریا شینواریت دھوکی دکہم کو بہری چہند سالا ریقفہ بہریا شینواریت پاریزگہا دھوکی رابوویہ ہندہک پیژانین ل سہر تابلویا بو فان شینوارا ہلاویستینہ، بہلی ہندہک شاشی ہنہ و نہ ہاتینہ راستفہ کرن کو ہر سال ہڑمارکا مہزن ژ قوتابی وسہیرانیی بیانی سہرمدانا فان جہا دکہن و حہز دکہم بہینہ راستفہ کرن وک منارا ٹامیدی کو سی شاشی تیدا ہنہ:

-بلنداہیا مناری و-چہرخی زاینی و- مرنا سولتان حسین وہلی

*شاشیا ٹیکی: بلنداہیا مناری ۲۳م

بلنداہیا مناری ۳۰م ئەفان ژیدمران ئاقری پی دایہ

۱-ناما دکتورایی عبداللہ خورشید قادر ئالہیی، العمایر الاسلامیہ فی عمادیہ و نواحیہ حتی قرن الپانی عشر المیلادی.

۲- عماد عبدالسلام رووف، سولتان حسین الولی

۳- محفوز العباسی، امارہ بہدینان العباسیہ

۴- محمد عبداللہ ٹامیدی د پھرتوکا دیدارا دیروکی ل دوور ٹامیدی

*شاشیا دووی: دایہ دیارکرن چہرخی ۱۵ از

دایہ دیارکرن کو دیروکا وی فہدگہریتہ چہرخی ۱۵ از کو ئەفہژی شاشیہکا دی یہ کو دبیته چہرخی ۱۶ از

شاشیا سی: مرنا سولتان حسین وہلی کو دایہ دیارکرن ۱۵۷۰مریہ

مرنا سولتان حسین وہلی ژیدمر ئاقری پی دکہن کو سالا مرنا سولتان ۱۵۷۳ از مریہ ئەف ژیدمرنہ

۱- ناما دکتورایی عبداللہ خورشید قادر ئالہیی، العمایر الاسلامیہ فی عمادیہ و نواحیہ حتی قرن الپانی عشر المیلادی.

۲- کاوہ فریق شاوہلی، امارہ بہدینان.

لی ہندمکیی دی دیژن ۱۵۷۶ از مریہ کو پتیرا دیروکنفیسا مرنا وی بو سالا ۱۵۷۶ از دزقرینن و ئەفہ ئەو ژیدمرن:

۱- عماد عبدالسلام رووف، سولتان حسین الولی

۲- محفوز العباسی، امارہ بہدینان العباسیہ

۳- محمد عبداللہ ٹامیدی د پھرتوکا دیدارا دیروکی ل دوور ٹامیدی.

ماندیلائی رهش چیقانوکا مروقینیئی د چهرخی بیستی دا

ناقئی وی (رولیهلاھلا) یه، رامانا ناقئی وی (ئهوئی قهلیئی داریی ژئشفهدکته یان نهحهجمتی)، ل ریقهفتی ۱۸/یولیو/۱۹۱۸ ل گوندی (مفیتزو) ل ههریما (ترانسکای) ل باشووریی تهفریقیا ژ دایک بوویه. پاشی ب ناقئی "مادیبا" خه لکی گازی دکرئی، کو ناقئی عهشیرمنا وی بوو، یان ناقئی باپیری وان یی کهفن، کو ناقئی وی "نگوبنگوکا" بوو، نگوبنگوی کورهک هه بوو ناقئی وی "ماندیلا" بوو، کو دبیته باپیری "نیلسونی"، بابی وی "غادلا هنری مفاکانیسو" شیرمتهکاری مه لکی بوو، ل سالا ۱۹۱۵ هاتبوو خه بتاندن ل قئی لؤکا حکومی، پاشی هاته تاوانبارکرن ب "گهندهلیی"، ل سالا ۱۹۲۶ بابی وی هاته دویرئیخستن ژ شۆلی وی، وی گۆته کۆریی خو نیلسونی کو ئهو ژ شۆلی وی هاتیه دهرئیخستن ژ بهرکو دژی داخازیییت "جقاتی" راوستابوو. وی ههش خودایی "گاماتا" دکر، بابی وی چوار ژن

پشتهفانیٔ خو. ل سال ۱۹۹۲ وەکی سەرۆکی ئیککی یی رمش بو باشووری ئەفریقا هاته دەستی‌شان‌کرن.

ماندیلائی هەلویستەکی جوامیرانه بەرامبەری هەمی گەلیٔ بن دەست هەبوو، زەلامەک بوو ژ مرۆفیٔ بزاره بیٔ چەرخی بیستی، ماندیلائی هەمی ژیا نا خو گۆری مرۆف و مرۆفینی کربوو، هەر هەلویستی وی بەرامبەری کوردا دەمی ل سال ۱۹۹۳ هاتیه گازیکن بو و مرگرتنا خەلاتی "ئەتاتورکی" یی ئاشتی، بەلی رەتکر و گۆت ما دی چاوا وی خەلاتی وەرگرم و کورد ل بن زولما هەوونە، ماندیلائی ل سال ۱۹۹۳ خەلاتی "نوبل" یی ئاشتی و مرگرت، زیدمباری (۲۵۰) خەلاتیٔ دی کو وی ل سەر هەلویست و مرۆفینا خو وەرگرتبوون. ل ۲۰۱۲/۱۲/۵ دلی وی یی مەزن رادوستیت و خو تەسلیمی قەدەرا دووماهیا خو دکەت.

چەند تەشتیٔ فەشارتی د ئەفی مرۆفی دا
 ۱- بو دەمی (۲۷) سالایه د زیندانی دا و ژ وان (۱۸) سال د زیندانا ب تتی فە.
 ۲- دەمی ژ زیندانی دەرکەفتی "بەرچاقکا" خو هیلا بوو د زیندانیفە.
 ۳- هەتا سال ۲۰۰۹ د لیستا تیرۆرا ئەمریکا دا بوو، بەلی دەمی مری "توبامای" گۆت: مە مەزنتترین مرۆف د دنیا یی دا ژ دەستدا.
 ۴- ژ ئاخفتیٔ وی بیٔ ناقدار "ئازادی دەرمان نینه دی پیچک پیچک هیتەدان یان تو یی ئازادی یان نە".

ژیدەر

مفا هاتیه وەرگرتن ژ: ویکپییدیا، ئنسکلوییدیا ئازاد.

"یونجینتابا" دیت، وی بو وی و ژنا وی پلان دانابوو، ئەو بو هەردو هەر زوی بەرەف "جیهانسبورکی" رمقین، ل سال ۱۹۴۱ گەهشتی و ماندیلائی بو خو شۆلهکی شەفی دیت وەکی زێرەقان، نەخاسە د وەرزیٔ _حقول (Crown Mines)، پاشی هاته دمریخستن، هەر چەندە ئەفە سەرەدمریا وی یا ئیککی بوو دگەل کاپیتالزمی "راسمالیه"، پاشی دگەل کۆری مامی خو هەیامەکی مانە ل گوندی "جۆرج گۆتش"، ل فیڕه بەرەف بزاقا سیاسیفە چوو، پاشی کەفتە بەر راهیٔانی دگەل کۆمپانیەکی، هەتا دگۆتی "ماندیلائی راستییژ" ئەو کۆمپانیە یا کەسەکی "شیوعی" بوو، کەسی سپی ئیککی بوو کو هەقالینی دگەل ماندیلائی کری.

هەر چەندە ئەو ل بەراهیٔ نە چوو دناف بزاقیٔ شیوعیا دا، ژ بەرکو دژی بیروباومریٔ وی بیٔ مەسیحیا بوون، پاشی دەست ب بزاقیٔ خو بیٔ دژی نفشپەرستیٔ کر، ل سال ۱۹۴۲ ماندیلائی ب دژی بلندبوونا کریٔ مانگگرت، یی بەردەوام بوو ل سەر خاندنا بلند.

ل (۵/ئوگستوسا/۱۹۶۲) پولیسیٔ وی وەلاتی ماندیلا دگەل "سیسیل ویلیامز" گرتن، هاتە دەستەسەرکرن د زیندانا "مارشال سکوار" ل جیهانسبورکی، پاشی هاتە توهمەتبارکرن ب لقاندنا پالا و دەرکەفتن ژ وەلاتی بی دەستویری. ماندیلائی "سلوفو" کره شیرەتکاری خو، وی مەحکەمە کره جەهەک داکو ب دژی نفشپەرستیٔ ب راوستیت، پشتهفانیٔ وی ژ دەرڤه خوڤنیشانان دکر، هوسا ماندیلا بو جارا ئیککی بو دەمی پین سال هاته زیندانیکن. پاشی ما د زیندانیفە هەتا سال ۱۹۹۰ و هاته ئازادکر بەرامبەری ب دووماهیٔینانا خوڤنیشانان و مانگگرتیٔ پالا و

ئینابوون، چوار کۆر و نە کچ هەبوون، ل گوندیٔ جۆدا دژیان، دەیکا نیلسونی ژنا سیی بوو، ناڤی وی "نوسیکا فانی"یە، ژ عەشیرەتا "کوسا" یە.

ل دەستیٔیکا ژیا نا وی عەدەت و پیرابوونا ل سەر هزریت وی دا گرتبوو، د گەل دو برایٔ خو ل گوندی "گۆنو" د ژیا، شقانی کەوالی بوو، پتیریا دەمی خو دگەل بچویکا دبوراند، دەیک و بابیٔ وی نەخویندەواربوون، دەیکا وی ببوو فەله، فریکربوو خاندنگەهەکا نافخوی، کو وی دەمی ژیی وی بتیٔ حەفت سالبوون، سەیدایی وی نافەکی ئنگلیزی دانا سەر ئەو ژ "نیلسون"، نەخاسە دەمی ل ژیی نە سالیی، پاشی بابی وی مر و ئیسا وی نەهاتبوو زانین، پاشی نیلسونی گوت کو وی "یاخیبوونا ب شانازی و هەستکرن ب عەدالەتی" ژ بابی خو وەرگرتیه.

دیکا وی بره قەصرا وەسی تیمبوی، پاشی وی دیکا خو بو هەیامەکی دریز نەدیت، وی دیت کو وەسی و ژنا وی وەکی کۆری خو سەرەدمری دگەل وی دا دکر، ئەو هەمی روژا د چوو کەنیسی، دینی مەسیحی ببوو پشکەک ژ وی، پاشی چوو مەدرەسا دینی، ئەزمانی ئنگلیزی و جۆگرافی و دیرۆک خاندن، حەش دیرۆکا ئەفریقا کر، ل ژیی خو یی (۱۶) سالیی بەرەف "تایهالارها" فە چوو داکو ب پیرابوونا "خەتان" رابیت کو رمزەکی فەگۆهاستنا مرۆفی یە ژ بچویکاتیٔ بەرەف زەلامینی، پستی ئەف پیرابوونە تمام کری د گۆتی "دالیهونگا".

ل سال ۱۹۴۰ ماندیلائی

شیعه گه ری

سەرھەلداڤان و وەرارکرن ۱۱-۱۵۸ ک/۶۳۲-۷۷۴ ز

سەرھەلداڤان شیعه گه ری

(زگار کێستەیی)

گەشەکرنا شیعه گه ری

تێکەم: شیعه گه ری
وێک بزاقه کا سیاسی-تایینی و
دەرکەفتنا بزاقیت دژوار.

هەرچەندە شەری کەربەلا
ژ ئالی لەشکەری قە گەلەک
گرنکیا خۆ نەبوو و ب چاڤ
شەریت دی گەلەکی بچووک
بوو و هژمارا کوشتیان ژ
گەلەک کێمتر بوو، لی قی شەری
گرنکیه کا چارەنقیساز هەبوو ژ
بۆ بزاقا شیعه گه ری، ژ بەرکو ئەف
شەرە و کوشتنا حسین بوونە خالا
و مەرچەرخانی د بزاقا شیعه گه ری
دا و وەرک کو ئیدی ئەف بزاقه
وێک بزاقه کا سیاسی-تایینی بەیتە
نیاسین و حسین ژ بیته سەمبۆلا
ستەمباریا شیعا و تاکو ئەفرۆ ژ

ئەفە وێک مۆرکەکا شیعه گه ری یە.
هەرچەندە پستی کوشتنا علی
و هەردوو کورپت وی و موکۆم بوونا
دەسەلاتا ئەمەویان، وەسا دەهاتە دیتن
کو شیعا رۆلی خوە یی سیاسی-
لەشکەری ئیدی ژ دەستدا، لی ب
راستی ژ هەر دقە دەمیدا بزاقا
شیعه گه ری وێک بزاقه کا سیاسی-
تایینی بوو، خودان تایبەتمەندیی
خوە یی بنگەهین و هەروەسا ئەو
بوو پەناگەهەک ژ بۆ وی خەلکی
نەرازی ل سەر دەسەلاتا ئەمەویان، ب
تایبەتی یی نە عەرەب، کو ئیدی
وێکی دەسەلاتەکا عەرەبیا نەتەوی
دەهاتە دیتن و تایبەتمەندیی خوە یی
تایینی ژ دەست ددان.

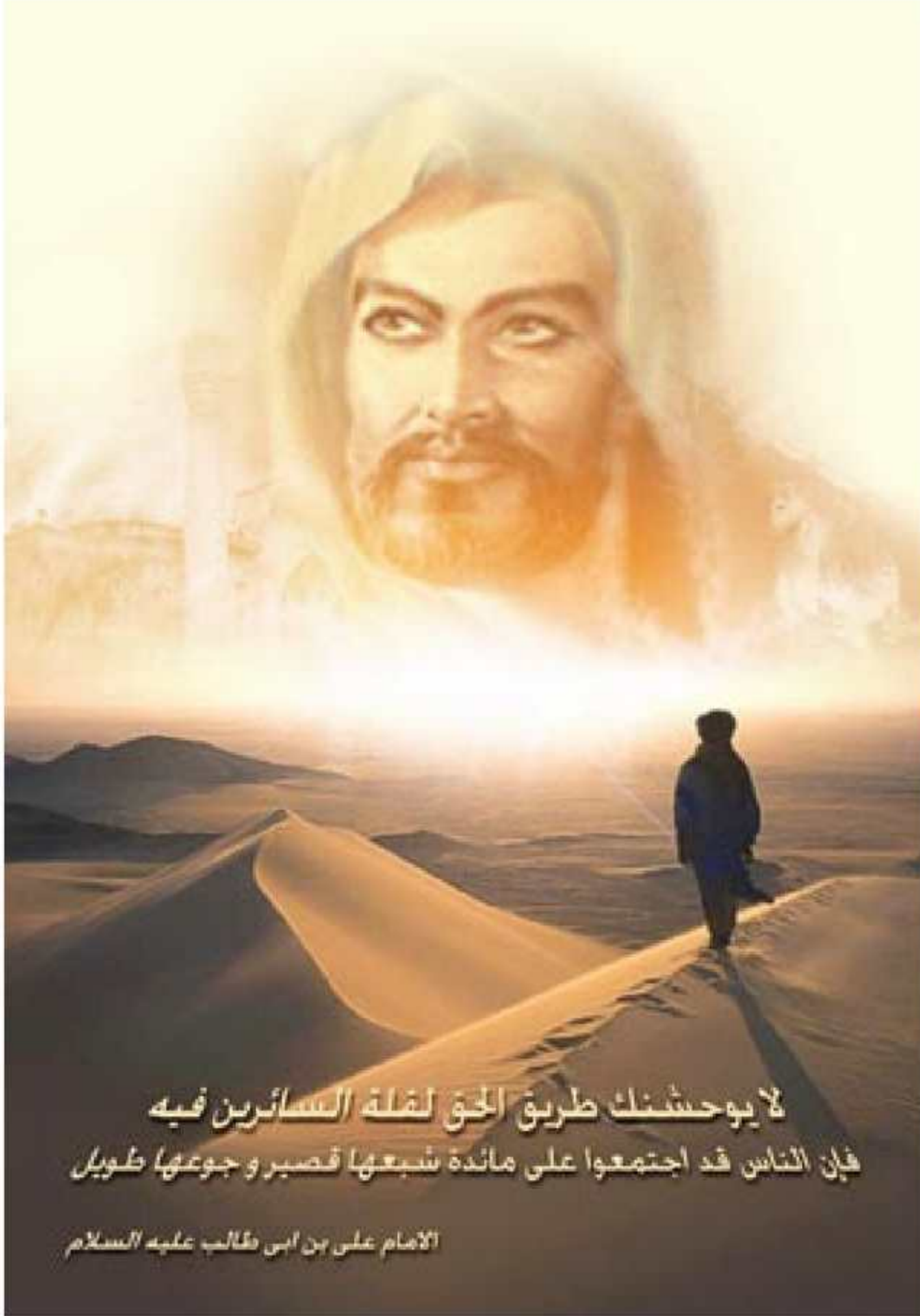
هەرچەندە هەروەکی مە ل پیشی
ژ دیارکری ناکۆکیی شیعا ل
گەل سوننا، ناکۆیی سیاسی
پووت بوون ل سەر دەسەلاتی و چ
ناکۆکیی تایینی و هزری نەبوون،
لی دقە دەمی دا و پستی شکەستنا
هیژا وانا سیاسی-لەشکەری ئیدی
و مەرچەرخانەکا دی د بزاقا شیعی
دا پەیدا بوو، کو ئیدی وان بەری
خۆ دا پیشخستنا قە کۆلینیت خوە
یی لاهۆتی ژ بۆ دەستیشانکرنا
جوداهی و ناکۆکیی خوە ل
گەل سوننا، کو دقە بابەتی دا
وان سوود ژ فەلسەفا ئەفلاتونی ژ
و مەرگریه (۴۰).

شکەستنی لەشکەری و
سیاسی یی شیعا و نیف بیھی

بوونا وان ژ و مەرگرتنا دەسەلاتی،
رەوشەکا وەسا د ناف وان پەیدا
کر، کو ئیدی ل سەر قە کۆلین و
بۆچوونی هزری و تایینی یی جودا،
ژ بلی هەقەری و جوداهییت دناقبەرا
شیعا و سوننا دا، ئیدی هەر د ناف
شیعا بخوە ژ دا گەلەک گرۆپ و
هزری جودا دەرکەفتن، کو هەر
تێک ژ وان ب رەنگەکی هزر و
بنەماییت شیعه گه ری و پیشەوایی
شروقه دکر و تیدگەهەشت. کە
ئەفە ژ رەوشەکا نورماله ژ بۆ پستی
هەر شکەستەکا لەشکەری-
سیاسی پەیدا دبیت. هەلبەت ب
دەهان گرۆپ پەیدا بوون و هەندەک
ژ وان جارەکا دی لقیت دی ژ
چوون، ژ بەر هندی مە ئەو دەلیقە
نینە د قی قە کۆلینا خوە دا باس ل
هەموو وان گرۆپان بکەین، لی مە
دقیق تتی هەندەکان ژ و مەرگری
کو ب دیتنا مە دگرنگ و بەرچاڤ
بوونە، کو ئەقیق خوارێ هەندەکن
ژوان:

ئا- السبئیە:

بنگەهی قی گرۆپی یی
کەقنە و دزقیریت بۆ سەردەمی علی
کورپی ابو تالب و ناف قی گرۆپی ژ
ژ عبدالله کورپی سبأ دامەزرینەری
قی هزری هاتیە، کو خەلکی
یەمەنی بوویە و جوھی بوویە،
پاشی هاتیە د ناف ئیسلامی دا.
گەلەک بۆچوونی جودا ل سەر قی
کەسی و رپیازا وی هەنە و هەندەک

لا يوحشك طريق الحق لئلا تسائر فيه
فإن الناس قد اجتمعوا على مائدة شبعها قسبر و جوعها طويل

الامام علي بن ابي طالب عليه السلام

كەس وەسا دبینن كو وی ئەف
هزریت خوہ ژ یەھودی ئیناینە د
ناف ئیسلامی دا (۴۱). ھندەك
میژوونقیس و ھزرقانییت سوننە و ژ
وان ژی ابن تیمیہ د وی باومری دانە
كو ئەف كەسە دامەزینەری ریبازا
شیعەگریە، ژ بەركو ئیکەم تۆقی
قی ھزری وی چاندیە (۴۲) ھەروەسا
ئەو وەسا باومر دكەن كو قیانا
وی بو علی و بنەمالا پیغەمبەری نە
یاراستەقینە بوویە (۴۳). ھەر چەندە
گەلەك زاناییت سوننە بن سبأ وەك
دامەزینەری ھەموو شیعەگەری د
دان، لی ئەو بخوہ تتی دامەزینەری
گرۆپەکی توندروویت شیعەنە كو
ئەو ژی (السبئیە) یە.

ھندەکیت دی ژی د وی باومری
دانە كو چ كەس ب قی ناقی نە
بووینە، بەلكی بن سبأ بخو عمار
كوری یاسری یە (۴۴).

عبدالله كوری سبأ گۆتە علی:
" تۆ تۆی " ئانكو تۆ خودایی، علی
ژی ئەو دوور ئیخستە مەدائین. قی
كەسی ھندەك بیروباومر ژ یەھودی
ئینابوونە ناف ئیسلامی، ژ وان
ژی بنەمای شوونگر (الوصی)
كوپیوون (التناسخ)، كو دبیزیت
علی نەمریە و پشكەكا خودایی
دناف وی دا ھەییە، ژ بەر وی ژی ئەو
ھەردەم یی ساخە (۴۵).

ھەر دیسان ھندەك ژ گرنگترین
باومریت (السبئیە) ئەون كو محمد
پیغەمبەر ژی وەکی عیسا دی
زقریتەقە جیھانی و ھەروەسا دبیزن
كو ھەر پیغەمبەرەکی شوونگرەك
ھەییە و علی ژی شوونگری محمد
پیغەمبەری یە و چەوا محمد دوماهی
پیغەمبەرە (خاتم الانبیاء) وەسا
علی ژی دوماهی شوونگرە (خاتم
الوصیاء). دیسان باومریەكا دی یا
وان دبیزیت كو مال نە یی خودی یە،
لی یی مسلمانایە و ھۆسا ژی وان ھەزار
پالدانە ل دژی دەولەمەندان (۴۶).

ھۆسا دیار دبیت كو المختار
ئەف ناقە ژ وی كەسی وەرگریە
كو پاشی ژی كەفتیە سەر گرۆپی
وی.

المختار پیشیی خەارج بوو، پاشی
بوو زبیری، پاشی شیعی و پاشی
کیسانی. ئەو ب ناقی ھندی د ئاخفت
كو ئەو نوونەری محمد كوری علی
كوری ابو تالب یە، یی كو ب
محمد بن الحنفیە دەاتە نیاسین و
وان دگۆت كو ئەقە پشتی حسین
پیشەوا یە. دیسان وی دیاركر كو
ئەو یی رابووی ژ بو تولەقەكرنا
حسین و دقیت ھەموو وان كەسان

ب- کیسانیە:

ل سەر پەیدا بوونا ناقی کیسانیە
النوبختی دبیزیت ئەف گرۆپە ب قی
ناقی ھاتتە نیاسین چونکی المختار
كوری عبید السقفی سەرۆکی وان
بوو كە ب کیسان دەاتە نیاسین،
ژ بەركو سەرۆکی پۆلیسیت وی ب
ناقی ابو عمرە ب کیسان دەاتە
نیاسین و دەستەکی دریز دکاریت
كوشتنی دا ھەبوو (۴۷)، دیتەكا
دی ژی دبیزیت كو کیسان
خزمەتکاری علی كوری ابو تالب
بوویە (۴۸) كو پاشی بوویە سەرۆکی
پۆلیسیت المختار السقفی.

ئیمامی (۵۲) وهه قالیت زید ژی ب الزیدیه هاتته نیاسین. بهلگهیا زیدی کو دیارکته تھو پیشه‌وایه نه برایی وی الباقر، تھو بوویه کو برایی وی خوه بیدهنگ کره ل سهر زورداریا تهمه‌ویان و تتی مزویلی خواندنا فقھی یه، لی وی شوور راکریه و رابوویه ل بهرامبهر دسه‌لاتا زوردارا تهمه‌ویان شه‌ری دکته.

گرنگترین بنه‌ماییت الزیدیه کو وان ژ شیعیت دی جودا دکهن، ئیک ژی تھو بوو کو هر چهنده شیعیت دی پیشه‌وایی ته‌نی مافی زاروکیت حسین ددیت، لی وان دگوت کو ژ زاروکیت حسن و حسین هرکه‌سه‌کی زانا و میرخاس بیت و شووری بکیشیت بهرامبهر زوردارا دشیت بیته پیشه‌وا. دیسان ئیکا دی ژ بنه‌ماییت الزیدیه تھو بوو کو هر چهنده پشته‌ی مرنا پیغه‌مبهری وان پیشه‌وایی وهک مافی ئیمام علی ددیت، لی تھو نه دژی پیشه‌وایی یا ابوبکر و عمر ژی بوون، بهر قی چندی ژی تھو دهینه هه‌ژمارتن نیزیکترین گروپا شیعا بو سوننا. هر ژ بهر قی چندی ژی بوو کو پرانیا پشته‌قانییت زیدی ژیفه‌بوون، دهما زانین کو تھو نه ل دژی پیشه‌وایی یا فان هه‌ردوو خه‌لیفانه (۵۳). دیسان به‌روفازی گروپییت دی بیت شیعا وان باومری ب بیگونه‌هیا پیشه‌وایان و زفرینی و (المهدیه) نینه (۵۴) (۵۵).

زید ل سالاً ۱۲۱ک/۶۹۹ز ل کوفه ب دهستی تهمه‌ویان دهیته کوشتن. تھف گروپه باومریی تتی ب پیچ پیشه‌وایان دئینیت، ژ علی کورپی ابو تالب تا کو زید کارپی زین العابدین. تا نوکه ژی شیعیت زیدی ل یه‌مهنی و هندهک جهیت دی هه‌نه.

پشتی مرنا الحنفیه تھف گروپه ژی پارچه پارچه بوو و هیشتا باومریییت هاقیتر دناف دا پهیدا بوون، کو وان هه‌موو تشتیت حه‌رام ل خو حه‌لال کرن، ب وی به‌هانیهی کو، هر که‌سی پیشه‌وایی خو بنیاسیت وی چ دقیت بقیت بلا بکته، چونکی چ گونه‌ه ل سهر هه‌قالییت پیشه‌وای نین (۵۱).

دوووم: دوو که‌رتبوونا شیعا:
ئا: سهره‌لدانا شیعیییت زمیدی
(الزیدیه)

پشتی مرنا پیشه‌وایی چاری علی زین العابدین کورپی حسین (۸۰-۱۲۱ک/۶۹۹-۷۳۸ز)، ئیدی ئیکه‌مین دووبه‌ندی دناف ریبازا شیعه‌گه‌ریی دا پهیدا بوو. ده‌می زین العابدین مری کورپی وی محمد الباقر بوو پیشه‌وا، لی زیدی برایی وی خوه نه‌رازیکر و داخووا پیشه‌واتیی ژ بو خوه کر و دده‌مه‌کی دا کو الباقر پیشه‌وا بوو، وی ژی خوه وهک پیشه‌وا راگه‌هاند، ژ بهر هندی ژی ل قیری شیعه‌گه‌ری بوو دوو پارچه، گروپی ئیکی یی کول دوووف محمد الباقر دچوون نافی وان بوو شیعیت دوازده

بکوژیت بیت پشکداری د شهر و کوشتنا وی دا کرین و ب قی به‌هانیهی ژی وی گه‌لهک خه‌لک کوشتن. لی محمد الحنفیه تھو درمو دمریخت و دیارکر وی چ په‌یومندی پیغه نینه (۴۹).

هه‌روه‌کی دیار المختار ژی گه‌لهک هزرو بیرین هاقی دمریختن ژ بو کومکرنا خه‌لکی ل دوریت خوه و بجه ئینانا وان ئارمانجیت وی دقیان. ئیک ژ باومریییت وان دگوتن ب تتی پیشه‌وا دشیت شه‌ریعه‌تی شرؤفه بکته و ژ به‌رهنی ژی ملکه‌چیا وی پیدقیه ل سهر هر که‌سه‌کی، ژ بهرکو ملکه‌چیا پیشه‌وای ملکه‌چیا یاسایا خودایی یه. کو ب دیتنا وان ئایین ملکه‌چیا پیشه‌وایه و ژ بهر هندی ژی ده‌می مروّف ب دروستی ملکه‌چی وی بیت پیدقی ناکته ب تهرکیت دی بیت ئیسلامی بیت وه‌کی نقیژ، روژی، زه‌کات و حه‌جی رابییت (۵۰).

ب باومریا وان محمد بن الحنفیه نه‌مریه و یی ل چیایی (الرضوی)، ل نیزیکی مه‌دینی و دی زفریت و جیهانی پری دادپه‌رومری کته.

نهجیب مهحفوز

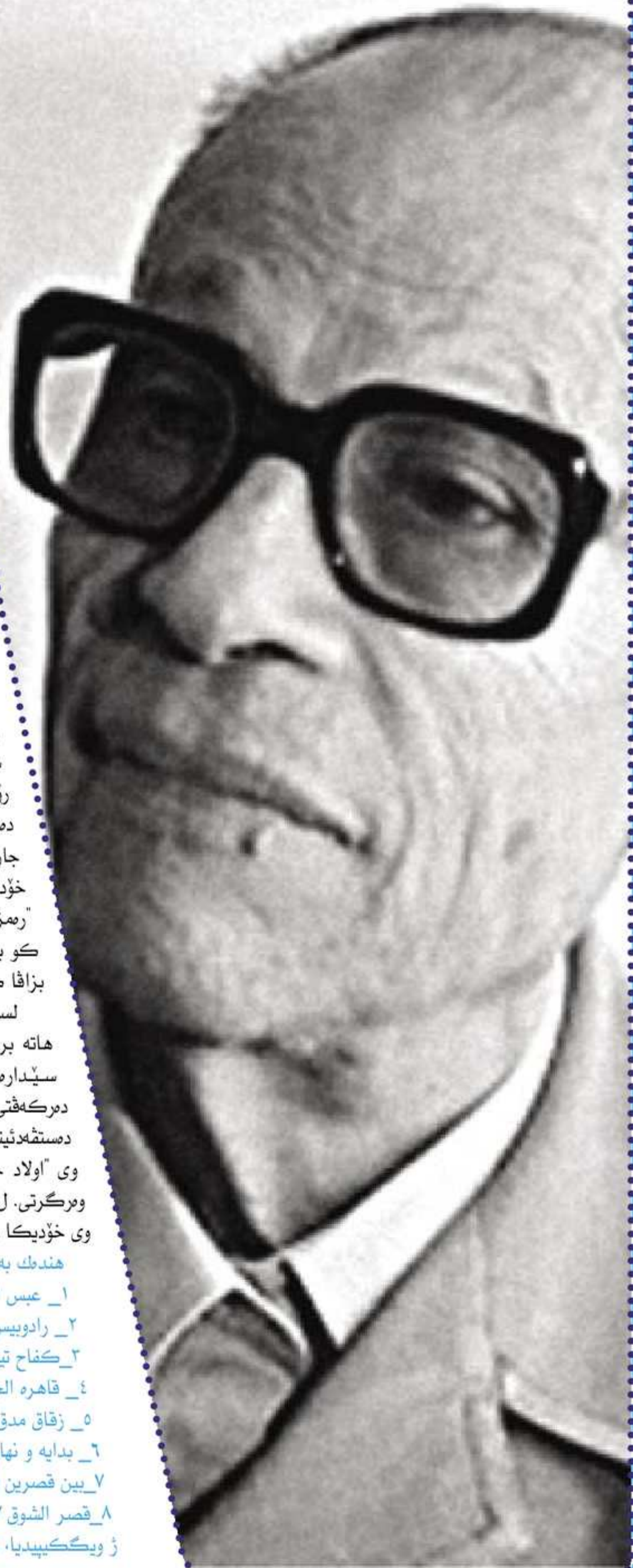
نافی وی "نهجیب مهحفوز عهبدولعهزیز ئیبراهیم" ل روزا ۱۹۱۱/۹/۱۱ ل تاخی "جهمالیه" ل قاهره ژ دایک بوویه. ژ مالیکا بهرنیاس بوو، بابی وی بتی "قورئانا پیروژ" خاند بوو، ژ همی کهسیت مالباتی بچویکتر بوو، ژ بهر فی چندی وکی بچویک سهردمیری دگهل دا دهاتهکرن. ل سالا ۱۹۲۰ چوویه زانینگهها "قاهره" و باومرناما فهلسهفی ب دستینایه، پاشی دست هافیتی خاندنا ماستهری و چیری "جوانی د فهلسهفا ئیسلامی" دا کریه دهرهافیرا فهکولینا خو، پاشی خو هافیتی دناف دنیاا ئهدمی دا، کومهکا شولیت حکومی کرینه، وکی "سکرتیری" پهرلهمانی و "رئقهبهری" نفیسینگهها قهرداریی هتا سالا ۱۹۵۴، ل سالا ۱۹۶۰ بوویه رئقهبهری گستی بی پشتهفانیا سینهمایی، پشتی سالا ۱۹۷۱ هاتیه مالنهیان "تقاعد" کرن.

ل سالا ۱۹۵۲ ههفزینی دگهل "عتیه الله ئبراهیم" پیك ئینایه، ههر چهنده ل بهراهیی فهشارتیه و نه دفیا کهس بزانت. ههر د وی دمی دا خو هافیتی دناف نفیسینا سیناریویت فلمادا، بهلی بهراهیا نفیسینت وی بو سالا ۱۹۲۹ دزقرن، چیروکا خو "عبس الاقدار" بهلافکریه، کو ناقهروکا وی قهومینهکا دیروکی بوو، پاشی چیروکا "کفاح تیه و رادوبیس" وکی قهومینهکا سهردمی "فرعهونیا" بهلافکریه. ل سالا ۱۹۴۵ نهجیب مهحفوزی دست ب نفیسینا "رؤمانی" کریه، رؤمانا وی "القاهره الجدیده" بهراهیکا فان لئینا بوو، ل قیره پتر دستوداریت هنافی "وقائع نفسیه" هافیتته دناف رؤمانی دا، پاشی جارمکا دی فهگهریا سهر دستوداری جشاکی، نهخاسمه د رؤمانا خودا (البدايه و النهایه_سیکا قاهره)، ل ویبری بهرف جهفهنگی "رمزیه" فه چوو، نهخاسمه د رؤمانیت خودا "شحاز و اولادنا حارتتا" کو بوویه ئهگهری دژ راوستنا خهلکی ب دژی هزرویبری وی، پاشی بزاقا کؤشتا وی هاتیه کرن.

لسالا ۱۹۹۵ دو جحیلا بزاقا کؤشتا وی کر، بهلی ب دژواری هاته بریندارکرن، ههر چهنده وی داخاز دکر کو ئهو جحیله نههینه سیداردان، کو وان نهجیب دیت وکی مروقهکی کافر و ژ دین دمرکهفتی. ل سالا ۱۹۸۸ خهلاتی "نوبل" بی ئهدمی ل سهر ئاستی دنیایی ب دستهدئینیت، وکی ریزگرتهک بو چهند فهریژیت وی نهخاسمه رؤمانا وی "اولاد حارتتا" کو ئیک ژ چوار فهریژیت وی بوو کو ئهف خهلاته پی و مرگرتی. ل ۲۰/نؤگستوس/۲۰۰۶ نهجیب مهحفوزی ژ زیانی بارکریه. فهریژا وی خودیکا دستوداری جشاکی و ئابووری مسریه.

هندک بهرهمیت وی:

- ۱_ عبس الاقدار پاشی بوویه فلم.
 - ۲_ رادوبیس ۱۹۴۳.
 - ۳_ کفاح تیه ۱۹۴۴.
 - ۴_ قاهره الجدیده ۱۹۴۵.
 - ۵_ زقاق مدق ۱۹۴۷.
 - ۶_ بدایه و نهایه ۱۹۴۶.
 - ۷_ بین قصرین ۱۹۵۶.
 - ۸_ قصر الشوق ۱۹۵۷.
- ژ ویگکیبیدا، ئسکلویبیدا ئازاد.

ژ شوینه واریت دهقرا ئامیدی..

(پشکا دهقرا)

شوینه واریت گۆندی دیری (*)

جهمیل شیلازی

جۆگرافیا گۆندی:

گۆندی دیری دکهفیته رۆژهلاتی باکوژی ئامیدی ب دويراتیا نيزک (۲کم)، و باکوژی کوانی ب دويراتیا (۱۵۰۰م)، رۆژهلات و باکوژی گۆندی چيایی مهتینایه، گۆند دکهفیته دناف گهلیهکی دا، باشوژی گۆندی تا دگههیته سهر جادا گشتی ل نيزک کوانی ئاقاری فیتی یه، چهند کانین ئافی ل فی گۆندی ههنه.

ناقى گۆندی:

خویایه ناقی وی ژ وی دیری هاتیه یا د بنهکوکا خودا وهك شكهفتهکی بوویه و هندهك دستکاریین کیم تیدا کرینه و کریه دیر، پاشی ل قوناغین ژیانی دیرمهکا دی ل ویژی هاتیه ئافاکرن، لهوما ژى گۆتینی گۆندی دیری.

کورتيهك دیرۆکی:

ل دویف هندهك گۆتین زاردمفکی دیرۆکا دیرا مار عۆدیشو فهدگهریتهفه بوو (۳۱۱ز)، ئەگهر ئەفه راست بیت ئانکو دیرۆکا فی گۆندی فهدگهریتهفه بوو بهری فی دمی، هیشتا دیر ل گۆندی نههاتیه ئافاکرن و دیرا وی د شکهفتی دا.. ل دویف گۆتتا (الیاس یوخنا) ئەف گۆنده سى جار هاتیه خرابکرن، جارا ئیکى ل سالآ ۱۹۶۱ئى ژ لایى سوپایی (عبدالکریم قاسم)ی فه گۆند هاتیه بومبه بارانکرن.. جارا دوویى ل سالآ ۱۹۶۳ئى ژ لایى سوپایی (عبدالسلام عارف)ی فه ب سى قونبهلین ناپالم هاتیه بومبه بارانکرن، و تا نوکه پاشماوین

ناوسک:

ئەف ناوسکه دکهفیته رۆژهلاتی باشوژی گۆندی ب دويراتیا (۲۰۰م)، بهری دمری وی دکهفیته باشوژی، بلندایا دمری وی ژ عهردی (۲،۵م)، بلندایا دمرگههی (۱،۲۰م)، و فرههی (۵۴سم) بشیوی لاکیشهی کۆلان، دگهل ههبوونا وهك سیقاندەکی ل هندافی دمرگههی ژ بو پاراستنا وی ژ بهفر و بارانان.

تهختی لایى باکوژی، (دریژی ۸،۸م، فرههی ۷سم، بلندایا ۷سم)، بلندایا کفانی ژ هندافی تهختی ۷سم.. تهختی رۆژهلاتی، (دریژی ۱،۷م، فرههی ۷سم، بلندایا ۲۳سم)، و بلندایا کفانی ژ هندافی تهختی ۶سم.. و پهنجهرکا ب رەخ تهختی فه (دریژی ۱م، فرههی ۷سم، بلندایا ۳سم)، و بلندایا کفانی هندافی پهنجهرکی ۷سم.. پهنجهرکا رۆژئاقای،

وان ناپالمان ل گۆندی دپاراستی نه.. ل پشتی بهیانا (۱۱)هئى ئاداری وهك ههمی گۆندی مەسیحیان ژ لایى حکومهتا عیراقی فه هاتیه قهرهبووکرن و (۱۲)ده خانى لی هاتینه ئافاکرن.. دیسان ل سالآ (۱۹۸۵)ئى هندهك خانین دی ژى لی هاتینه ئافاکرن.. پاشی جارا سى یى ل ریکهفتی (۱۹۸۷/۵/۴) ژ لایى رژیم عیراقی فه ب کهرستى (TNT) ی هاتیه خرابکرن و ب تهمامی هاتیه چۆلکرن.

ل سالآ (۱۹۹۹ - ۲۰۰۲) جارمهکا دی هاتیه فه ئافاکرن، و دیرا وی ژى جارمهکا دی ژ لایى حکومهتا ههریم کوردستانى و هندهك ریکخراوین مەسیحیان هاتیهفه ئافاکرن، کۆنهور سى هۆلان پیکدهیت، هۆلا پیشی ب ناقی (هۆلا مریم العزراوه)، و هۆلا ناقین (هۆلا مار عۆدیشو)، و هۆلا پاشی یى (هۆلا مار قردغ)ه (**).

ژ شوینواراین فی گۆندی:

دەرى ئاوسكى

(دريزى ۵، ۱م، فرمى ۵۵سم، بلنداھى ۵۵سم) بلنداھيا كىفانى ژ ھنداقي پەنجەركى ۵۵سم.. فرمىيا شكەفتى (۳، ۲۰م X ۷، ۷۰م X ۷، ۰م بلنداھى).. ديارە ل قى دويماهىيى دەرگەھەكى ئاسنى ئىخستىيە دەرى ئاوسكى و ھندەك دەستكارى ژى تىدا كرىنە و لېر دەرى وى ژى ھندەك ديوار ئاقاكرىنە، لى ھاتىنە قە ھەرافتن.

شكەفتە دىر (شكەفتا مار عۆدیشۆ):

دكەفتە رۆژھەلاتى گۆندى و ب رەخ دىرا نوى قە، دەرى وى دكەفتە باشورى رۆژئاقايى، بلنداھيا دەرى وى ژ عەردى (۲م) ھ چەند پەيسكەك لېر دەرى وى ھاتىنە چىكرن تا بگەھىيە دەرى وى، دەرى وى (بلنداھى ۱، ۲۰م، فرمى ۱م) بشيويى لاكىشەي.. ناقا شكەفتى (دريزى ۶، ۵م، فرمى ۱، ۱۰م، بلنداھى ۲، ۱۰م)، پەنجەركەكا بچويك ل لايى باشورى ھەيە، دبىت ئەف پەنجەركە بۆ رۆناھىيى و دەرگەفتا دويكىلى ھاتىبىتە بكارئىنان.. ھەرچەندە ناقا قى شكەفتى ھەمى بشيويەكى خورستى بەرچاف دبىت، كو دبىت مروقان نەكۆلابىت، ژ بلى ھندەك پەنجەركىن بچويك ژ لايى رۆژئاقاي قە تىدا ھاتىنە كۆلان بۆ دانانا خەتىران و تىستان.

نەخلىر رۆژئاقايى ژ ئاوسكى

تشتى ھەرى سەير د قى شكەفتى دا، نۆكە دەيتە بكارئىنان ژ بۆ وان تىستىن بۆ دىرى دەيىن، دەمى مروف دچىتە دژورفە ھەكە پىشانگەھەكى يان مۆزەخانەكى دەيتە بەرچاقان، چونكە ئەويىن زارۆك نەبن دەيتە وى دىرى بۆ خو دوعان دكەن، پشتى زارۆك دىن دى تىستەكى خو ھەك (لاندىك، دىدىك، ويئە، پارە، ستقانگ، كەزى، پارچە جلكەكى.. ھتد) ئىن داننە د وى شكەفتى قە، و دەرى وى دەرگەھەكى ئاسنى ئىخستىنى ژ بۆ پاراستا وان تىستان.

وھكى بەرى نھۆ مە ئامازە پى كرى، دىرا كەفن ل سالىن (۱۹۶۰) ھاتىيە خرابكرن، لەوما مە چو زانىارى لسەر نە كومكرنە ژ بلى ھندەك ويئىن كەفتىن گۆندى، ديسان دەور و بەرىن گۆندى گەلەك شكەفت لى ھەنە بەلى ھەمى دىروشتى نە و د قۇناغىن ژيانى دا مفا ژ فان شكەفتان وەرگرتتە، ھەك جەيىن قە ھەويانا مروقان و گيانەومران.

دەھمەن:

(*) سەردانەك مەيدانى بۆ گۆندى دىرى ل رۆژا ئىك شەمبى رىكەفتى ۲۰۱۳/۱۱/۳.

(**) ئەف زانىارىيە ژ لايى ھەكىلى دىرى قە (ألياس داود بوخنا البرزانى)، ژ داىك بوويى (۱۹۳۵) ل گۆندى دىرى قە ھاتىنە وەرگرتن، ل رۆژا سەردانا مەيدانى دا بۆ شويىنوارىن گۆندى. ھەر ل دويىف گۆتتا وى ل سەر دەمى كۆمارا مەباد ل ساللا ۱۹۶۶ئى مەلا مستەفا بارزانى لەقەبى بارزانىا دانايە سەر خەلكى قى گۆندى.

لايى رۆژئاقايى ژ ناقا شكەفتە دىرى

هه‌یفا یاسین : چ جارا بانکا سیلاڤ ل ئامیدی

نه‌که‌فتیه بهر چ قهیرانیّت نه‌مانا پارهی

بانکا ئامیدی ل ۱۹۷۸-۶-۱ ب رهنگه‌کی فهرمی ل ئامیدی هاتیه فه‌کرن، دقّی بانکی دا ل ده‌ستیپکا فه‌کرن وئ تا نوکه هه‌فت کهم و مکو ریقه‌به‌ر کار تیدا کریه و جهیت وان ل هه‌ف هاتیه گوهارتن ، ل سالا ۲۰۱۱ ب فه‌رمانه‌کا ومزاری ناقی وی هاته گوهورین بوویه (بانکا سیلاڤ) ل ئامیدی، هه‌یفا یاسین مسته‌فا و مکو ریقه‌به‌را بانکا سیلاڤ ل ئامیدی دبیریت (دهمی مروڤ ل بانکه‌کی، یان جهه‌کی دی یی دارایی کار بکته پیدقیه بو خو نه‌خشه‌یه‌کی ب دانیت ، دا قهیرانا نه‌مانا پارهی دروست نه‌بیت) دقّی هه‌قدیتنا کوفارا سیلاڤ دا دریزی بخوینه .

ل دوور فه‌کرن گهنجینی ل ئامیدی و ب ساناهی کهفتتا شولی هه‌یفا خان دبیریت: شول گه‌له‌ک یی ب ساناهی کهفتی، مه گه‌له‌ک پیخوشه کو گهنجینه ل ئامیدی هاتیه فه‌کرن، شولی خه‌لکی یی ب ساناهی کهفتی، ریکا هاتن و چوئی دناقه‌به‌را دهوک و هه‌ولیری یا کیم بوی.

ل دوور کیمیا فه‌رمانه‌به‌را و گه‌له‌کیا پشکان دبانکی گوت: بو مه دکارگی‌رییدا ل بانکا سیلاڤ چ ئاریشه نین، چونکی هندی فه‌رمانه‌به‌ر یی کیم بیت زی ل نک من کاری وی ب ریک و پیک تره، و فه‌رمانه‌به‌ر پتر یی خهم خوره ل سهر شولی خو، فه‌رمانه‌به‌ریّت مه دکیم، به‌لی شولی مه خوشتره، هه‌می پیکه کار دکهن، ههر فه‌رمانه‌به‌ره‌ک سی پشکا ب ریقه‌ده‌به‌ت، بو وی زی خوشتره چونکی یی ل سهر شولی خو شارمزا بووی، چونکی شولی بانکی هه‌می یی ب پیکه گریداییه .

ئهری بانکا سیلاڤ ل ئامیدی چ جارهمی کهفتیه دبن قهیرانیّت ماددیدا و ئاریشه بو دروست بین، ریقه‌به‌را بانکا سیلاڤ گوت: هیشتا چ جارا بانکا سیلاڤ ل ئامیدی نه‌که‌فتیه دبن چ قهیرانیّت نه‌مانا پاریدا ، ئەم بخو دزانین

ئامیدی : ره‌قند گوهرزی

ل دوویف گوتنا ریقه‌به‌را بانکا سیلاڤ ل ئامیدی ههر فه‌رمانه‌به‌ره‌ک دخوازیت دامه‌زراندنا وی ل نیژیکی مالا وی بیت، کیری بو وی یانیزیکی ل ویری بیت، ل دور کیمیا میلاکی بانکی هه‌یفایی گوت : کیمیا میلاکی ل بانکا سیلاڤ ژبه‌ر فه‌رمانه‌به‌رایه، ههر ئیک داخواز دکته دامه‌زراندنا وی ل دهم مالا وی بیت، یان جهی وی، یان کیری بو وی یا نیژیکی ل ویری بیت، مه ل ومزاره‌تا دارایی میلاک یی هه‌ی به‌لی میلاکی ب کریار ل دهم مه نینه.

ل بانکا سیلاڤ فه‌رمانه‌به‌ر دشیّت چهند ده‌ستوریا ومبرگیت ده‌هه‌یه‌کی دا، یان دسالی دا، ئهری جوداهیه‌ک هه‌یه دناقه‌به‌را ده‌ستوریتی فه‌رمانه‌به‌ریّت فه‌رمانه‌گه‌هیت دی بیّت حکومی ل دور قی یه‌کی هه‌یفایی دیارکر : ئەفه یا ده‌ستیشانکریه ل هه‌می فه‌رمانه‌گه‌ها، فه‌رمانه‌به‌ری د هه‌یه‌ییدا (۳) روژ بیّت هه‌ین و مکه ده‌ستوری بو خو ومبرگیت، دسالی دا ۳۶ روژ بیّت هه‌ین، فه‌رمانه‌به‌ر یی تازاده کهنگی دقیت دشیّت ومبرگیت، بو خو ده‌یه‌ییدا ومبرگیت و یان بو خو دانیه‌ته سه‌ریک، ژبلی ده‌ستوریتی نه‌خوشی.

ئه‌گه‌ر و سزا زی چی بیّت ئەف ره‌وشه دروست دبن، ده‌می مروڤ ل بانکه‌کی، یان جهه‌کی دی یی دارایی کار بکته پیدقیه بو خو نه‌خشه‌یه‌کی ب دانیت، دا قهیرانا نه‌مانا پارهی دروست نه‌بیت، ئەم هه‌رده‌م بو خو پلانان ددانین پشتی هنگی ئەم شولی خو دکهن.

ئیکھمین شانۆگه‌ریا ب پارہ بوو، جھ دهولئی قه نه‌مینیت

ل روژا ۲۰۱۳/۱۲/۲۳ یا بوری، ل هولا کونگران، ل زانکویا دهۆکی، شانۆگه‌ریا موزیکی (لیس مزرابیلس) کو ژ نقیسینا نقیسه‌ری فهرمنسی (فیکتور هوگوای، و ژ نقیسینا دمرهینهر (زیرمقان جه‌لال) ب زمانی (ئینگلیزی) ژ لایی ۶۵ خویندکاریت زانکوییت (دهۆک) و (نه‌ورۆز) قه هاته نیشادان، کو ئیکه‌مین شانۆگه‌ریا (موزیکی) بوو ل سهر ئاستی کوردستانی و عیراقی دهیته چیکن، هه‌روه‌سا ئیکه‌مین شانۆگه‌ریا ب پارہ بوو کو جھ ل هولا ناقبری نه‌مینیت و خه‌لکه‌ک ژ پیرفه تهماشه بکهت، شانۆگه‌ریا ناقبری وه‌کو کاره‌کی سهر به‌خو هاته‌کرن ب سپونسه‌ریا زانکویا دهۆک و ریقه‌به‌ریا گشتی یا رموشه‌نبیری و هونه‌ری و کومه‌کا کومپانییت کوردستانی

اپه‌ورت، سیلاق:

ژی چیروکه‌کا تاییه‌ت ب خو قه دگرت دناف وان روودانان دا. دمرهینهری ناقبری هیشتا گۆت " ماوی شانۆگه‌ریی ۲ دهمزیمیر و ۱۰ خوله‌ک بوون، له‌وا دبوو دریزترین شانۆگه‌ری ژی کو ل دهۆکی دهیته نیشادان، لی جه‌ماوه‌ری دسه‌ر وی دریزیی را پیشوازیه‌کا مه‌زن لی کر، هه‌روه‌سا نوونه‌ری قونسولخانا فهرمنسا ل هه‌ولیری ژی هاتبوو پیش شانۆگه‌ریی، و قونسولخانا ناقبری ب فهرمی ئەم هه‌ر ۶۵ خویندکاریت ستافی کاری خه‌لاتکرین، وه‌کو دی ئیکه‌مین شانۆگه‌ریا (موزیکی) بوو ل سهر ئاستی هه‌موو عیراقی دهیته چیکن، هه‌روه‌سا ئیکه‌مین

زیرمقان جه‌لال دمرهینهری شانۆگه‌ریا موزیکی (لیس مزرابیلس) دیارکر کو ناقه‌روکا شانۆگه‌ریی ل سهر دسته‌هلاته‌کا که‌فن یا وه‌لاتی (فهرنسا) بوو و گۆت " دهمی دسته‌هلاتی زۆلم ل مله‌تی خو کری، کومه‌کا گه‌نجان رابوونه سهر خو و شورمش ب دژی حکوومه‌تا خو کرن، دووف دا مله‌ت هه‌موو خو ناده‌ته ل گهل وی کوما گه‌نجان، ژبه‌ر هندی دسته‌هلات شیا هه‌موویان ب کوژیت، ب تتی ئیک ژوان نه‌بیت، کو ئەفینداری کچه‌کی بوو، ئەفجا ئەو ئەفینداره ب تتی ژ کوشتنی قورتال دبیت، هه‌روه‌سا ئەو کچا دبیزنی (کوژیت) وی

شانوڳهريا ب پاره بوو ڪو جه ل هوليٰ نه مينيت و خه لڪه ڙ پيرڦه تهماشه بڪهت.

سانا ٽوميد مائي، ريقه بهرا دهپي شانويي ٽاشڪراڪر ڪو دستپيڪي دهمي وان هزر دچيڪرنا في شانوڳهريا موزيڪي دا ڪري، ٽهو و دمرهينهر و ڪچه ڪا دي يا ب ناقص (ميديا نهواف) بوون و گوت " ٽهو ڪچه ڙي ههر ريقه بهرا دهپي شانويي بوو، مه هزر دهندى دا ڪر ٽهم ستافي خو بهرفره بڪهين، ڊاڪو بشيپن في ڪاري بڪهين، لهوا پشتي هينگي بريڪا پهيونديان و ٽاگه هداريان ٽهم شيان ستافي خواه بهرفره بڪهين و بڪهينه ٦٥ ڪهس، لهوا ب وي ستافي ٽهم شيان ڪارهڪي مهزن بڪهين.

سانايي هيشتا گوت " ههر چهوا بيت هيشيا مه ٽهوه ٽهف

ڪاري مه ڪري، ڙبو خاترا ناقص نهبيت، بهلڪو ڙبو هندى بيت ڪو خزمهتا گهل و وهلاتي خو بڪهين، و دي دبهردهوام بين ل سهر قان رهنگه ڪاران.

ريم ربان ٽيڪ ڙ ٽهڪتريٽ سهرهڪي ييت شانوڳهريا موزيڪي يا (ليس مزرابيلس) بوو، خوياکر ڪو دشانوڳهريي دا دايڪ و باييت وي (ڪوزيتي) ب خودان دڪهن و گوت " ٽهقجا دايڪ و باييت من ل گهل من گهلهڪ دباشبوون، لي ل گهل ڪوزيتي دخراب بوون، ل دووماهيي ٽهز ههش گهنجهڪي دڪهم، لي ٽهو گهنج ههش من ناکهت و ههش ڪوزيتي دڪهت، لهوا ٽهز خو دکورم.

ٽاري عهبدولرحمان ڙي دشانوڳهريا موزيڪي دا ٽيڪ ڙ ٽهڪتريٽ سهرهڪي بوو، ٽاشڪراڪر ڪو ناقص وي تيڏا

(ٽينجولارس) بوو و گوت " ٽهز گهنجهڪي وهلاتي فهرنسا بووم، ٽهقجا ههزار گهلهڪ مشه بيوون و ل سهر جادان دنهستن، لهوا ٽهز رابووم ب دروستڪرنا شورمهشڪي ب دڙي ڪوومهتا فهرنسا، ٽانڪو من ڪومهڪا گهنجيت وهلاتي ٽينانه ل گهل خو و مه شهري دستههلاتي ڪر، دستپيڪي ههمي خهلڪي خو دا ل گهل مه، لي پشتي هينگي خهلڪ ڙ مه فهبوو و ب تتي ٽهم ڪوما گهنجان ميان، لهوا دستههلات ب ناف مه ڪهفت و ٽهم ههموو ڪوشتين، ب تتي گهنجهڪ ڙي قورتال بوو، ڪو ٽهو گهنجه ٽهفينداري ڪوزيتي بوو، لي پشتي ڪوشتنا مه هندهڪ گهنجيت دي جارهڪا دي بهردهوامي دانه شورمهي، و خهلڪي ڙي خو دا ل گهل وي ڪومي، لهوا دستههلاتا فهرنسا ڙ ناف بر.

بۇ ئىكەم چار ھەلشكافتەك و گەريانەك بۇ جفاتگەھا چاردەرا ھىتوتى

خاندەك دناقبەرا پەرسىتگەھ و جھى ھەواندى دا

سەردار ھىتوتى

قەستاقى جھى پىر ب زەحمەت و ئالۆزى كرى چونكى ل ھەمبەرى مە چىيى لىنكى و دەرەجا ھىتوتى ھەبوون و سەركەفتن ب سەر قان گەلەكا ب زەحمەتە. ل رۇژا ۱۱/۲۲ ئەم گەھشتىنە كانىيىت مىرا كو زۆمەكا گەلەكا خۇشا ھىتوتيانە و ل ھنداقي جھى مىران چاقىيىت مە بەر ب شكەفتا چاردەرى و كۆمەكا شكەفتىيىت

ھىتوت ئەو كەلھا ئاسى يا كو دوورپىچكرى ب چىيىيىت تىزى ئالۆزى خودان دىرۆكەكا قەشارتیه و ھەلگرا چەندىن جھىيىت شوینواریه و گەلەك بەرەبابان ل سەر قى ئەردى ژيان كرىه و دىرۆك قەيدكرىنە.

مە گوھ لىبوو كو شكەفتەكا ل قى گوندى ھەي يا بەرناس ب "چاردەرى" لى ژ بەر كاودانىيىت ژيانى ئەم نەشيان خۇ بگەھىنىيى، ھەتا كول رىكەفتى ۲۰۱۳/۱۱/۲۲ دگەل ھەر دوو ھەقالان "يونس خالد و تەھسىن ئىبراھىم" ۋەك زىبارە مە

ل سەر ئەردى پروى ب بەرەكەت و پروى خىرى قى گوندى ھەنى، گەلەك جھىيىت شوینوارى و خودان موھرا مروقاتىيى ھەنە، لى پىدقى ب پويىتەدانى و قەكولىنانە داكو ب دروستى ئەف راستيا قەشارتى بەيىتە ئاشكرا كرن. بەرى سى سالا

دیتر بیټ بچویک کھفتی، ب راستی
فی چھندا هہنی بالا مه کیشا و
ئہم ب وی دیمہنی حیبتی بووین.

بہری کو بچینہ سہر راستیا
چاردمرا ہیټوتی دخوازین ہندہک
پیټانینا ل سہر ریټک و توخیبتی
ئہم تیټا دمرباس دبین ہتا کو
دگھینہ شکھفتا چاردمری بو
ہہومیټ بہریټ ئاشکرا بکھین.

ریټکا دمرجی (دمرجا
ہیټوتی):.

ئہف ریټکہ ژ چھندین پھیسکان
پیټک دھیت و بی ہہبوونا فان
پھیسکیټ ہہنی گھلہکا ب
زحمہتہ کو مروف بشیت دمربازی
ہندافی دمرجی بیټ و ئہو پھیسک
تژی چہپ و چیریت ئالوز و ئاسینہ و
ریټکا بتی یہ کو مروف بشیت ب
دروستی ب کاربیت و دسہردمیټ
کھفن دا وک ریټکھکا ستراتیژی
ژ بو خہلکی ہیټوتی و ہہر دوو
عہشیرمیټ نیروہ و ریټکان دھاتہ
ب کارئینان و ئیک ژ وان ریټکان
بوو کو ئہف دمقہرہ ب دشتازی و
ئامیدیټ قہ گریددا.

کیټی سیاری:.

ئہف کیټیہ وک دیوارہکی
پالپشتہ بو گوندی ہیټوتی و ل
سہراقا فی کیټی ہہنی جھہکی
تا رادہکی دھشت و پان ہہیہ و
ہہر دوو جھیت پیروزل نک ہیټوتیا،
کو ئہو ژی کانیت میرا و ہیټوتی
پیټکھہ گریددہت و گھلہک
بہرناسیا خو ل دمقہری ہہیہ.

کانیت میرا:.

یان جھہ میران ب راستی
جھہکی ژ ہہژی ژیانیہ، زومہکا
پروی ب بہرہکھتہ و د دممسالا
ہاقینیټ دا وک جھہ بخودانکرنا
تہرش و تہوالی دھاتہ بکارئینان و
د ہہمان دم دا خودانا بہرہمہکی
باشی بہاریہ.

شکھفتا چاردمری

ئہف شکھفتہ دکھفیتہ
ہندافی کانیت میرا و ل ہندافی
شکھفتی چیاپی لینکی جھہ خو
دگریټ و گوندی ہیټوتی دکھفیتہ
روژئاقایی شکھفتی و چیاپی کارہ
ژی ل روژہلاتی شکھفتی جھہ خو
دگریټ و ئہف شکھفتہ دکھفیتہ
د ناقا تہحتہکی گھلہک ئالوز دا.
ہہروسا د ناقا شکھفتا چاردمری
دا مروف دشیټ گوندی بیرومان
بیټ گریدای نیروہ و چیاپی سینیا
ژی گھلہک ب باشی ببیت.

شکھفت ژ چار دمگھہان
پیټک دھیت دگھل دوو ئہیوانان
و ل تہنشت دمگھہی سہرہکی
بیټ شکھفتی ناووسکھک ہہیہ،
بہلی نہ یا گریدایہ ب شکھفتا
چاردمری و ئہف شکھفتہ دکھفیتہ
د ناقا تہحتہکی ئالوز دا، بہلی
نوکہ ژ بہر کھفتہ خارا چھندین
کھقران ب دریټاھیا سہد سالیټ
بووری مروف دشیټ ب ہیسانی ل
سہر وان کھقران را دمرباسی ناقا
شکھفتی بیت.

ب تتی سیټ دمگھہ دچنہ د
ناقا شکھفتی دا، کو ئیک ژ وان
دکھفیتہ لایټ روژئاقا شکھفتی
و ہہر دووکیټ دیتر ژی دکھفہ
باکوور، کو ئیک ژ وان ب
ئہیوانا سہرہکی قہ یا گریدایہ
و دمگھہی دیتر ژی دکھفیتہ
ہندافی ئہیوانا دوویټ و ب چھند
پھیسکان کو ب ئہشکرایي
دھینہ دیارکرن، مروف دشیټ
سہرکھفیت و بکھفیتہ د ناقا
شکھفتی و دمگھہی چاریټ ژي
ہہر دوو دمگھہیټ باکووری ب
ئیک قہ گریددہت و گھلہک ب
رونی یا دیارہ کو دمستی مروفی د
فی کاری دا ہہیہ، لی بہس ئہگہر
مروف کویرتر سہحکتی ژ وان
ہہر سیټ دمگھہان ژي دمگھہی
روژئاقا و دمگھہی باکووری

بیټ سہرہکی، کو گریدایہ ب
ئہیوانی قہ پتر بو مہبہستا ہاتن
و چوونی ہاتینہ ب کارئینان،
چونکی بہریټ وان خوشتہ و پتر
ب کیټی فی چھندی دھیت.

وک مہ پیټر ئاقری دایټ
کو دمگھہی روژئاقا ئیک ژ
دمگھہیټ ہہرہ سہرہکیہ کو
دکھفیتہ د ناقا شکھفتی دا،
بلنداھیا وی دبیتہ ۲۲۵ سہنتیمہتر
ژ خالا ہہرہ بلند و فرمہیا وی ژي
دبیتہ ۱۷۸ سہنتیمہتر لی دقیت
ئاقریټ بدمینہ فی چھندی ژي
کو ئہف پیټانہ نہ گھلہکا ب
سہروبہرہ، چونکی رویټ دروستی
دمگھہی تیټکچوویہ و کھقرہک
ژی کھفتیہ خاری، ہہروسا ژ بلی
فی دمگھہی مہزن بیټ روژئاقا دوو
دمگھہیټ دیتر بیټ بچووک ژي
دکھفہ باشووری فی دمگھہی و
بیټ ئیک و نیټک ژ دمگھہی
بلنداھیا وی دبیتہ ۱۵۰ سہنتیمہتر
و فرمہیا وی دبیتہ ۶۰ سہنتیمہتر
و دمگھہی دوویټی ژي بلنداھیا
وی ۶۶ سہنتیمہترن و فرمہیا وی
ژی ۴۵ سہنتیمہترن. ئہف ہہر
دوو دمگھہیہ ژي تیټکسہر و
ب ریټکھکا گھلہکا تہنگ د
گریدایہ ب شکھفتی قہ.

ہہروسا ژ بلی فان ہہر دوو
دمگھہیټ بچووک بیټ کو
دکھفہ لایټ باشووری ژ دمگھہی
روژئاقا جھہکی گھلہک بچوک و
پہن دھیتہ دیتن کو بالا مروفی
بو لایټ خو رادکیټیت.

ل دوور دریټاھیا شکھفتی
ژی شکھفتہکا گھلہکا دریټہ،
بہلی پانیا وی نہگھلہک و دریټی
و پانی ژي نہ د ریټک و پیټن و
دریټاھي خو ژ ۳۳ مہتران زیټدتر
دبیت و ژ فان ۳۳ مہتران پتر ژ ۶
مہتران دکھفیتہ د ناقا جھہکی
گھلہکی بہرتہنگ دا، و د ناقا

سه‌نټیمه‌تر و ټهو په‌سکیت کو ریځی به‌ره‌ف ناڅا شکه‌فتی د‌به‌ن، وه‌ک پی‌شتر مه‌ گوتی نه د ریځ و پی‌کن، ژ لایه‌کی دیت‌رفه بلن‌داهیا ټه‌یوانا ل هه‌مبه‌ری فی دمرگه‌هی دگه‌ل ریځا ل بنی ته‌حتی ژی ۳ مه‌تر و ۱۰ سه‌نټیمه‌ترن، لی ژ به‌ر هه‌بوونا هژماره‌کا زی‌ده یا که‌فریت که‌فتی ژ چیا، نوکه مروف دشی‌ت ب هی‌سانی بکه‌فتیته د ناڅا ټه‌یوانی دا.

ټه‌گه‌ر ژ بلن‌داهی و فره‌یا دمرگه‌هی و ناڅا شکه‌فتی به‌ره‌ف ستوینان بچین و سه‌حکه‌ینی، کو سی ستوین هه‌نه، دناڅا شکه‌فتی دا کو هه‌ر سی ژ ټیک د جو‌دانه، به‌لی قالاتیا د ناقبه‌را وان دا نه یا مه‌زنه و بلن‌داهیا ستوینا ټیک یا نی‌زیک ژ دمرگه‌هی روژناڅا، ۱ مه‌تر و ۴۰ سه‌نټیمه‌تر و فره‌یا وی ژی دبیته ۲۵۵ سه‌نټیمه‌تر و ستوینا دووی ژی بلن‌داهیا وی ۱۳۷ سه‌نټیمه‌تره و فره‌یا وی دبیته ۶ مه‌تر و ۴۰ سه‌نټیمه‌تر و ستوینا سیی، کو دکه‌فتیته به‌رامبه‌ری دمرگه‌هی سه‌ره‌کی بلن‌داهیا وی دبیته ۱۴۰ سه‌نټیمه‌تر و فره‌یا وی دبیته ۱۵۳ سه‌نټیمه‌تر.

ټه‌گه‌ر بچینه د ناڅا شکه‌فتی دا سه‌حکه‌ینی دی بینین کو دریزاهیا وی دبیته ۳۳ مه‌تر، به‌لی ب تتی دوو سالونیت باش و ریځ و پیځ هه‌نه، کو فره‌یا سالونا هه‌ره باش یا نی‌زیک دمرگه‌هی روژناڅا دبیته ۳ مه‌تر و بلندترین خال ژ سه‌ری بو عه‌ردی، دبیته ۲ مه‌تر و ۸۰ سه‌نټیمه‌تر.

دما کو مروف دکه‌فتیته د ناڅا فی شکه‌فتی دا، گه‌له‌ک تشت هه‌نه کو بالا مروقی بو لای خو رادکیشن، به‌لی تشتی کو زی‌ده بالا من کی‌شای هه‌بوونا نه‌فه‌قه‌کی بوو کو د که‌فتیته ناڅا شکه‌فتی

دا راستیا هه‌بوونا فی شکه‌فتی وه‌ک جهه‌کی شوینواری پتر خو یا و ټه‌شکرا دبیت.

هه‌روه‌سا ل دمرگه‌هی سه‌ره‌کی یی باکووری، ټه‌وی کو د که‌فتیته د ناڅا ټه‌یوانی دا، دوو په‌نچه‌رکی‌ت بچویک ده‌ینه دیتن، کو ټیک ژ وان ب دریزاهیه‌کا چهند مه‌تری دکه‌فته د ناڅا شکه‌فتی دا و ب ته‌رزی بازنه‌ییه و یا دووی ژی نه یا گریداییه ب شکه‌فتا چاردمری څه و ل هنداقی څان هه‌ر دوو په‌نچه‌رکان ژی دوو کولینکی‌ت بچویک هه‌نه، کو ټیکسه‌ر ب شکه‌فتی څه د گریدایینه و چیدبیت بو مه‌به‌سته‌کا تایبته هاتبته بکارئینان. و ژ لای فی دمرگه‌هی و بو لای روژه‌لات، ژ بلی هه‌بوونا دمرگه‌هی ناووسکه‌کا دیتر، به‌لی دمرگه‌هی‌کی دیتر ژی په‌یدا دبیت، به‌لی نه گه‌له‌کی ب ریځ و پی‌که و د ناڅا چ جهه‌کی وه‌سا نینه کو ب کی‌ری تشته‌کی به‌یت.

ټه‌یوانا هه‌ره مه‌زن یا کو هه‌ر دوو دمرگه‌هی شکه‌فتی، ټانکو دمرگه‌هی سه‌ره‌کی و دمرگه‌هی چاری یی لاوه‌کی، دگه‌ل دمرگه‌هی ناووسکا نی‌زیک ژ شکه‌فتی پی‌کڅه گریدت، دریزاهیا وی دبیته ۴ مه‌تر و فره‌یا وی ژی ۳ مه‌تر و ۵۰ سه‌نټیمه‌ترن.

هه‌روه‌سا ل دوور دمرگه‌هی لاوه‌کی یی روژناڅا، کونه ټیکسه‌ر یی ب شکه‌فتی څه گریداییه، دریزاهیا وی دبیته ۵ مه‌تر و ۲۰ سه‌نټیمه‌تر و بلن‌داهیا وی ژی دبیته ۲ مه‌تر و ۹۴ سه‌نټیمه‌تر و فره‌یا وی ژی ۹۳ سه‌نټیمه‌ترن و دمرگه‌هی شکه‌فتی یی به‌ره‌ف باکووری ژی، د ناقبه‌را هه‌ر دوو دمرگه‌هی‌ت کو روی وان دکه‌فتیته روژناڅا، ۴ په‌یسک هه‌نه و بلن‌داهیا وی ل ټه‌یوانا ل به‌ر دمرگه‌هی دبیته ۱ مه‌تر و ۶۰

شکه‌فتی دا سی ستوین هه‌نه کو شکه‌فتی رادگرن ژ هه‌ر کریاره‌کا جیولوجی و دریزاهیا خالا ټیک یی ژ دمرگه‌هی روژناڅا بو ټیکه‌م ستوین یا د ناڅا شکه‌فتی دا به‌ره‌ف دمرگه‌هی روژناڅا دبیته ۱۳ مه‌تر و ۲۰ سه‌نټیمه‌تر و دریزاهی ژ ټیکه‌م خال ژ دمرگه‌هی روژناڅا بو سیوانا نی‌قه‌کی (ناقین) دبیته ۱۵ مه‌تر و بو ستوینا سی کو دکه‌فتیته به‌رامبه‌ری دمرگه‌هی سه‌ره‌کی یی گریدای ب ټه‌یوانی څه دبیته ۱۹ مه‌تر و ۳۰ سه‌نټیمه‌تر. هه‌روه‌سا دریزاهیا د ناقبه‌را دمرگه‌هی روژناڅا یی کو دکه‌فتیته د ناڅا شکه‌فتی دا بو دمرگه‌هی ټیک یی باکووری، کو ب په‌یسکان دکه‌فتیته د ناڅا شکه‌فتی دا، د بیته ۱۰ مه‌تر و ۵۰ سه‌نټیمه‌تر. و دریزاهیا دمرگه‌هی روژناڅا یی سه‌ره‌کی بو دمرگه‌هی سه‌ره‌کی یی شکه‌فتی کو ټه‌ف دمرگه‌هه دکه‌فتیته ناڅا ټه‌یوانا مه‌زنا شکه‌فتی، دبیته ۱۸ مه‌تر و ۸۰ سه‌نټیمه‌تر.

ل دوور بلن‌داهی و فره‌یا دمرگه‌هی ټیک یی باکووری، کو نی‌زیکه ژ دمرگه‌هی روژناڅا یی سه‌ره‌کی، دبیته ۱۶۸ سه‌نټیمه‌تر بلن‌داهی و ۸۰ سه‌نټیمه‌تر فره‌ی. هه‌روه‌سا بلن‌داهیا دمرگه‌هی سه‌ره‌کی ژ یی کو دکه‌فتیته د ناڅا ټه‌یوانی، دبیته ۲ مه‌تر و فره‌یا وی دبیته ۱۶۷ سه‌نټیمه‌تر کو ټه‌فه ل ناف شکه‌فتی دایه، به‌لی بلن‌داهی و فره‌ی ژ دمرقه یا جو‌دایه و ب تتی فره‌ی دبیته ۲ مه‌تر و بلن‌داهی دبیته ۲۶۷ سه‌نټیمه‌تر. هه‌روه‌سا هه‌تا کو مروف د فی دمرگه‌هی دا دکه‌فتیته د ناڅا شکه‌فتی دا ل به‌رامبه‌ری خو لیوانکه‌کا ب دریزاهیا پتر ژ ۲ مه‌تر و نی‌شان دبیت، کو د ناڅا فی دمرگه‌هی

زیدمباری ههبوونا چوار دمرگههان،
کو نه دویره دمبرینی ژ ههر چوار
پیروزییت زمردمشتی بکهن، ئەو ژی
"ناخ و ئاف و ئاگر و با". ئەم ب
دویر نابین کو دیرۆکا وی ژی
قهگهریته ههيامی "میدیا" و ئەف
جهه په‌رستگههههکا زمردمشتی
بیت.

مفا ژ فان ژیدمیریت ل خاری
هاتیه و مرگرتن:

۱_ هه‌لشکافتته‌کا مهیدانی
بو دیتا جهی شکهفتا چاردمر ل
رۆژا ۲۲/۱۱/۲۰۱۳.

۲_ ئی.م. دیاکزنوف: میدیا،
ومرگیان: بورهان قانع، چاپخانه‌ی
ومزارتی روشه‌نبیری، (هه‌ولیر_
۲۰۰۸).

۳_ د. جمال رشید احمد:
په‌یدابوونا کوردا د دیرۆکی دا،
پشکا دویی، چاپخانه و مزارتا
په‌رومردی، (هه‌ولیر_۲۰۰۳).

دیرۆکا قی شکهفتی بکهین،
دی بینین کو گه‌له‌ک نه‌په‌نییت
دیرۆکا کهفن تیدانه، نه‌خاسمه
"چاردمر" د دیتا مروقی کهفتا
چار ره‌خیت وی جهیت پیروژن، ژ
به‌رکول دویف دیتا وان خودا ل
ههر چوار ره‌خا هه‌نه، زیدمباری کو
په‌رستگه‌هیته سوومه‌ریته کهفن
به‌ری ههر چوار ره‌خیت جوگرافی
بوون، ئەفه ب بوو دیارۆکه‌کا
"میزۆپۆتامیا" یا کهفن، ههر ل سه‌ر
قی بنیاتی خه‌لکی کهفتی قی
دمه‌هری په‌رستگه‌هه‌بو خودا ریشتیته.
هه‌که ئەم سه‌حکه‌ینه سه‌خه‌له‌تیته
قی په‌رستگه‌هیته و هه‌قه‌به‌ر
بکهین دگه‌ل په‌رستگه‌هیته دی
ل دمه‌هری، وه‌کی په‌رستگه‌ها
"چارستوین" ل گه‌لیی ده‌وکی،
دی بینین کو نیژیکیه‌ک دناقه‌ه‌را
وان دا هه‌یه، ژ لایئ ئافاهیه‌هه،
نه‌خاسمه دمرکه‌فتا چوار ستوینا،

بو لایئ رۆژه‌ه‌لاتی، کو فرمه‌ی و
بلنداهیا وی گه‌له‌کا ریک و پیک
بوو و ل ههر دوو لایته نه‌فه‌قی
چه‌ند تشتیته کولایی هه‌بوون، کو
وه‌ک مروقان خویا دکرن.

جهی ئاقیری پیکرنییه‌یه، کو
ژ بلی شکهفتا چاردمری چه‌ندین
شکه‌فتیته دیتر ژی هه‌نه دکه‌فنه
رۆژه‌ه‌لات و رۆژئا‌فا شکهفتی و ههر
د نا‌فا وی ته‌حتی دانه یا شکهفتا
چاردمری لی هه‌ی و ژ شکهفتی د
نیژیکن، به‌لی بلنداهیا و فرمه‌یا
وان نه‌زیده یا مه‌زنه و ههر د کهفن
دا ل هیته‌تیته و گوندیته دموروبه‌ری
هیته‌تیته ئەف جهه ب چاردمری
هاتیه نیاسین، له‌ورا بلانی راستیا
هه‌بوونا قی جهی وه‌ک گونده‌کی
زیده که‌فتار و جهه‌کی پیروزی
په‌رستنی بو قه‌کوله‌را و شارمزایا
بیت.

هه‌که ئەم قه‌خاندنه‌کی بو

شویکرن ژ شاہجوانا کوردستانی دھیتہ قہدغہ کرن

سیلاڤ: زیدان سوہمی

سیلاڤ: چاوا ہزرا وی چہندی ل دہف تہ پھیدا بو خو بو شاہجوانا کوردستانی ب ہہلبزیری و تہ بوچی قیا بیبہ شاہجوانا؟

د بہرسقا ٹیکہم پرسیارا مہدا فینک محمہد دبیریت: سالا بوری ئەز نہشیام پشکداریی د بہریکانا شاہجوانا کوردستانی دا بکہم، ہەرچہندہ من گہلہک حہز ژی دکر پشکداریم، بہلی ژبہر خاندنا خو ئەز نہشیام و ئەف سالا ئەز ہاتمہ ناگہدار کرن کو دی شاہجوانا کوردستانی ہیتہ

ل ہمی جیہانی شاہجوانا ب رہنگ و ریکیٹ جودا دھیتہ ہہلبزارتن، دقان سالیٹ دوماہیکی دا کوردستان ژ ی بئ بہر نہبو ژ قی کریاری و بو سالا دووی کچا کوردا ٹاکنجیا و ہلاتی سویرا فینک محمد و ہک شاہجوانا کوردستانی بو سالا ۲۰۱۲ ہاتہ ہہلبزارتن، فینک خہلکا سلیمانیی یہ و ل سالا ۱۹۸۸ ژدایک بوویہ و باومرناما زمانی فرہنسی ل زانکوہکا بیانی و مرگرتیہ و دگہل چہندی کچیٹ دی ہہفرکی کر ل سہر ب دەستقہ ئینانا قی ناسناقہی، بہلی د جفاکەکی ہزر و بیر و ئازادی تیدا سنووردار کری فینک ژ ی بئ بہر نہبو ژ رخنہ و ہیرشیٹ خہلکی، کو پرانیا وان دگوتن مہ کچیٹ جوانتر ہنہ، بہلی فینکی بہرسقا قی پسیاری و چہندی پسیاریٹ دی دقئ دیدارا تایبہت بو سیلاڤ

سیلاف: ل دسپیکى مالا ته ریگری ل ته نه کر؟

فینک دبیژیت: مالا من !! نهخیر بهروفاژی وان گهلهک پی خوش بوو و پشتهفانیا من زی کرن و ههتا فورما خو بهریژارکرنی زی وان بو من تزی کر و بهری ههلبزاتتی وان گهلهک پشتهفانی و هاندانا من دکر. د بهرسقا پرسیارا مهدا کانی د ههياما ئیک سالیاهاجوانیا خودا فینکی چ خهونهک ههیه بو سیلاف دبیژیت: خهون گهلهکن، بهلی تهز وهک فینک و وهک شاهجوانا کوردستانی، نهگهر بشیم دههيامی ئیک سالا شاهجوانیا خودا گرنزینهکی بیخمه سهر لیقیت زاروکهکی ههزار ب کاریت خو بیت خیرخوازی، ب فی چهندی دی ههست پی کهم من کارهکی گهلهکی باشی کری و دی ویزدانا من تهنا بیت و د بهردموامیا گوته خودا شاهجوان دبیژیت: من دقیت ب ریکا فی ناسناق، خزمهتا زاروکان و ژنان بکهم، بهلی دقیت نهوی چهندی زی ژبیرنهکهین بو ب جهئینانا خهونان، ههر چند چالاکی و کارکرنا ته یا گرننگ بیت، هندی وی پشتهفانیا دمزگهه و ئالییت حکومی و

ههلبزاتن ژبهرکو من خاندانا خو تهمام کریوو و دیسان وهک ههزهکا تاییهت بو ل دمف من، ژ بهر هندی من فیا خوب ههلبزیرم، دا بیمه پشتهفانهک بو ژنیته کوردستانی و دا دضنگ و رضگی وان بگههینمه وهلاتان و ههر ب فی ریگی زی دا بشیم خزمهتهکا بچویک پیشکیشی جٹاک و توخمی خو بکهم.

كوردستانى.

سىلاڧ: پىك ئىنانا ژيانا ھەڧرېنىي
يا ل تە ھاتىيە قەدەغە كرن بو دەمى
سالەكى ئەرى ئەڧ چەندە تە بېزار
ناكەت؟

ڧىنك : دەمى من ئەڧ ناسناڧە
ومرگرتى، ئەڧە ئىك ژ مەرجان بوو،
كو نابىت بو دەمى ئىك سال ئەز
شوى بكام و دڧىت ھەمى دەمىت
خوو تەرخان بكام ژبو ب جھكرنا
پرورژىت خزمەتكارى و بىگومان
ئەڧ مەرجه ژى من بېزار ناكەت،
چونكە نوکە من ھزر د پىكئىنانا
ژيانا ھەڧرېنىي دا نەكرىيە و ئەزا
بلەز نىنم بو شوپكرنى. و لدوور
ھەڧرېنىي خو يى پاشەرورژى ڧىنك
دبىژىت: ب تى من دڧىت كەسەكى
رموشەنبىر و تىگەشتى بيت و
رىزى ل ھەمىيان بگريت ديسان
ھارىكارى و پشتهڧانىا من بكام
د پاشەرورژى دا.

سىلاڧ: ژيانى تو ڧىرى چ كرى؟
و تە چ ھەزەكا تايىبەت ھەيە؟

ڧىنك : ژيانى ئەز ڧىرى ژيان
بوونى كرم و ئەز ڧىركرم د
بەرامبەر خوشيان دا نەخوشى ژى
بىت ھەين، بەلى ب ھەردوكان
كارىكتەرەكى جفاكىي
گونجاي دجفاكىدا دروست
دكەن، ژيان گەريانەكا دویر و
درېژە، كو تىدا خوشى و نەخوشى
دى ھىتە درىكا تە دا، بەلى يا
گرنگ ئەو دەستان دانەھىلى ل
ھەمبەرى نەخوشيان، دا بگەھىيە
ئارمانجىت خو. و لدوور ھەزىن خو
دبىژىت: ھەمى كەسان ھەزىت
تايىبەت بخوڧە بىت ھەين و بىت من
ژى پىكھاتىنە ژ خاندنا پەرتوكىت
دمروناسى و گەريان و سەيرانا،
كو ئەز ب خو گەلەك گەريانا
دكام و وینەگرتنا دىمەنىت
خوزايى.

ناگەھىنىت كو ئەز ژ كچىت
كوردستانى ھەمىيان جوانترم و
كچىت كوردستانى ھەمى دجوانن،
ئەز ژلايى لىژنەكى و دناڧ چەندىن
كچان دا يا ھاتىمە ھەلبىزارتن وەك
شاھجوان و ھىڧىدارم خەلكى
كوردستانى و كچىت كوردستانى
پشتهڧانىا من بكام. لدوور وى
يەكى كانى لگورا ڧىنكى تە يا
ژ ھەزى ڧى ناسناڧى يە ناڧىرى وەھا
دھىتە ئاخفتنى و دبىژىت: بىگومان
ھەمى وان كچىت پشكدارى كرى
خو ھەزى ڧى ناسناڧى دىت و ل
دەمى من ئەڧ ناسناڧە ژى ومرگرتى
من خو ھەزى دىت، چونكە لىژنەكا
۱۰ كەسى برىار ل سەر ڧى چەندى
دا ئەز ڧى ناسناڧى ومربگرم و ئەڧە
ژى بەلگەھىەكا مەزن ديار دكەت
كو لىژنە من ب ھەزى ڧى ناسناڧى
دبىنىت و ھىڧىدارم ژى ل ئاست ڧى
ناسناڧى بم و دى ھەمى ھەولەكى
ژى دەم ب پارىزم.

سىلاڧ: تە دڧىت چ بىژىيە وى
خەلكى ئەوئىت دبىژن كچىت
جوانتر ژ ڧىنكى بىت ھەين بىنە
شاھجوانا كوردستانى؟

ڧىنك دبىژىت: دناڧ ھەمى
ھەلبىزارتتىت شاھجوانان د جىھانى
دا دى شاھجوان ھىتە ھەلبىزارتن
دناڧ وان كچىت پشكدارى
كرى و دمرفەى وان كچان چ پى
نەڧىت كچىت جوانتر بىت ھەين،
بىت كو پشكدارى د ڧى پروسەيى
دا نەكرى و د بەردەوامىا ئاخفتنا
خودا شاھجوان دبىژىت: ھىڧىدارم
ل سالا بھىت ھەر كچەكا دخودا
دبىنىت بلا پشكدارىي بكام بو
وان كەسىت گوتنا ل سەرى دبىژن
ڧىنك دبىژىت: ئەز رىزى ل ھزرىت
وان دگرم، بەلى دڧىت تىبگەھن
ئەڧ پروسەيە ل سەر ئاستى ھەمى
كچىت كوردستانى نىنە و ئەم
ب تى ميناكەكىن ژ كچىت

كومپانىيان بو من يا گرنگە،
چونكە ھەر كارەكى خىرخوازى
پىدڧى ب بوڧجەكى تەمام يى ھەى
و ئەڧ چەندە ب تى ئەز نەشىم
بكام.

سىلاڧ: دناڧ وان كچىت
پشكدارىت ھەڧركىت تە كىش
ژوان ل دمڧ تەيا جوان بو و ئەگەر
تو لىژنە باى دا كى ھەلبىژىرى؟

ڧىنك وەھا بەرسڧا مە ددەت و
دبىژىت: وان كچىت خو بەربىژىر
كرى بو شاھجوانىا كوردستانى
ھەمى دجوان بوون و ھەر ئىك ژوان
جوانىەكا تايىبەت ب خوڧە ھەبوو
و ئەو ھەمى كچ و دگەل من
ژى دناڧ كومەكا كچىت دىتر
دا ھاتبوونە ھەلبىزارتن بو قوناغا
دوماھىكى و ئەڧ ھەمى كچە ل
دمڧ من دخوشتى نە و ھەمى ل دمڧ
من دجوانن و ھىڧىا سەركەفتى بو
وان دخازم، من دڧىت بىژم ھەلبىزارتن
شاھجوانان ل ھەمى دونىايى نەبتى
جوانىا سەرفەيى يە، بەلكو پىكھاتىيە
ژ لەشى وان و لوکا رموشەنبىرى و
چاوانىا برىڧەچونى و چاوانىا بەرسڧ
دانا پسىاران، بىگومان ئەگەر ئەز
ئەنداما لىژنى بام، دا ئىكا وەسا
ھەلبىژىرم ئەڧ ھەمى تايىبەمەندىيە ل
دمڧ ھەبان.

سىلاڧ: شاھجوانىي چ ھەستەك
ل دمڧ تە پەيدا كرىيە، ئەرى تو
ھەست پى دكەى تو شاھجوانا
ھەمى كچىت كوردستانى؟

ڧىنك: بىگومان ھەستەكى
خوشە دەمى تو ناسناڧەكى
بەدەستخوڧە دىنى د بەرىكانەھىكى
دا كو كومەك ھەڧركىي ل سەر
وى ناسناڧى دكەن، ھەر ژبەر
ڧى چەندى ناسناڧى شاھجوانا
كوردستانى ژى ھەستەكى خوش ب
من داىيە و ديسان ئەز ڧىرى باومرى ب
خو بوونى كرم، ھەلبىزارتن من وەك
شاھجوانا كوردستانى وى چەندى

ههلبهستقان ئەحمەد ههسنی: بەری ئەز ههلبهستا

تەمام کەم و کەمە ههلبهست. سیلاڤ: ئەهری تاكو نوکه تهچ دیوانیت چاپکری ههنه؟ ههسنی: بهداخه تاكو نوکه من چ دیوانیت چاپکری نین، ئەگەر ژى نهبوونا مادی یه و تاكو نوکه کەسى دەستی هاریکاری بوو من دريژ نهکریه.

سیلاڤ: تاج راده تو پشکداری دکوریت ههلبهست خاندنی دا دکەى وگرنکیا گیرانا کوریت ههلبهست خاندنی دچ دایه؟

ههسنی: ب راستى من ل سى ههتا چار کوریت ههلبهست خاندنی پشکداری یا کری و گرنکیا وی ژى بوو من گهلهکه، ئیک ژوان گرنکیا ئەز دى هییمه

نقیسی ب چ ناف و نیشان بوو؟ ههسنی: ئیکەم ههلبهستا من نقیسی ب ناقى توژى دزانى من چەند دل سەرته ههیه وهەردوو هونەرماندان دەلال زاخوی و دلیا قەرداغی پیکه کره ستران.

سیلاڤ: کیش دەم یی گونجایه بو نقیسینا ههلبهستی؟

ههسنی: ل دەف من ههمی دەم دگونجایه بوو نقیسینا ههلبهستی، ئەز ل مال بم، یان بریقهبچم، یان ب تى بم، یان ل هەر جههکی بم و هەر دەما تشتهک هاته بیرا من دى پیئقیسی خو ئینمه دمر و دى روینمه خار ل جههکی و ئەو تشتی هاتیه هزرا من دى نقیسم، داکول بیرا من نهچیت و پاشی ل جههکی تایبەت دى وی بابەتی

سیلاڤ: بوچی ته دەست ب نقیسینا ههلبهستی کر و ئەگەر چبوون؟

ههسنی: بەری ئەز ههلبهستا بنقیسم ئەز سترانیژ بووم، ل سالا ۱۹۷۰ تا سالیته ههشتیا، بهلى من سترانگوتن هیلا ژبهركو بابى من مهلابوو و من وهك ريزگرتن ژبووی و ناقى مهلاتی، من دەست ژگوتتا سترانى بەردا و من دەست ب نقیسینا ههلبهستی کر و من دیوانیت ههلبهستقانا دخاندن، مینا دیوانا ههلبهستقان جگەر خوین، ئەحمەدی خانی و صهبری بوتانی و گهلهکی دى و پشتی خاندنا قان دیوانا ههزا نقیسینا ههلبهستی بو من چیبوو.

سیلاڤ: ئیکەم ههلبهستا ته

ب نقیسه نهز سترانیبێژ بووه

ئیک ژوان ههلبهستقانیته ئهفه بو ههياما په ندين سالانه فزمهتا نقیسين و ههلبهستا كوردی دكهت ههلبهستقان ئهممهه مسین ههسنی یه، كو ل سالا 1963 ال باژیی میسل ژدایك بوویه، ل سالا 2004 دهست ب نقیسینا ههلبهستی کریه، نوکه ل باژیی زافویه و بوویه میهقانی سیلاف و مهژی ئهف ههقدیتنه دگهل کریه.

ههقدیتن: فیراهات صادق نیرهویی

روژنامه و كوفارا، بهلی ئهفه ههمی ب هندی هات كو من باومری ب خو ئینا، پشتی من چهژیكه ریته ههلبهستیته خو دیتین و ئهفهژی پشتهقانی وانه.

سیلاف: په یقا ته یا دوماهیی چیه؟

ههسنی: په یقا من یا دوماهیی، من هیقی ژ دمزگه هیته راگه هاندنی ههیه، كو دهمی هونه رهنده کی میهقان دكهن مافی ههلبهستقانی و ئاواز دانه ری نه هیته خارن، دهمی دبیزنه سترانیبێژ بوو مه سترانه کی بیژه پرسیار ژی بهیته کرن کانی ئهفه ههلبهستا کی یه و ئاوازا کی یه و ل کیژ ستودیوی هاتیه تومار کرن، ب راستی ئهم خزمه ته کی دكهین بو هونه رهنده تیته خو، بهلی خزمهتا مه نا هیته بهرچا، تتی سترانیبێژه یی مفادار، خه لکه کی ب خوقه گریدمت و یا دووی هونه رهنده بی پشتهقانه، هیقییه پشتهقانی لی بهته کرن و هاریکاریا مه بهیته کرن.

ئهفه ههمی نه بووینه چهفت سال، من بهر هه مه کی سترانا دانه هونه رهنده ن، یا پتر پیخوش حال بویم كو خه لکه کی چه ژوان سترانا کر ئه ویته من داینه سترانیبێژا هه می ژی بیته هاتین کلیپ کرن.

سیلاف: گه لهك ههلبهستقان دبیزن حكومهت، یان جهیته شوله ژی هاریکاریا مه ناکهن، دی رابن پهرتوکیته خو سوژن، ئه ری ئهفه کاره کی دروسته ئهف ههلبهستقانه دكهن ب بوچونا ته؟

ههسنی: ئهز دبینم ئه ههلبهستقانیته پهرتوکیته خو دسوژن ل نك من ئهوی كهسی باومری بخو نینه، لهوا ومدكهت، دقیته مروف یی بیهن فرهه بیت، ههلبهت روژهك دی هیته ئهف جهیته شوله ژی دی ل مه گهرن، ئهفه ئیک ژوان بهین فرهه یانه كو من هه ی، من باومر نه دكر كو روژهك بهیته بيم میهقانی بهرنامه یته دمزگه هیته راگه هاندنی وه کی

نیاسین ل ناف خه لکی خو و جه ماومری خو، گرنکیا دووی دی مفایه کی باش ژوان كه سیته كو پشكاری دی وی كوریدا کری ومرگرم، دی ئاستی خو بهرامبه ری هه قالیته پشكار دی زانم.

سیلاف: ئه ری چه ژسترانیبێژا ههلبهستیته ته کرینه ستران؟

ههسنی: من گه لهك ههلبهستیته خو بیته داینه گه لهك سترانیبێژا مینا بلند ابراهیم و ئاقان جمال و نینا جهمال، سه میر زاخویی و سه لام یوسف و ئه رشه د زاخوی و ئدریس زاخویی و گه له کیته دی.

سیلاف: مه ره ما ته ژنقیسینا ههلبهستی چیه، ئانكو ته قیایه چه په یك ب ریکا ههلبهستی ب گه هینی؟

ههسنی: من قیا ئهز ئاستی نقیسینا ههلبهستیته خو بزانه كا ههتا چه په یسك دی چه ژیکه ریته ههلبهستیته من ههبن، سپاس بو خودی ل دهمه کی کیم كو

مه یفا وهه بی دیتنه کۆژهی

سترا نیژا لوبانی "مه یفا وهه بی" پستی دو مامیک ب وینه کرنا فلمی خوبی نوی (حلاوه روح) تیغای ل قامیریا پایته ختی مصری شه دگه ریته وهلاتی لوبانی بو وینه کرنا درامایه گا نوی ب ناقتی (تاوانا کوشتی) (جریمه قتل) کو پر یاره ل مه یفا رهمه زانا بهیت بیته نیشادان.

مه یفا وهه بی" هه ولدهت ب ریکا کاری ته کته ری بچیته دناف جیهانا درامایا قیله فزیونی دا، دا کو ل رهمه زانا بهیت هه فزکیا زنجیره و دراماییت عه رمی بکته و نا فزروکا فی زنجیرمی ژی به حس ژ تاوانا کوشتی گه سه کی دکته، تیدا چهن دین کس دهینه گونه مپار کرن و رویدانییت زنجیرمی دبالکیش و تزی نه ژ دیمه نییت ب ترس و گومانی، چهن دین ته کته ریته ناقداریت عه رمب قارماتیایا فی زنجیرمی دکهن ژ وان ژی (ته حمه زاهر، نه جلا به در. ماجد مصری، روجینا) و تهف درامایه ژ دمرتینانا سه ریهرشتی کاری "محمد سامی" یه و دی ل رهمه زانا ۲۰۱۴ هیته نیشادان.

ته کته ری تورکی "شاتای تولوسوی" قارمانی زنجیریا (فریحه) تهوی دناف جیهانا عه رمی دا ب "ته میر" ناقدار دانیدانی دکته ل سه ر فیروون و ب کارتینانا مادمییت بیهوشکه ر ب بهردموامی و تهف چهنه ژی دسته له لاتدرایت تورکان نه چار دکته ته کته ری نا فبری دسته سه ر بکهن بو کرنا فه کولینان.

د روینشتا دادگه هکرنا وی دا "ته میر" دانیدانی دکته کو ب بهردموامی مادمییت بیهوشکه ر بکار دینییت و بازرگانیی ژی پی دکته و ددمی وینه کرنا زنجیریا (فریحه) دا ژی بهردموام وی تهف مادمییه ب کار دینیان و بی فی ر (تیدمان) بووی

ل دوور ته گه ری ب کارتینانا مادمییت بیهوشکه ر "شاتای تولوسوی" بی بهرنیاس ب "ته میر" دبیژیت: من تهف مادمییه ب کار دینیان چونکی ته ز د چهنه دمیته نه خوش بیته دمرونی دا دمرباز بوویمه ژ بهر فی چهنه دی ته ز بی بهردموام بووم هه زی گوتی یه "شاتای" نوکه بی مزویلی وینه کرنا زنجیریا خویا تو یه ب ناقتی" مد و جزر" و بی گهف لی کریه ب زیندان کرنی بو ماوی ۱۵ سالان ته گه ر هات و بهردموام بوو ل سه ر بکار دینیان و بازرگانی کرن ب مادمییت بیهوشکه ر.

ته میر ژ بهر
ب کارتینانا
ماده بیته
بیهوشکه ر
دی هیته
زیندان کرن

رانی موخرجی ل زارو کینی ہات بوو دزین

تہکتہرا ہندی "رانی موخرجی" و ٹیک ژ ستیریت بناف و دنگیٹ بولیوئی، رادگہینیت د من دژیی ۱۴ سالیی دا حہز دکر شوی بکہم، چونکی ہستیٹ من گہلہک دژوار بوون

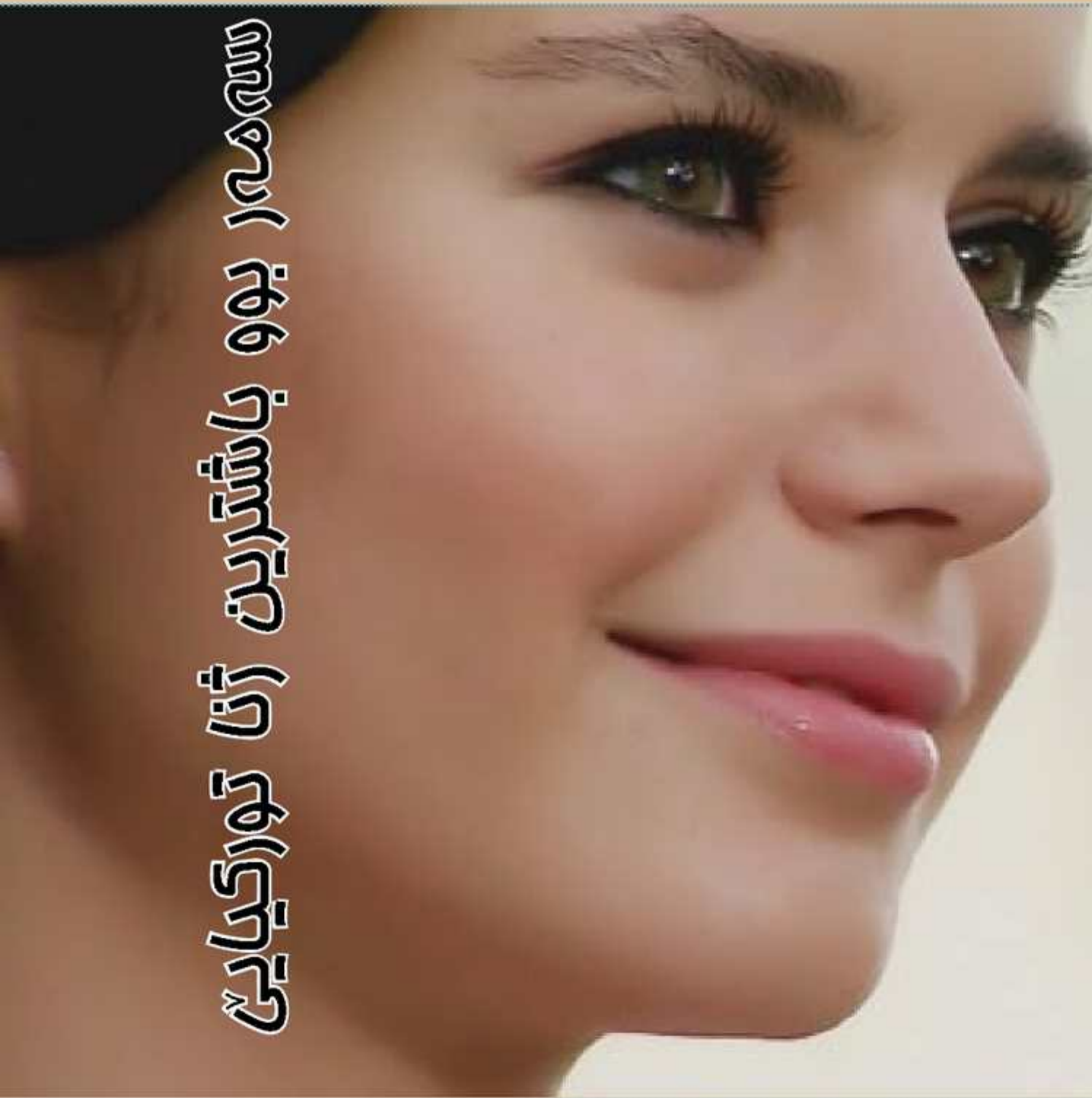
"رانی" کو وہک ٹیک ژ سہرہکیتیرین کچہ تہکتہریٹ ہندی دہیتہ ہژمارتن، کو شیایہ د دمی بووری دا پشکداریی د سہدہما فلماں دا بکہت و ٹیک ژ خوشتمی ترین کچہ تہکتہریٹ ہندی یہ ژلایئ خہلکی ہندستانی فہ و چہندین خہلات و ریژ لیٹان و مرگرتینہ بہرامبہر وان رولیت وئ گیراین د فلمیت ہندی دا

د ٹیک د بہرنامہییٹ ب ناف و دنگیٹ ہندی دا "رانی موخرجی" دبیزیت : دمی تہز ژدایکبوویم تہز ہاتبوومہ گوہارتن دگہل زاروکہکا دی و دمیکا من ل نہخوشخانئ گہلہک بزاف کرن ہتا کو شیای من بینیت، ہہر ژبہر فی چہندی ژیا نا من وہک فلمہکی ڈرامای بوو،

تہگہر تہ تہف سالوفتہ تہ ہہبن تہ دشیی بچیہ فازگینیٹ شاہجوانا تہنترنیٹئ

شاہجوانا تہنترنیٹئ یا کوردستانی "دالیا" د چافیپکہفتہکی رادگہینیت، من دقیت شویب کورہکی بہژن بلند بکہم، چونکی تہز ژئ یا بہژن بلندم و د دریژاہیا ناخفتیت خودا دالیایی گوت ژبو پیک ٹینانا ژیا نا ہہقرنیی من ہندہک مہرج ہہنہ، تہوژی تہو کوری تہز شوی پی دکہم، دقیت ناستئ ہزرکنا وی یا بہرفرہ بیت و پویتہی ب ساخلہمیا خو بدمت و کورہکی رمزیل نہبیت و یی دل پیس ژئ نہبیت، دگہل وئ چہندی دا دقیت یی خودان باومرنامہ بیت د پشکہکا دیترا ناخفتیت خودا دالیا گازندہیان ل بہرپرسین حکومی و حزبی دکہت و ل دویف گوتنا وئ وہک پیڈفی پویتہ ب وئ نہہاتیہ دان.

سہمہر بوو باشتیرین ژنا تورکیایی

د چارچوقہیی پشکداریکنا خوول تہہنگا بہلافکرنا خہلاتیت باشتیرین کہسایہتیٹ سالی ل وہلاتئ تورکیا، کچہ تہکتہرا ب ناف و دہنگ، بیرین سات، تہوا دناف جیہانا عہرمبی دا ب فاتمہ بہرنیاس، خہلاتئ باشتیرین ژنا سالا ۲۰۱۲ و مرگرت

کوقارا جی کیو یا تورکی تہف تہہنگہ ریٹ خست بوو ژبو دستنیشانکرنا باشتیرین و ب کینجترین ژن و زہلامیت سالی و تیدا بیرین سات دناف چہندین خانمیت ب ناف و دنگیٹ تورکیایی دا شیا فی خہلاتی بدست خوفہ بنیت و ژلایئ خوفہ ژئ تہکتہری تورک کینان یی بہرنیاس ب عہمار کوسوفی، خہلاتئ باشتیرین زہلامی سالا ۲۰۱۲ و مرگرت، بہرامبہر وی رولی کارتیکہر ناقبری د سینہما و ڈرامایا تورکی دا گیرای، دقئ تہہنگی دا بیرین ساتئ کراسہکی رمش و فہکری ل بہر کرپوو، کو پتیریا لہشی وئ یی دیار بوو، تہف چہندہ ژئ بو تہگہری پویتہپیڈانا میدیاییٹ تورکی و ہندمکا ژوان ژئ رمخنہ ل فی کراسی بیرین ساتئ گرتن.

نوژدارى سيلاق

نوٲيزم

پشكا دووى

د. ئاشتى عبداله كيم

ژينگهه، نهخاسم يا باى، پهيداوونا نوٲيزمى هانددمت.

٢- ئارنشههيت دووگيانى و زاروكبوونى زى دستهك دگهله پهيداوونا نوٲيزمى دا ههيه. ٤- ژيى بابى: هندهك فهكولين ديار دكهن ئهو بايىٲ ب نانسالفهچويى پتر بهرئاتفن زاروهكى نوٲيزمى ههبيت. ل دويف شان فهكولينان ئهف بابه ٦ جاركى تهمهت بايىٲ گهنجتر بهرئاتفنى زارويىٲ نوٲيزمى نه. ئهفه ل دمهكى كو ژيى دايىٲ چ كارتىكرن ل سهر توشبوونا زاروى ب نوٲيزمى نينه.

چارمكرن:

نوٲيزم نهساخيهكه چارهكرن وى يا پرى گرفتاريه، چونكى كومهكا دمزهغهيت لهشى د زيان فى كهفتى نه. چونكى زى پلهيا دژواريا نهساخى و گرانيا نيشان و بهرژمنكان گهلهك يا زىك جودايه ژ زاروهكى بو ئيىكى دى، دستيشانكرن نهساخى كارمكى سهخت و ئالوزه، چ پشكنيىٲ تايهت نينن نوژدار ب هاريكاريا وان بريارا توشبوونا زاروى ب نوٲيزمى ب دروستى بدمت. بريارا نوژدارى ل دوور نوٲيزمى پالپشتيى دكهت ل سهر زيرمفانيا رمفتارا زاروكى و شيوازى لقين و رابوون و روينشتن و خوارن و فهخوارن و چوونا تواليىٲ

ل ههژمارا بوورى ژ كوفاارا سيلاق من گوٲيوو نوٲيزم نهساخيهكا سهردمم و بهربهلافه ل ههمى جيهانى و ريژميا وى دگههيهٲه ٠,٨٪ ئى (ئانكو ٨ ژ هزارى)). كور چارجاركى هندى كچان تووش دبن. ل فى ههژمارى دى دهربارهى ئهگهر و چارهيا نوٲيزمى پهيمم.

ئهگهر:

ئهگهرا دروستا نوٲيزمى ههتا ئهفرو نههاتيه زانين ههر چهنده هندهك هوكار ل پشت فى نهساخيا سهردمم ههنه، مينا: ١- هوكارىٲ بو ههيامهكى: فهكولين ديار دكهن هندهك جينيىٲ بهرپرس ژ فهگوهاستنا خاسلهتان ژ دايبابان بو بهرهبابان تووشى پيشيلهكى دبن ب ئاوايهكى كو ومرار و گهشهبوونا مهزى و ههقهبنديا دناقبهرا خانهيىٲ مهزى دا تيك بچيت. ٢- هوكارىٲ ژينگهه: گهلهك ژ ئارنشههيت ساخلهميا مروشان دزفرن بو هوكارىٲ ژينگهه، ئيك ژوان ئارنشههيان نوٲيزمه. هندهك زانا هزر دكهن پيسبوونا

و تهماشهكرنا تهلهفزيون و ياريكرن ب ئهتارى و موبيلى. ديسان ئارستهكرنا چهند پسياران بو دايباب و سهميانان. ههلبهت نه ههر درهنگ ئاخفتن يان پيشهرسيانا زاروى ب هندهك رمفتاريىٲ شاشفه، يان تىكهل نهبوونا زاروى دگهله ههفكويفيىٲ خو نوٲيزمه.

چارمكرنا نوٲيزمى دهيته پارقهكرن بو چهند پشكهكان، ئهو زى:

- ١- چارهكرنا ئارنشههيت زمانى و پهيفينى ل سهر دستى بسپوريت زمانى.
- ٢- چارهكرنا ئارنشههيت رمفتارى ل سهر دستى نوژداريىٲ تايهتتمهت ب دموونناسيا زاروكان.
- ٣- پهرومردهمكرن و فيركرن ل هندهك سهنتهريىٲ تايهت ب نوٲيزمى فه كو نوكه ل كوردستانى زى دپهيدانه.
- ٤- سستهمهكى دارشتى يى خوارن و فهخوارنى كو زلايىٲ نوژداريىٲ بسپور فه دهيته دانان و پهيرومكرن.
- ٥- چارهكرن ب هندهك جوريت دمرمانان ل دويف رموشا زاروكى.

نوژداریت چینی دهستی نه ساخه کی ب دهخ پیی وی فه دچینن

کومه کا نوژداریت چینی بریادا نشتهرکاریه کی بو نیکه م جار ددیروکا نشتهرکاریاندا نه انجام بدن نهو ژي چاندنا دهستی نه ساخه کی چینی ل جهی پی وی داكو شانیهیت دهستی نه چرمسن و نهمرن. (اشیاو وی) تووشی هنگاقتته کی بیوو ل کارگه هه کی دهمی ماکینه کی دهستی وی یی راستی بری و نوژداران بریادا وی دهستی ب پیی ویشه په رچویمه بکهن داكو شانیهیت وی بمینن ساخ. زوی گهاندنا شیاو بو نه خوشخانی هاریکاریا وی کر نوژدار بکارن دهستی وی ژمرنی قورتال بکهن. بو زانین نوژدار شیان دهستی وی بزفرینن جهی بهری پستی بوورینا مههه کی ژ رویدانی.

سیر مروقی دپاریزیت ژ په نجه شیرا ناشکی و قولونی و سهی

هندهك فهكولینیت نوی دیار دكهن سیرا خاف دستهك بالا ههیه دپاراستنا خودانی دا ژ په نجه شیرا ناشکی و قولونی و پاشی دیاروو په نجه شیرا سیهان ژي. نهفه ههکه سیر بهیته خارن ب تاوایهك ریكخستی دووچاران د حهفتی دا ب کیماتی. بو زانین سیری گهلهك مفا هه نه و ژوان کیمکرنا کولیسترولی دناف خوینی دا و لدویف فه خویندنه کا نوی کول نهمانیا هاتیه نهجامدان خوارنا سیری بو ماوهی ۱۲ حهفتیان دبیه سهدما کیمکرنا کولیسترولی دناف خوینی دا ب ریژمیا ۱۲٪ ی و کیمکرنا دوهنییت سیټک ب ریژمیا ۱۷٪ ی.

نیکوتینی جگاره ییت نه لکترونی مینا نیکوتینی تویتنی زیانبه فشه

فهکولینه کا نوی ناشکراکر نهو نیکوتینی ژ جگاره ییت نه لکترونی دمردکه فیت مینا نیکوتینی تویتنی زینانی دگه هینیه دلی. هه لبهت نیکوتین که رسته یی سهرمکی به دناف تویتنی دا و دبیه هوئی فیروونا لهشی و فه ریټتا نه درینالینی و نازرینا خانه ییت دهماران و زیده بوونا بریا دلی و بلندبوونا په ستانا خوینی. بهری نوکه ههمیان هزر دکر جگاره ییا نه لکترونی شوینگره کی باشه بو جگاره ییت تویتنی چونکی که رسته ییت ژمهرین نهو ییت په نجه شیرا پهیدا دكهن دنافدا نینن.

بو زانین جگاره کی شان هوکاره کی سهرمکی به بو زوی مرنی، چونکی مهترسیا رهقبوون و تنه گبوونا سوردهماران زیده دكهن و دنهجامدا قهرانیټ دلی و مهژی پهیدا دكهن و مرنا زوی نه انجام ددهت.

دهرمان ژ نه لندي ديروكي هه تا نه قرو

د. ناشتى عبدالمونعم

هندهك مروفقان ژى لهشى خو بوياغدكر ب رنگيت تارى داكو نه كه قيته له پيت وان گيانيت خرابكار و هه تا نه قرو هندهك هوزيت نه فريقيا سهروچا قيت خو ب بويانان درمنگين و له شيت خو ب هيللا دنه خشين زهر مه رميت جادوبازى.

مروقيت كهفن هه ژماره كا خوداومندان هه بوون، هندهك ييت باشي و هندهك ييت خرابي. لدويف هزرا بهرتهنگا وان مروفقان خوداومنديت خرابي بوون سهدهما هه مى نه ساخي و دمرد و ئيش و ژان و نالان، زيدمبارى مرنى. ديسان لدويف هزرا فان مروفقان توشبوونا وان ب دمرد و نه خوشيان سزايهك بوو نهف خوداومنده ددمنه بهر وان خودان نكاريت خو ژ وى سزاي قورتال بكهت هه كه ب هندهك رى و رسمان نه رابيت، مينا لقين و سهما و له زينيت تايهت!!! ديسان فان مروفقان باومريه كا موكوم هه بوو ب مفايى هندهك گژوگيا و روهكان و گهلهك هزريت شاش و بى بنيات هه بوون دمرباره ي بكارئينانا وان وهك دهرمان، بو نمونه نه روهكى رهيت وى وهك كه له خى مروقى دقيت مروقى ژ هه مى دمردان ساخ بكهت!!، بهلگى دارى نهوى وهك جگه رى نه خوشييت جگه رى ساخ دكهت!!، نهو فيقيى مينا دلى بى ب مفايه بو چاره كرنا ئاريشه ييت دلى!!، ديسان هه كه بهلگى دارهكى ب ئاوايهكى تايهت لى بى ب مفايه دچاره كرنا له رزكى دا و هه كه روهكهك لسهر كه قهرهكى شينبوو دشيانا وى دايه بهركيت گولچيسكان پرت پرت بكهت!!.

مروقى كهفن زيرمقانيا گيانداريت كه مى كرىه دهمى گيايهكى بكاردينين وهك دهرمان و مفا ژ رهفتارا وان گياندارن ومركرتيه، وهك نمونه راهشتا كيتكى بو پوينگى و خوارنا وى

ب بى نه فسى دهمى هه ست ب حه مه ريوونى دكهت ((پاشى زانستى نوى دياركريه كو كه رسته يهك دناف پوينگى دا هه يه ئاشكى ئارام دكهت و رويشكان ته نا دكهت چونكى نهو باييت دناف زكى دا كومبووين دمردنيخت!!! ديسان گهلى ((نهكا)) نهوى ل چياييت نه نديز ل نه مريكا باشور ژيانا خو دبره سه رى فيرى جويانا بهلگيت روهكى ((كوكا)) بيوون داكو هيژ و چه لهنگيا وان زيده بيت و كهيفا وان خوش بيت ((هه تا نه قرو كوكاين نهوى ژ روهكى كوكا دهيت هه دمرينان ب دزيقه دهيت هه بكارئينان بو هه مان مه رم))، ل هه مان بوار هنديت سور نهويت ل نه مريكا باشور دزين روهكى ((كورار)) ب كاردئينا ژبو دروستكرنا تيريت ژمه رين داكو ب هاريكاريا وان نيچيرى بكه ن يانزى دوژمنييت خو پى بكوژن. پاشى زانستى نوى دياركر روهكى كورار زمقله كان خاف دكهت و پاشى فالنجى دكهت و دنه جامدا بيهن هه لكيشانى دراوه ستينيت و خودان دمريت. دمه كهى دريژ دممانى ((كورارين)) دهاته بكارئينان ل هوليت نشته رگه رى ژبو راهه ستاندا لقيني و بيهن هه لكيشانى ل دهمى بريقه برنا نشته رگه ريان، بهلى پشتى نه فراندا دممانيت باشت ر كورارين كه ته د موزيخانا دهرماناندا.

دهرمان لجه م چينييت كهفن

نيكه مين پيكولا توماركرنا جوريت دهرمانان و ريكا ب كارئينانا وان يا هاتيه نه جامدان ل چيني بهرى زاييني ب ۲۰۰۰ سالان. ل ده ستپيكي زانستى نوژدارى لجه م چينييت كهفن بى ئافاكرى بوو لسهر بنياتى جادوبازى و پاشى ومرابوو و نوژداريا مللى هاته مه يدانى و بيت خو رو كوماندن ب هاريكاريا دممانيت ژ گياى هاتينه

مروقى كهفن هزردكر نه گه را وان نه ساخييت توش دبيت هندهك گيانيت خرابكارن ((ارواح شريره)) كو دارسياننه له شى وى و دنافدا ئاكنجى و جهوار بووين!!، لهوما ژى پتريا جارن فان مروفقان په نا دبره بهر جادوبازى و خيقرانكيى و نشتى و بازبهند و هه مايك بخوفه دكرن ژبو پاراستنا خو ژ وان گيانان يان دمريختنا وان ژناف له شى. هوسا جادوباز ((جادوگه ر--ساحر)) په يدابوون و ديلا نا وان گه رم بوو و پله و پايه ييت وان هه ر بلنديوون و كهس نه بوو دبره بهرنا واندا ب له زيت!!! فان جادوبازان مفايه كى باش ژ ساويلكى و دمه نكي و نه زانينا مروقيت كهفن ومردگرت و جوريت دممانيت ته حل و دمقگه ز و شليز و بى مه ريز، زيدمبارى ژمه ريت كوژهك لسهر له شى وان تا قيدكرن. ژلايه كى ديقه داكو مروف خو ژ كارتيتكرنا گيانيت خرابكار بپاريزيت نه چاروو قوربانيان پيشكيشى وان بكهت يان بازبهنديت ژ كيلبيت فيلى چيكرى هه لگريت يان نافى خو بگهوريت كو ده زرا وان يا بهرتهنگا دى خو ژ گيانيت خرابكار فه شيريت يان وان خابينيت!!!

بیرمهند و بلیمهت پایه‌کا ئیکجار بلند هه‌بوو و خه‌لکی وه‌ک خوداو‌منده‌کی دنیاسی، له‌وما ژی وی خه‌لکی په‌رستگه و په‌یکه‌ر ژیرا دروست کربوون و قوربانی لهر پیی‌ت وی پیش‌کیش دکر. ژبلی کو ((ئه‌م‌حوتب)) ئیکه‌م نوژداره ل جیهانی یی شاره‌زا و دستهل بوو د واری ئه‌ندازیاریی دا و وه‌ک شیرم‌تکار ل کوچکا ((شاه زوسه‌ر)) کاردکر!!!

نقیسینی‌ت هیروگلیفی ددکرینن کو شارستانی‌ه‌تا که‌قنه مصریان ئیکه ژ به‌رکه‌قتی‌ترین و پایه‌بلندترین شارستانی‌ه‌تی‌ت جیهانی و زانستی‌ت مینا نوژداری و درم‌انسازی تیدا گه‌ش ببوون. بو نمونه‌توماره‌کا مه‌زن نه‌و یا په‌یدایه دریزیا وی ۷۵ میترن و فره‌یا وی ۳۰ سه‌نتی‌مترن، ئەف توماره یا هاتیه نقی‌سین لسه‌رده‌می ((موسا پی‌غه‌مبه‌ر)) و تیدا ناقی‌ت گه‌له‌ک درم‌انان هه‌یه، زیدمباری ری‌کا به‌ره‌ه‌فکرنا وان و چاوانیا بکارئینانا وان بو چاره‌کرنا نه‌ساختن. دیسان کاری‌ت هه‌لکولان و هه‌لش‌کافتی‌ت دیار دکه‌ن که‌قنه مصریان ئامیری‌ت پیش‌که‌فتی هه‌بوون بو ئه‌نجام‌دانا نشته‌رگه‌ریان. ل هه‌مان دم هوستایی و شه‌رم‌زایا مصری‌ت که‌قن ده‌ونه‌ری ((ته‌حنیتی)) دا راستیه‌کا بی گومان و به‌رچاقه و ئەفه نیشانه‌کا دسته‌ه‌لیا وایه د زانستی‌ت درم‌انسازی‌ت دا. دیسان که‌قنه مصریان درم‌انی‌ت دل‌رابوونی و زک‌چوونی و قه‌بزبوونی دنیاسین و هه‌ژماره‌کا خویندنگه‌هی‌ت نوژداری هه‌بوون کو خویندکاران ژ گه‌له‌ک وه‌لاتان روی دکرئ. فان خویندگه‌هان مه‌رجی‌ت گران لسه‌ر خویندکاران دسه‌پاندن مینا ره‌وشته‌کی‌ت پاک و ره‌فتاره‌کا جوان و سونه‌تکرنا وان. نوژداران ل وی سه‌رده‌می دراقه‌کی‌ت مه‌زن ژ نه‌ساختن دستاند و هنده‌ک نقی‌سین دبیزن هه‌کو ساخه‌لمیا نه‌ساخته‌کی‌ت باش دبوو گه‌ره‌ک سه‌ری‌ت خو تراشی با و ته‌مه‌ت سه‌نگا پرچی‌ت خو زیر یان زیف پیش‌کیشی نوژداری کریان!!!

کری و ناف و دنگی‌ت وی به‌لاقبوون ژبه‌ر دادی و راستی و دستپاکی و سنج و ره‌وشتی‌ت جوانی‌ت وی. هه‌مورابی هاندانا بکارئینانا درم‌انان و درم‌انکرنی‌ت دکر و هه‌قه‌دستی‌ت نوژداران قه‌بری و به‌رپرسیا وان نوژداران ژ هه‌ر خه‌مساریه‌کی‌ت یان شاشیه‌کی‌ت سه‌پاند.

شاهی بابلی هه‌مورابی-

بابلیان خوداو‌منده‌کی‌ت نوژداری‌ت هه‌بوو ب ناقی ((نینازو)) و لدویف هه‌زا وان ئیش و دمرد سزایه‌ک بوو خودایان خه‌لک پی‌ت ده‌نگا‌فت. بابلیان گه‌له‌ک جوری‌ت درم‌انان دنیاسین کو ده‌اتته دان بو نه‌ساختن ب گه‌له‌ک ری‌کان. ئەو نقی‌سینی‌ت لسه‌ر ده‌پی‌ت هه‌ری‌ت هاتینه نه‌خشاندن دیار دکه‌ن بابلیان ۲۵۵ درم‌انی‌ت ژ گژوگیا به‌ره‌ه‌فکری زیدمباری ۱۲۰ درم‌انی‌ت ژ کانزایان چیکری نیاسینه و بکارئینانیه.

ده‌پی‌ت هه‌ری‌ت دیسان دیار دکه‌ن بابلیان گژوگیا باش دنیاسین و خسته‌یی‌ت چارستوینی دروست کربوون وه‌ک شروقه‌کره‌ک بو وان. دستوینا ئیک‌کی‌ت دا ناقی‌ت گیای هاتیه و دستوینا دووی‌ت دا ناقی‌ت نه‌ساختی‌ت و د یا سی‌ت دا ری‌کا به‌ره‌ه‌فکرنا درم‌انی‌ت و دستوینا چاری‌ت دا ری‌تمای‌ت بکارئینانا درم‌انی‌ت. دیسان بابلیان گیایی‌ت مینا پوینگ و جاتر و زمعه‌فران و تریاک و رها می‌کوکی‌ت و تریری‌شیک و ته‌لشیک دنیاسین.

درمان لجه‌م مسری‌ت که‌قن:

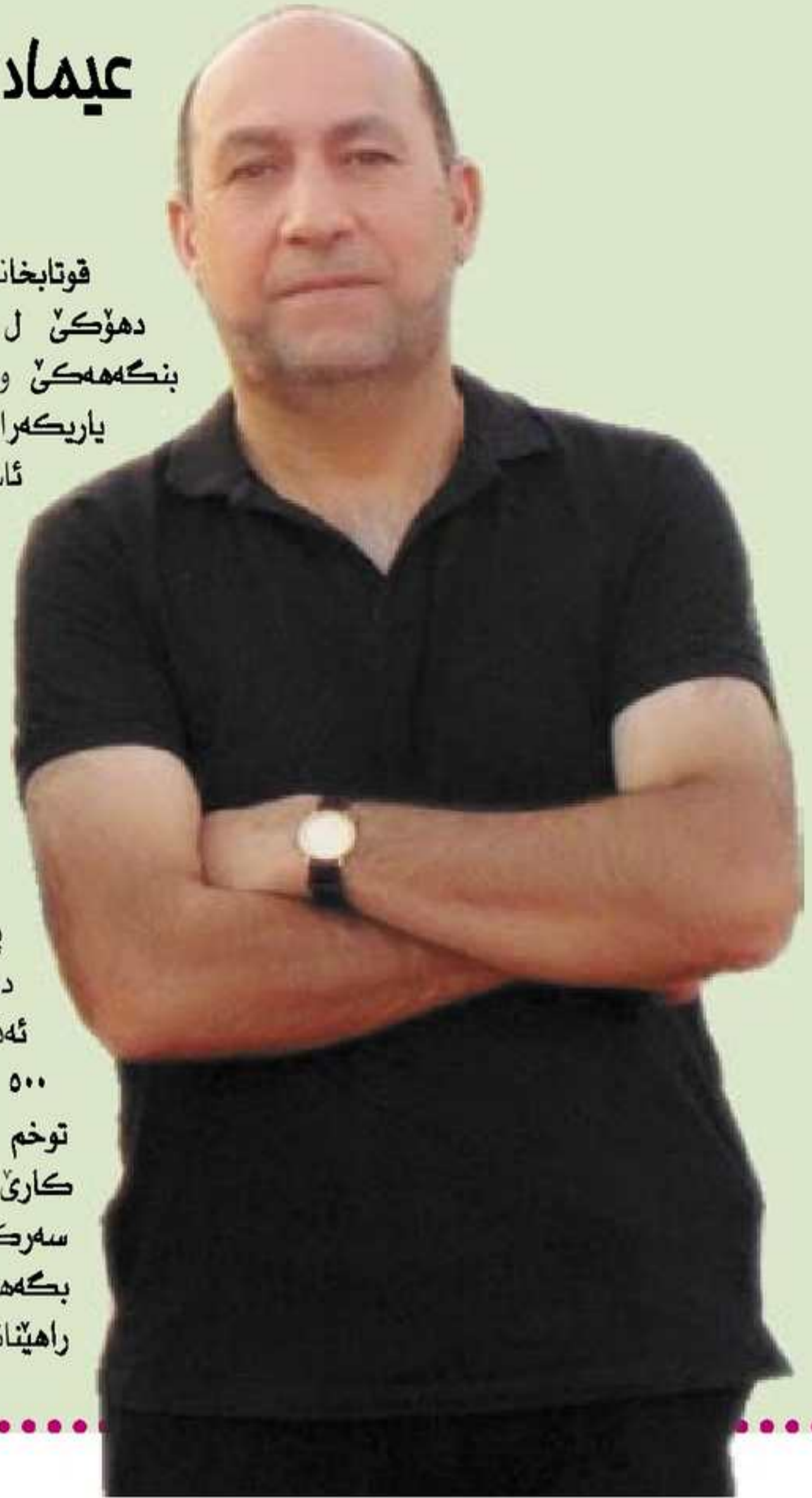
شارستانی‌ه‌تا مسری‌ت که‌قن دزقری‌ت بو پتر ژ ۴۰۰۰ سالان ب.ز ((هه‌قه‌دم بوو دگه‌ل شارستانی‌ه‌تا سومه‌ریان ل می‌زوپوتامیا- عیراقا نوکه)). نوژداری لجه‌م وان تی‌که‌له‌ک بوو ژ جادووبازی و فی‌ل و فندی‌ت هه‌کی‌مان ب هه‌قرا دگه‌ل هنده‌ک هوستایی و شه‌هرمزایی‌ت. هه‌ژماره‌کا خوداو‌مندان هه‌بوون مینا ((ئیزی‌س)) و ((ئوزیری‌س)). ناقدرترین نوژدار لجه‌م وان ((ئه‌م‌حوتب)) بوو ئەوی‌ت لدوری‌ت سالان ۲۹۰۰ ب. ز ژبای. ئەفی مروقی‌ت زانا و دانا و

به‌ره‌ه‌فکرن. تشتی‌ت سه‌رنج راکیش ئەوه چینیان گژوگیا وه‌ک درم‌ان لسه‌ر خو ناقی دکرن نه‌ک لسه‌ر گیانه‌موران و ئەف چهنده ژی یا دیاره د دستوری‌ت زانایی‌ت چینی ((شن تونگ)) دا ئەوی‌ت ل دوری‌ت سالان ۲۲۰۰ ب.ز ژبای و ئەف زانایه ده‌ی‌ته نیاسین وه‌ک دانه‌ری‌ت درم‌انسازی‌ت ل چینی و هه‌تا نوکه درم‌انسازی‌ت چینی وه‌ک هی‌مایی‌ت خو ل قه‌له‌م ددن و په‌سنا وی دکه‌ن. دستوری‌ت ((شن تونگ)) ئیکه‌م دستوری‌ت درم‌انایه ددیروکی‌ت دا و تیدا ناقی ۳۶۵ درم‌انی‌ت ژ گژوگیا و ره‌مه‌کان هاتیه لدویف هه‌ژمارا روژی‌ت سالی‌ت!! قی زانای به‌حسی‌ت ساخه‌له‌تی‌ت وان ره‌مه‌کان و چاوانیا شینبوون و کومکرن و به‌ره‌ه‌فکرن و ب کارئینانا وان کریه. زیدمبار چینیان درم‌انی‌ت زیدمباری وان گیانه‌مور یان کانزا ژی ب کارئینانیه. □ دیسان چینیان ری‌کا چاره‌کرنی‌ت ب درم‌ان درمی‌خسته‌تیه و پاشی پی‌ش ئی‌خسته‌تیه و نه‌و چاره‌کرنا گه‌له‌ک دمرد و نه‌خوشیان ب درم‌ان لی‌دانی ((الوخز بالابر)) یا به‌لاقه‌ل وه‌لاتی‌ت جیهانی‌ت.

درمان ل می‌زوپوتامیا:

هه‌ژماره‌کا شارستانی‌ه‌تان ل می‌زوپوتامیا په‌یدابوونیه. سومه‌ریان حوکمرانی کریه لدوری‌ت سالی‌ت ۴۰۰۰ ب.ز و پاشی ده‌وله‌تا وان هه‌له‌وشیا و بابلیان مالا وان میراته‌کر و جوتکانی خو لشوین پی‌ت وان دا و ددوی‌تدا ئاشوریان ده‌ستی‌ت خو بسه‌ر ئاخا می‌زوپوتامیادا ئینا خوار و حوکم لی‌ت کر. بابلی خودان شارستانی‌ه‌ته‌کا پیش‌که‌فتی بوون لدوری‌ت سالان ۲۰۰۰ ب.ز، هه‌رچه‌نده گه‌له‌ک ژ زانستی‌ت وان یی نوژداری و درم‌انسازی پویچ و په‌لاچه و به‌رزه بوویه. نوژداریا بابلیان یا ئاقا‌کری بوو لسه‌ر شه‌نگستی‌ت جادووبازی و هه‌ژماره‌کا مه‌زن یا درم‌انان هه‌بوون. بابلیان ب چاقه‌کی‌ت پیروز ل ماری دنی‌ری‌ت و وه‌ک هی‌مایی‌ت نوژداری و درم‌انسازی‌ت دانابوو. دامه‌زرینه‌ری‌ت ئیمپراتوریا بابلی ((شاه هه‌مورابی)) بوو ئەوی‌ت دناقه‌ه‌را سالی‌ت ۱۷۲۸ و ۱۶۸۶ ب.ز شاهاتی

عەماد مۇستەفا: قوتابخانەدا تېننىس ئۆردى بويىچە

ياريگەھىت يانەيا دھۆك يا ومرزىشى دكەن، ل دور دووماھى پېشھاتە و پېزانىن ل سەر كارى وان كۆقارا سيلاف ئەف ديدارە دگەل راھىتەرى كورپان عەماد مۇستەفا كرىيە وبشى رىنگى بوو مە دەستپىكا وى دياردكەت وديپزىت، ل دەستپىكا قەكرنا فى قوتابخانى مە بەرنامەيەكى تاييەت دانا ژبو چاوانىيا برېقەبرنا وى و مرگرتا قوتابيان و دانانا شەنگستەكى تازە وړېكويېك، پېنەقىت دانانا شەنگستى د ژى بچووك دەستپىدكەت، لەوا مە دژى ھەشت سالى و ۱۰ و ۱۲ و ۱۴ وەكو تاممكر دەستپىكربوو، ل سالا ۲۰۱۰ ئىكەم و مرگرتا قوتابيان ھاتەكرن، ژبەركو دەرگەھى قوتابخانى يا قەكرىيە بو ھەر ياريكەرەكى ھەز لى ھەيى، رىژمەيەكا باش پەيۈمىدى ب مەكر، ل دووماھىيەت ھەر سالەكى ئەم قارمانيان ل سەر ھەموو ئاستان ددانىن ژبو زانين ودياركنا سەرگەقتىيەت ئىكى، ل دۆر مەرەمىت قەكرنا فى قوتابخانى ناڧىرى گۆت، پېنەقىت قەكرنا فى قوتابخانى بو

قوتابخانەدا تېننىس ئۆردى يا دھۆكى ل سالا ۲۰۱۰ وەكو بنگەھەكى ومرزىشى يى و مرگرتا ياريكەران و ضىكرن و بلندكنا ئاستى وان ب چاقدىريا راھىتەرى وى يى شارمزا عەماد مۇستەفا ل سەر ئاستى كورپا و ئاقدەل ھەسەن ل سەر ئاستى كچان ھاتىە دامەزراندن ئەوا بەھەقكارىيا يانەيا دھۆك وب پشەقانىيا پارىزگەرى دھۆكى دەيتەبرېقەبرن، ئەف قوتابخانە نىزىكى ۵۰۰ ياريكەرىت ھەردو توخم ھەر دەستپىكا كارى وى و مرگرتىنە و ب سەرگەقتىانە شىيانە مفايى بگەھىنە ھەموو ياريكەران، راھىتەنىت خۇ يىت رۇزانە ل

دەيتەزانين تەپايى ھەردەم ياريەكا جودايە ژ ھەر يارىن دى، ژبەركو خودان جەماومەركى ئىكجار زوورە وديسان چەندىن ئەنجامىن سەير دەيتە پېش، بو نمونە تىما ژھەموويان بەيتر دى دگەل تىمەكا لاواز ھىتە دۇراندن، ئەفچەندە سەيرىن تەپايى دياردكەت، ھەروسان جوداھيىن ل سەر ئاستى ناسناقان وتۇماركنا گۆلان بو ياريكەران ژى ھىتە رويدان، ديسان گھۆرىن د دنكوباسىن ھاتن وچووونا ياريكەران بو ھندەك يانەيان جەھى جىبەتىيى دىيەت و ھندەك يانەيان بو كەيفخوشىيە.

گۆقارا سيلاف دى ۷ پېزانين ل سەر جووداھى وسەيرتىن كارىن ھاتىنەكرن دومرزىن بورى يىن تەپايى دا.

۱- ل سالا ۲۰۰۲ ئى يانەيا بەرشەلۇنە درىسى ياريكەرى تىنگىلىزى دىقىد بىكھام ل بازارى بەلاقىرن ب بەھانا ھندى كۆ دى بىتە ياريكەرى وان، بەلى دىشېبىنيەكا نە چاڧەرپىكرى دا ياريكەرى ناڧىرى بو يانەيا رىال مەدرىد ئىمزاكر.

۲- رىال مەدرىد تى بو ماومىي ۵۴ خولەكان ھەقبەست دگەل ياريكەرى فرضسى يى يانەيا وىست ھات يا تىنگىلىزى فۇبىرىت، ئەوى دقۇ يارىن دا ھنگاقتى و نەزقۇپىيە دناڧ ياريگەھاندا ژبەر دژوارىيا ھنگاقتا وى.

۳- تىما كچىن يانەيا ئارسنال شىبايە د ھەشت سالىن بۇرىدا ۲۲ قارمانيىن جودا بىيەن، ھەمبەرى وى تىما كورپان نەشيانە چ قارمانيان بدەستخۇقەبىنن.

سەيرتىن رويدان
و ھىزىن يارىيا
تەپايى ل
جىھانى

يانهيا ئاميدىي يا وهرزشي وچالاكييت بهرزه و فوزييت ساللا ۲۰۱۴ !!!

پېنەفېت ئىك ژ يانهييت خودان شيانه ل سهر ئاستى پاريزگهها دهوكى، شاييه دچهندين چالاكييان نهجامييت بهرچاڤ وژيهاى ل سهر ئاستى ئىراقى و كوردستانى بدمستخوڤهيننت، ژوانا ياريا قوليپولى و پايسكلان و تهپا دستى وههتد... بهلى ب مخابنى فه سال بو سالى ئه و چالاكييت ههين بهرمف نهمانى دچن، نهگهر چنه !! بو چى!! كى بهرپرسه!! ل فيره من دقيت ئاڤرىي بدممه وي يهكى كو يانهيا ئاميدىي ههتا نوكه نهشاييه چ پشكداريان دقان سالييت بوڤرى دا، د ياريا تهپايي و فوتسالى و باسكتبولى دابكهت، ئهري كهس نينه دويشووئنهكى بكهت، ئهري ل ئاميدىي فهنجى كور و كچ نينن قى يارىي بكهن، يان پشتهقانى بوو ناهيتهكرن !! يان يانه چ پووتهي نادمه قان ياربان، نهفهڤى پيدقى ب دويشووئنهكى يه، نهگهر كار ل سهر قى يهكى بهيتهكرن دى ياريكهريت باش ل دهڤهرا ئاميدىي هيته ديتن، ساللا نوى دى دستيپككته و ب هيقي نه كارگيريا يانهيا ئاميدىي ليڤرپينهكى ل سهر تيميت خو بكهت، ژبهركو نهگهر دويشچوون نههيتهكرن ترسا مه نهوه ئه و يارييت ههين زى نهمينن، نوكه يارييت تهپا دستى وپايسكلان و قوليپول زيڊمتر ژ ههر ياربهكا دى دناڤ يانهيا ئاميدىي دا چالاكتره، ههر چهنده ئاليي پشتهقانيا مادي سهنگا خو يا مهزن يا ههيا ژبو كرنا ههر چالاكيهكى، بهلى نهڤچهنده نا بيته رپگر ههمبهر وي يهكى كو لاو وگهنجيت دهڤهرا ئاميدىي بي بههربكهن ژ حهز وقيانييت خو، و نافهندا لاوان ل ئاميدىي خودان چهندين ياريكهريت باش ههنه ل سهر ئاستى يارييت چويدا، نهگهر مفا ژ ئاستى وان بو يانهيا بهيته ومرگرتن، نهفه دى چالاكييت يانهيا بهيزكهڤيت و لاويت ئاميدىي دى ب ومرزشا خو شادبن، ههرچهنده نهفه ژ دستيپكا ههلبزارتييت يانهيا هاتينهكرن چهندهك ژ ومرزشقان و ومرزش دوستييت دهڤهري دبيت ههر نهزانن كا كى يه سهروك و نهنداميت يانهيا ئاميدىي وچالاكييت وان چنه و پشكدارييت وان دخولييت ئىراقى و كوردستانى دا ههنه يان نه، هيقييا من نهوه بو ساللا نوو يا ۲۰۱۴ دوباره ئهم يانهيا ئاميدىي بينين ئيك ژ ههڤركيت بهيز د پرانيا يارباندا وپشتهقانى زيڊمتر بو بهيتهكرن.

شهنگستى يانهييت پاريزگهه

ئيك مهرمم بوو نهوژى دانانا شهنگستهكى ريك و پيك يى قى يارىي ل پاريزگهه، ديسان يانهييت پاريزگهه بشين مفاي ژ ئاست وشيانييت وان ومريگرن، نهك تنى پشكدارىي دقارمانييا دا بكهن بو هژمارى، بهلكو بو ههڤركي و بدمستخهئنانا پليت باش، ههرووسان پيشئخستتا ياريا تيسا ئهردى كو بيته ياربهكا بهرهل ل پاريزگهها دهوكى، عيماد مستهفاي گهشينييا خو دياركر كو نهگهر نهڤ قوتابخانه يا بهردموامبيت پيتهڤيت نهو دى شين سهركهڤتتى د سهنگاندنا قى يارىي ل پاريزگهه دانن ودى باڤرى دمولهمندكهن ب ههبوونا ريزمهكا باش يا ياريكهريت خودان شيان كو نهك تنى ل سهر ئاستى ئىراقى و كوردستانى ههڤركي بكهن، بهلكو ل سهر ئاستى دمرفهڤى ناف ودمنگيا خو بلندبكهن، ههرووسان سهرپهريشتى قوتابخانى گوت، دماومىي بوريدا ئهم شيابينه شهش قارمانيان بو ياريكهريت خو ريكبيخين ود ههمان دمدا ياريكهرا بو ههر يانهيهكى بهرهڤبكهين، ل دووماهياي نافبرى هيقي خواست كو نهڤ قوتابخانه بيته دمركههك بو بجه ئينانا هيقي وئوميديت ومرزشى ييت ياريكهريت پشكدار دقى قوتابخانى دا بشين نهجامان بدمستخوڤهينن.

- ۴- ياريكهري ههلبزارتيي ويلزى ئيكهه دديرؤكا ولاتى خو ومكو بهاترين ياريكه هاتيه فرؤتن، پشتى بكوژمهي ۸۵ مليون ئسترليني ئيسترالى بو يانهيا ريال مهريد هاتيه فهگؤهاستن.
- ۵- پشتى شهش سالان دگهل يانهيا تشيلسى ياريكهري وي جون ئوبى ميكيل ئيكهه گول بو تيمما خو توماركر
- ۶- د خولا تهپايي يا ئوردنى دا سهرپهريشتى تيمهكى لسهر ئاستى لاوان هؤزدارى دا دو ياريكهرين خو ب قوتانى برپيا (نهعالى) نهگهر نهو گولان تومارنهكهن
- ۷- هيرشبرى ههلبزارتيي كاميرؤن ساموتيل نيتو بو ماومىي سى ههشقان شيايه ۴۰۰ ئاميرين موبايلان كؤمبكهت، سهيرتر ژقى يهكى نهوه ياريكهري نافبرى نزانيت ئيك پهيا نامهيان بنقيسييت.

ټازاد و مېشا هنگځينی

جوقان خالد

ههږو نهږو، کهس ژفودئ مهزنتر نهږو، ټازاد کورکهکي جوان
ږو و ياريزانئ تهپا پيې ږو و کهلهکي زيرهک ږو ب قئ ياريئ،
روژهکي ږو ياريا وان نهوژي ږو ياريئ وهاتهغه کهلهکي وهستيای
ږو و برياردا نهچيته ياريا تهپا پيې و ږو بن دارا ل ناف مالا فودا،
داکو بيھنا خو قهدهت، بهريئ خو دا نسماني ديت کو مېش
هنگځينهک يا دهيت و دچيت هر بهريئ فودايئ و
زيرهقاني ليکر، پاشي دادا سر کهلهکي، ږو دهف
و گوئي نريئ تو چ دکهي مېشا جان، مېش
هنگځيني ژي گوئي: ږو فو ل فارني دگرم و کوم

دکه، ټازادي گوئي: ږوچي فارني کوم دکهي.. مېشي گوئي :
کيما ماي ږو زفستاني، ژبهړ هندي ږو فو فارني کوم دکه.
ټازادي گوئي: نريئ ما تو نهشيې ږو فو فارني ل زفستاني
کومکهي.. مېشي گوئي: نهفير زفستاني کهلهکا
ساره و نهه نشيېن ژمالا خو دهکهقین و فارنا
مه ژي نينه، ژبهړ هندي فارني ږو فو کوم دکه، دا
ل زفستاني بفوم ودانهمره.

ټازادي گوئي: نريئ تو زهممتهتي دبهی..؟
مېشي گوئي: چ پينهقيت کهلهک جاران

کهلهک دوير دچم ههتا دشيم کيمهکا فارني پهيدادکه، و دگل هندي
مېشي فاترا خو ژئ فاست وږو سر کاري خو. ټازادي هزريت د ئافتنيت
مېشي دا دکرن و بريارا نهچونا ياريئ ژ سرريئ خو دا ئينا دهر. و برياردا ب چيته
ياريئ و گوت: ما ږوچي نهز ژي هشتي مېشي خو ناوهستينم دا سرکهفتني
دکاري خو بينم.؟

پیرا ب ددانه کی و پیرا ب دوو ددانا

زهرا کیتی عارف

هه‌بوو نه‌بوو کهس ژ خودی مه‌زن تر نه‌بوو، جارمکی ژ جارن دوو پیرمژن هه‌بوون وه‌ردوو ژی خوشکیت ئیک بوون، ئیک یا ب ددانه‌کی بوو و یادی یا ب دوو ددانا بوو، روژه‌کی پیرا ب دوو ددانا سه‌ری خوو دشوشت و میره‌ک دبه‌ر خانی وان را بوری و بیه‌نا سابینی هاتی ئه‌و بیه‌ن گه‌له‌ک یا خوش بوو میرکی و چو گوته پیرمژنا ب ددانه‌کی ئه‌فه کییه سه‌ری خو دشوت و ئه‌ف بیه‌نا خوش ژی ده‌یت..؟ پیرمژنا ب ددانه‌کی گوته ئه‌و کچا منا چارده سالییه میری گوته: دی کچا خو دمیه من؟ پیرمژنا ب ددانه‌کی ددی خودا گوت: باشه ئه‌ف میره یی زمگینه بلا دا خوشکا من ژمن فه‌بیت دهمی میر ژ ویری چوی و پیرمژنا ب دوو ددانا ژ سه‌رشویی دمرکه‌تی خوشکا وی گوته‌ی حالو مه‌سه‌له ئه‌فه‌نه روژ هاتن و روژ چون، بو روژا ده‌هواتا پیرا ب دوو ددانا دهمی پیرا ب دوو ددانا خو دقودیکی دا دیتی گوت: خوزی ئه‌ف ئه‌رده ههمی په‌قی با و ئه‌ز داعیرا بام دوی گاقی دا ئه‌جنه‌کا باش ژ ئه‌ردی دمرکه‌ت و گوته پیرا ب دوو ددانا ته‌ خیره و تو بوچی وه‌ دبیری؟ پیرمژنا ب دوو ددانا گوته: حالو مه‌سه‌لیت من ئه‌فه‌نه، خوشکا من پیرا ب ددانه‌کی یا گوته میری کچا منا چارده سالییه، ئه‌جنا باش گوته پیرمژنا ب دوو ددانا ئه‌ز دی سیجره‌کی ل ته‌ کهم کو تو ببییه جحیله‌کا چارده سالی، پیرمژنا ب دوو ددانا گوته ئه‌جنی بلا وی سیجره‌ی ل من بکه، ئه‌جنا باش ئه‌و سیجره لی‌کر و پیرمژنا ب دوو ددانا بو جحیله‌کا چارده سالی، که‌یفا پیرمژنا ب دوو ددانا هات، دهمی پیرمژنا ب ددانه‌کی هاتیه ژوور دا خوشکا خو ببینیت دیت یا بوویه جحیله‌کا چارده سالی، پیرمژنا ب ددانه‌کی گوته خوشکا خو پیرمژنا ب دوو ددانا ته‌ چ ل خو کرییه ب دمرمانا ؟ پیرا ب دوو ددانا گوت: من هه‌فت که‌ریت سابینی و هه‌فت لی‌فک یی ب خو‌فه‌ه‌لاندین ل سه‌ر

کانیی، پیرمژنا ب ددانه‌کی ددی خودا گوت مادهم هوسایه ما یا ژمه کی‌مه؟ ب خودی ئه‌ز ژی دی رابم وه‌کی خوشکا خو کهم، ئینا هه‌فت که‌ریت سابینی و هه‌فت لی‌فک برن و چو ل سه‌ر کانیی سه‌ری خو شوشت، دهمی هه‌ر هه‌فت که‌ریت سابینی هه‌لیاین بو شه‌ف و دونیا تاریبوو، پیرمژنا ب ددانه‌کی چ نه‌ددیت پشتی بیه‌نه‌کی هنده‌ک گلوپی‌ت سوور دیتن، یا ژ ویشه داواتی نه پیرمژنا ب ددانه‌کی گوت: "نه ب له‌ق له‌قو‌کا نه، ب گه‌ز گه‌زو‌کا و مرن وه‌کی ههمی داواته‌کا" به‌لی ئه‌و نه داواتی بوون دمرکه‌ت ئه‌و گورگ بوون دهمی گورگا گو‌ه ل دمنگی پیرمژنا ب ددانه‌کی بو‌ی که‌ته سه‌ر و چ ژی نه‌هیلا ژ بلی هه‌ستی‌کان.

(ئه‌ف چیرۆکه ژ زار دمقی (ئه‌قلیما عه‌لی) هاتییه و مرگرتن ژیی وی نیزیکی (۷۵) سالانه، خه‌لکا ئامیدی یه و نوکه ل باژیری مويسل دژیت).

سہیادیاہ کی زانینگہی: عہدہت (یکے) نادن

کو ژن دناف مالی و ژ دہرقہ رولی خو بینیت

بو نمونہ وہک جھاکی سویدی و دانیمارک و فینلندا، لہو پیڈقیہ ٹہم سہحکہینہ وان مودیلا بو ہندی کو کیماسیین خو بینین و کار دگہل وان ژیدمران بکھین بین کو کیماسیا بو مہ دروست دکھن).

تریفہ خانے ٹہو چہندہ ژے دازانین کو (پیڈقیہ خیزان یا ہاریکاربیت ل سہر ٹاستے) کاری و پیڈقیہ شیان بینہ بہرچاف کرن نہ شیوہ و دیم و جوانیا ٹافرمتے، چونکو ٹہفہ ژے نہریتہکہ یے مایہفہ کو ژنی ب جوانی دہہلسہنگینن) و گوت: (پیڈقیہ بو ریگریا لسہر ڈژواریا ل سہر ٹافرمتے ہندہک ہزر بہیتہ گھورین ب تابیہت دوزا ناموسی، زہلام ہزر نہکہٹ ٹافرمت بتی ناموسا زہلامی یہ ٹافرمت ناموسا خویہ بہری یا مال بیت و ٹہگہر خو پاریزیت دی بخو خو پاریزیت).

لداوی ب ہزرا تہ چ بہیتہکرن ژ بو کیمکرنا کارتیکرنا داب و نہریتا لسہر ٹافرمتے؟ کاکہی دبینیت کو ہہبون و مسوگہرکرنا ٹازادی بو ٹافرمتے، دیسان ٹازادیا ہزر و بیران و ٹازادیا عہقلی و ٹازادیا کارکرنے و ٹازادیا جلوہبرگی کو رہگہزہکا بن دستہ زور یا گرنگہ. ٹہفہ ژلایہکی □ فہ و ژلایہکی دیٹہ ہشیارکرنا تاکہ کسان لسہر ہندی بزائن کو د ہر خیزانہکی دا و د ہر جھاکیہکی دا ہہکہ تہپہسہریا ژنی ہہبیت ٹہوی جھاکی ٹارامی و ٹاسایش نایت ژ بہر ہندی باشتین ریٹ ٹہوہ ٹہم تاکے کورد پھرومردہ بکھین لسہر ٹازادی و جارنامہیا گہردونی یا مافی مروقی بو ہندی بشیت ب شیوہیہکی سروشتی مافی مروقی قہبیل بکہت ہہکہ مافی مروقی قہبیل کر ل وی دمی دی بزافی کہت بو بدہستہٹینانا مافی دایکا خو و خوشکا خو و ہہقرینا خو.

لنفا بازنہکی دا کو پیک دہیت ژ جھاکی، مال و دابونہریت و لسہر بنیاتی وان داب ونہریتان ژینا خو د داریزیتن) و د بہردموامیا ٹاخفتا خودا فی چالاکا بیافی جھاکی گوت: (ہہکہ ژن بچیتہ د نفا کاری دا و یا چالاک بیت دی لسہر حسابا ساخلہمی و ژینا خو یا تابیہت بیت و د فی ٹیکے دا نہ عہدالہتی و نہوہکھہفی یا ہہی لنفا داب ونہریتان ژن نہشیت ٹہگہر یا خودان شیان بیت کارہکی سیاسی بکھتن و لنفا مال ژے خیزانہک باش و ریٹ و پیک چیکہتن ژ بہر داب و نہریتان زہلام ہاریکاریا ہہقرینا خو ناکہتن).

لدور وی پرسیارا مہ ژ بوی ریٹ گرتن ل وان دابونہریتین دبنہ سہدمے پاشقہمانا ٹافرمتے ٹہو چ بکہت؟ تریفہ خانے ٹاشکرا کر کو، (پیڈقیہ ٹافرمت خو بخو ہاریکارا خو بیت کھس نابیت دستے وی بگریتن و بیڑیتی ہوسا بکہ)، ٹازادیا ہزری یا گرنگہ بو داکوکی کرن لمافیٹ خو ژ پیخہمہت چہسپاندنا وکھہفیا جھاکی و ب تابیہت ل مال ہہقرین ہاریکاربیت و ٹافرمت دپلانیت حکومی دا بیت بو و مرگرتا پوستن باش و ب فی رنگی بہردموامی دمتہ ٹاخفتا خو و دیڑیت: (چونکو داب ونہریتن ناہیلن ژن ہہتا نوکہ بییتہ و مزیر دنفا کابینہکا مہزن دا و ب تنی مہ ٹیک و مزیرا ہہی و بین دی ہہموو زہلامن و ٹہفہ ژے نہ باومریہ ب شیانیت ٹافرمتان).

لدور داب و نہریتان رولی خو ہہیہ د تہپہسہرکرنا ٹافرمتے دا؟ کاکہی گوت: (بہلی بیگومان ہہیہ، ٹہفجا دقیت ٹہم بزافی بکھین فہرہنگا خو ہہقہبرکرنے بکھین ل گہل فہرہنگا وان مللہتین کو د گہلہک قوناغادا بورین وک قوناغا ٹافرمت تیدا یا بندہست و پاشان بین تیدا دہرباز بوین و گہلہک ماف بین بدہست ٹافرمتے فہ ہاتین

سہیادیاہ کی زانینگہی بو سیلاف فویا کر کو، عہدہتیت مہ ریکی نادن ژن نہ دنفا فیژانی دا و نہ ژے ل دہرقہی فیژانی رولی خو د (یقہبرنی دا بینیت، ژبہر ہندی دیتنہکا نہ تمام و پر کیماسی ل سہر ژنی ہہیہ کو یا کیہ شیانہ، لی د بنیادا وہ نینہ و ٹہم (یکے) نادنیت شیانیت فو بکار بینیت.

سیلاف: شہلا (یکانی)

ل دور کینجا تیتلان ل سہر ژنی چہوا دبینی؟ ماموستایی زانینگہا سہلاحہددین ل پشکا جھاکناسی ل ہہولیری زریان کاکہی دیار کر، جھاکی کوردی جھاکیہکی بابسالاریہ، ٹانکو د ہہموو ٹاستاندا زہلام خودانی بلندترین دستہلہتہ، لہو بہردموام عہدہتہکی بہرہم دبینیت و ٹہو عہدہتہ و ہل ژنی دکہت کو یا رازی بیت ب وی تشتے کو پی دہیتہ دان و گوت: (ب کیمی نیفا جھاکی مہ ژنن، بہلی زیدباری فی چہندی ٹہو پوستیت کو دہسلات ہہی نیفا وان ژن نینن، ژبلی فی چہندی ژن بخو بہردموام د پھیوندیت جھاکیدا بہایہکی جھاکی بہرہم دبینیت کو د ٹہنجامدا کیمتہ ژ زہلامی).

دہرباری ٹہری داب و نہریت دبنہ ریگر د ریبا کار و پشکدارین ٹافرمتے دا؟ ہہر ژ ہہولیری تریفہ دوسکی چالاکمان د بیافی جھاکی دا ٹامازہ پی دا کو، (پتیرا داب ونہریتان بو ٹافرمتان دبنہ ریگر بو پیشقہچونا وی د ہندہک لایہناندا وہک کاری ژدہرقہ و ب تابیہت کاری سیاسی و کاری ہونہری لی ب گشتی ٹافرمت یا ہاتیہ دورپیچ کرن

پ.د. ساډر زيارى: تهنولوژيا ئيك ژ نهنگریت په پيداېوونا نهخوشییت دهرهونى په

د دیدارهکا تاییهت دا بو کوقارا سیلاډ پروفیسور دکتور ساډر عهبدولا زيارى ماموستای دهرهونى یی زانینگهها دهوکى باس ژ نهنگریت په پيداېوونا نهخوشیا دهرهونى دکهت و پاشان ب روهونى وان فاکتهران ژى شروفه دکهت ییت دبنه نهنگر بو په پيداېوونا قى نهخوشییت.

دهوک: سهردار هیئتوتی

پروفیسور ب قى رنگی پیناسا نهخوشیا دهرهونى دکهت و دیبژیت: (نهخوشیا دهرهونى نهخوشیهکه ل نک هندهک مروغان په پيدا دبیت ب نهنگرى قهلهق و هزرکرنى و نهنک یهکه ژى کیچى ل سهر مهژى دکهت و د بیته نهنگرى گفاشتتى و ل دوماهیكى نهنک کهنى ههنى دکهفیهت د سهقایهکى ب تنى یی هزرکرنى دا) و د بهردموامیى دا ههرهوسا گوت: نهنک نهخوشیه ب نهنگرى نیشانا جههکى لهشى په پيدا نابیت، بهلکو پشتى کو په پيدا دبیت کیچى دکهته سهر نهندامیت لهشى مروقى.

ههرهوسا ماموستایى زانینگهها دهوکى دیبژیت: ل کوردستانى ژى وهک ههر دمقهرهکا دیتر نهنک نهخوشیه ههیه، بهلى تا نوکه خهلکى مه ب نهنگرى هزرهکا بهرتهنگ و ژ بهر گوتگوتکیت جفاکى نهنشین ب دروستى سهرمدانا نوژدار و پسپوریت قى نهخوشییت بکهن

ترس و شهرم و خو قهدزین ل نک په پيدا دبیت، لهوا دقیت دایک پیشى قى یهکى شیرمتا ل کچا خو یا سنیله بکته، ههرهوسا د ژیى گهنجاتیى دا ژى نهنگر بو زموجان نه ژدل و کیمیا دراقى کو گهنج نهنشین وى زيرى ههموویى بکريت قهدگهرینیت و دمه دیار کرن کو گهنج ل دهوکى دهما دگههیهت ژیى زمواجى هزارا دمرفهى وهلاتى دکهفیهت د مهژى وى دا و کچ ژى بهرمف قهیرمهوونى دچن، لهوا باشتین

و پتريا نهنگران ژى بو په پيداېوونا نهخوشیا دهرهونى ل کوردستانى بو دهمى سنیله یی و گهنجاتیى قهدگهرینیت و دیبژیت: سنیله دهما کو دگههنه ژیى بالقبوونى و ل وى دهمى د رهگهزى نیر دا دهما کو دهنک بوور دبیت و ریه و سمیل دهین، کور توشى شهرمى دبن و خو ژ خهلکى دمنه پاش و د رهگهزى مى دا ژى ب تاییهت د ژیى بالقبوونى دا دهما کچ دکهفیهت د عادهیا ههیشانه دا و دهما سینگى وى مهزن دبیت

زمواج ٹہوہ یا کو مہرا وی یا کیم بیت و ل دوور ٹاستی فی نہخوشی زئی دبیژیت: (ریژہکا دستتیشانکری ب دروستی ل بہر دست نینہ، بہلی دقت خہلک شہرمی ژ ہہبوونا فی نہخوشی، یان زئی ہہر رمنگہ نہخوشیہکا دیتر نہکن و ل چارمیا خو بگہرن و زیدہ گوہی خو نہدمنہ ہندہک عہدہتیت شاشیت نک ہندہک مروقان). زیباری ٹہگہریت سہرہلدانا فی نہخوشی بو پیشکہفتتا نوکہ یا تہکنولوژیی فہدگہرینیت و ددہتہ دیار کرن کو ب ٹہگہری پیدابوونا تہکنولوژیی گہنج ژجھاکی فہقہتیایہ و یی گریدایہ ب توریٹ جھاکی، وہک فہیسبوکی و موبایلٹ زیرہک فہ و ژ لایہکی دیترفہ زئی پیدابوونا تاییہتمہندیان ب ٹاواہکی زیدہ کو دشین بگہنہ ہویرکاتیٹ ہہر تشتہکی زئی ٹیکہ ژ ٹہگہران، چونکی د سہردہمی نوکہ دا ہہژمارہکا باش یا خوندکاریٹ زانینگہی و ماستہر و دکتورا ل سہر ٹاستی گشتی ہنہ و گہنج زئی د ہزرا خودا و بی بزافہکا بہیز د خازیت زویکا بگہہیتہ فان پلہیٹ بلند و پاشان دہما نہگہہیتی دبیٹہ ٹہگہری پیدابوونا قہلہفی ل نک وان). ہہرووسا ماموستای زانینگہا دہوکی گفاشتیت جھاکی زئی وہک ٹہگہر بو بہیزبوونا نہخوشیا دہروونی دبینیت دہما کو جھاک دگہل ہہلگری فان نہخوشیا نہ یی ہاریکار بیت و وان ب دین و شیت ل قہلہم ددمن.

ل دوور پرسیارا مہ کانی نہخوشیا دہروونی دبیتہ ٹہگہری

تیچوونا ژیانے؟ زیباری گوت: (تیچوونا ژیانے ووسا یا ب ہیسانی نینہ، بہلی ٹہگہر دقوناغا دہستیکی دا نہخوشی نہہاتہ چارہ کرن و فی نہخوشی ومرار کر، ل فی دہمی دی بیتہ جہی ترسی بو سہر رموشا ساخلہمیا ہہلگری نہخوشیا دہروونی، لہوا دقت ب لہز سہردانا پسپوریٹ تاییہتمہند بہیتہ کرن). و ل دوور قہقہتیانا ہہلگری فی نہخوشی ژ جھاکی ناقبری گوت: دہما کسے توش بو ب نہخوشیا دہروونی خو ژ کس و کار و خہلکی و جھاکی دویر دئیخیت و دکہفیتہ د نافا کوڑیہکی بہرتہنگ دا و ب تتی کاری وی دبیتہ ہزر کرن، ٹہو دم ب ترسترتین دمہ بو ومرارا نہخوشی، لہوا دقت مالبات و ب تاییہتی دایک و باب چاف ل زاروکی خو ہہبیت، ہہرووسا ژ بلی فی یہکی دہما مہ پرسی کانی تابوور و رموشا سیاسی زئی ہاریکارن بو پیدابوونا فی نہخوشی پروفیسور ب فی ٹاواہی دہیتہ ٹاخفتی و دبیزیت: ل کوردستانی رموشا یا جودایہ ل وولاتیت دیتر، چونکی مہ چار دان ہنہ، مہ چیا و دہشت و گہلی ہنہ کو دل مروفی قہدکہن، لہوا ل نک مہ ہہر چہندہ تا رادہکی کیم فان فاکتران زئی کینجا خو ہہیہ، بہلی نہ جہی ترسی نہ بو سہر ژیانے. بہلی ناقبری ٹہگہریت تابووری زئی ب فی ٹاواہی دہتہ خویاکرن و دبیزیت: دہما کو مروف ہیشت ب دروستی تیر نہبووی و حہزا وی یا لہشی زئی نہگہہشتیہ رادی تیربوونی و د ژیہکی گہنجاتی دا بیت

و حہزا ب دستقہ ٹینانا تشتیت کہمالی بکہت و نہشیت وان ب دستخوقہ بینیت، دی توشی قہلہق و تورہی و بیزاریی بیت و دی خو ژ خہلکہکی کیمتر بینیت، لہوا د. سایبر ٹاقریی ددہتہ ہہرمی ژیانے کو دہستیکی خارن و قہخارن و تیربوونا لہشی و پاشان ٹیمناہی یا گرنگہ و پستی فی یہکی کساتی و ریژگرتن د گرنگن و پاشان تشتیت دیتر.

ژ بو چاوانیا سہردہریکرنی دگہل ہہلگری فی نہخوشی ماموستای زانینگہا دہوکی دبیزیت: ل دہستیکی دقت دایک و باب نہہیلن زاروک ب مینہ ب تتی و دہما کو دبینن زاروکی وان حہزا ب تتی مانہقہیی یا ہہی دقت پسیارا رموشا وی بکہن و دگہل دانشن و وی زئی تیکہلی جھاتا مالی بکہن و شولا پی بدمنہ کرن و پہسنا وی بدمن داکو ژ وی گیزمقانکا ہزری دہربکہفیت.

دی چاوا مروف شیت زال بیت ل سہر خو ژ بو کو دویر بکہفیت ژ نہخوشیا دہروونی؟ ماموستای زانینگہا دہوکی و تاییہتمہندی نہخوشیٹ دہروونی دبیزیت: بلانی زیدہ مروف ہزرا ژیانے نہکہت و بو خو نہخوشی و ہزر و قہلہفی پیدانہکہت و ہہموو گوتن و کار و کریاران ب خہم و تورہی نہومرگریٹ و ہہکہ نہگہہشتہ ٹارمانجا خو ژ بلانی ہہر دم ب بزاف بیت نہک بکہفیتہ د بہرتہنگیا مہژی دا و ہندی بشیت تیکہلی جھاکی بیت و د ہہموو بیرہاتناندا یی پشکدار بیت.

هونہري عشقي

ٺهڻه پيدائش ب پيشهڪي يه، و ژبو ٿاقدانا
تشتا دقيت دگهل همي تشتا سهردمري
ب هويري بڪهين، بهلي ٿاقدانا عهقلي
تشتهڪي بزمحمته ل دمف مروفي ههبيت
و ٿاقدانا دلا پيدائش ب پهيا باش وجوان
ههيه و سهردمريا نهرم وههستيار ب
بهايي زني و ٺهڻه همي فاکتهرن وهل
ٿاقدمري دلي دڪن سهرڪهفتهڪا
مهزن بدستخوڻه بينيت، بهلي ٿاقدمري
عهقلي دقيت روشهنبيريڪا بلند ههبيت
وخويندمٿانهڪي باش بيت و ههژ مروفا
بڪهت و هيقيي بچينيت دناف واندا،
چونڪي ٺهڻه همي تشتيت گرننگ
دقيت ههبن ل دمف ٿاقدمري عهقلي.

عهقل : مروف دجوڏانه ژ همي
چيڪريا ب عهقلي ويرانيا خهلكي
عهقلي دهيلن تهمهبل و بي بها و هندهڪ
مروف زي في عهقلي بڪارتين باشترين
ب ڪارئينان، لهوا دقيت خودان عهقليت
گههشتي عهقليت تهمهبل چارمبڪن
و بڪنه عهقليت ب مفا و گههشتي،
چونڪي عهقل سامانهڪه ناهيته
تهقديرڪرن ب چ بهايا، دكتورهڪ دشتيت
دلهڪي بچينيت، بهلي محاله بشيت
عهقلهڪي بچينيت، چونڪي عهقل مروڻه
و چيڪهري مروفي خودي تهعالا يه.

ويشتي من عاشق و هونهر وٿاقدان
و عهقل دايه نياسين، ل دويف ديتا من
يا تايهت ٺهڻه ديڙمه هر ڪسهڪي
پسياربڪهت، بوچي من ٺهڻه نافه
ههلبزارت، من ب هويري ههلبزارت و ٺهڻه
بوومه عاشقي هونهر ٿاقدانا عهقلي ٺهڻه
عشقه چيڊبيت يي ب ساناهي بيت بو
هندهڪ مروفا و بو هندهڪا ب زمحمته
بيت و دههردوو حالهتاندا ب ساناهي نينه،
عهقل ههفشيوونه بهلي ومكههف نينن د
هزرڪرن ڊا، لهوا ٺهڻه پيدائش رڙديهڪا

ڪهين دگهل عاشقي وٺهڻه عاشقه بيته
عاشقي عهقلي ٺهڻه دي بيته تشتهڪي
بالڪيش وبهرڪهفتي وگهلهڪ جوان
وٺهو بهردموام دي د بهايي زيان ڪههيت،
چونڪي ب تي خودان عهقليت گههشتي
دزيان ڊگهن.

هونهر : هندهڪ هونهرت ههين
دزيان ڊا پيدائش ب هندهڪ ڪهسيت
خودان شيانيت تايهتن، وهڪي ڪوليڙت
هونهرت جوان، و ڪيم جارا گولي دبين
ڪهسهڪ ل ويڙي بيت ههڙ في هونهر
ٿاست بلند نهڪهت، بهلڪو همي ههڙي
دڪن و بزافي دڪن باشترين، چونڪي
ٺهڻه هونهرهڪي ٿاست بلنده و ههست
بلنده ويڙي ب ڪهسيت شارهزاييت
ههين، شيوهڪاري خوداني فرچي دمفي
ب تي دمينيه دگهل خو، شيانيت خو
خويا دڪهت ل سهر تابلويهڪي، ونهيسهر
مغازهلا پيشي خو دڪهت دگههڪا
زهلاليي ڊا وڪيميابهڪ پهيڊادبيت
دناقبهرا عهقلي وپيشي وههفڪيشهڪا
بزمحمته پهيڊا دبيت، بهلي ب ساناهي
دهيت ديارڪرن ل سهر ڪاغزي، همي
ڪهس دخوين، بهلي هندهڪ بجه دئين
و هندهڪ تامي زي ومردگرن، چونڪي
هونهر ههركاه پيدائش ب عاشقهڪي
ههيه ڊاڪو رولي خو دزيان ب باشي
بگيرت .

ٿاقدان : ههركاه جوتيار گولا
وتوفي ٿاڻ دمته ب رنگهڪي خهلهت،
وهل عهردي دڪهت بخهندقيت ب ٿاڻي
و ٺهڻه ڪريارهڪا خهلهته عهردي و
توفي زناف دبهت و هر تشتهڪي جوان
زناف دبهت و بي بها دڪهت، جوتيار
پينگافي سهرهڪي تيناگههيت بيت
ٿاقدانا عهردي، چونڪي ٿاقدان نهبتني
دانانا ٿاڻي يه ل سهر عهردي، بهلڪو

عبدالعزيز مامسن بارزاني

عاشق: ههركاه دمفي گول پهيا
عشق دبين ٿيڪسهر بيرا مه دهيت
عشق وحهڙيڪرن وغهرامي ... هتد .
وٺهڻه چنده يا دروسته دگهل عاشقي،
چونڪي بهلي نهيا دروسته دگهل عاشقي،
عاشق عاشقه ب رنگهڪي گشتي وچ
تشتي دستيشانڪري نينه بو وي لي
عاشق بيت، بهلڪو ٺهڻه چنده دمينيه
ل سهر گهلهڪ فاکتيرا و ٿاليا، وهڪي
ٺهگهر عاشق رابيت ب ههڙيڪرن و
ههستڪرن، ٺهڻه دمينيه ل سهر عاشقي
ريبازا عشقا خو دستيشان بڪهت،
ٺهگهر عاشقي ٺهڻهيني وحهڙيڪرن
بيت دچارچوڻي ٺهڻهيني ڊا، ب تي ٺهڻه
چارچوڻهڪه هر چنده بي جوانه، بهلي
بي زالمه، چونڪي تايهتمهندي دئيڪ
تشت ل دمرفهه حسابا عاشقي دايه
ب رنگهڪي گشتي، ٺهڻه لقيره نينم
ڊاڪو بهحسي خو بڪهم، بهلڪو ڊاڪو
ل دوور عاشقي ب ٿاڻم ب رنگهڪي
گشتي. عاشق ههڙ زيان دڪهت وحهڙ
خيڙي دڪهت وههركاه عاشق همي
تشتا دبينيت جوان، ژبهه جوانيا چاڻيت
وي و دمفي چاڻ دجوان بن، همي تشتا
جوان دبين و ٺهگهر ل قيڙه عهقلي دمج

تہمامین دسہرہ دمیری دا دگھل ہمی عہقلا، داکو مفای بگہہینینہ وان و ہرروسا بہختہ و مر بکہین و گفتوگویی دگھل بکہین وجوداھی دگھل وان و مل وان دکھت ب شورشہ کی رابن دناف عہقلیت خودا، داکو دگھل ہمی تشیت نوی دژیانی دا بژین و کارلیکن بہیتہ کرن ب باشرین رنگ، چونکی عہقلیت گہہشتی حہڑ دوو رویی و نیفاقی ناکہن د گفتوگو کرنی و گہگہشہ کرنی دا و ہرگاف مروقیٹ ب ناقل حہڑ لوژیکیٹ جودا دکھن و مروقیٹ بی ناقل حہڑ فی چہندی ناکہن، لہوا ٹہو و ولاتی ویران دکھن، لہوا ل فیڑہ دی بیژین: ہونہر چہہ ؟ مروف چہہ ؟ ژیان چہہ ؟

پساریٹ ہہبوونی بیٹ بزحمت بیٹ ٹہم دزانین و گولی دبین. پیکھاتا وان ب ساناھی یہ، رامانیٹ وان دکویرن. فہکولینی دنافہ روکیٹ تشادا دکھن دناف دمیریا غہیی دا . کول ویری تشت ناکہفٹہ بن حیساباتیٹ زانست و تاقیکرنا دا. ہونہر داقیٹ نہدیاریٹ فہہاندی نہ د کویراتیٹ مروقی دا، ٹہو جہی تاری یہ و مل عہقلی دکھت، بیڈہنگ ببیت، مہندہوش ب راوہستیت و نہ ناخفتیت.

(علی عزت بیگوتش) دیژیت :

ہونہر ٹہوہ تشتہ کی چیکہین نہبیت، ٹہوہ ہمی زمانیت دلی و عہقلی کومبکہین و تیدا و پی ب نقیسین تشیت ل دمرفہی دمرونی، بیٹ دمرونی دا نہ، بیٹ ل دمرفہی جیہانی و تیدا نہ، ٹہو تشتہ کی پیروزہ و ل سہر عہقلی دایہ (*) و (جیاکومتی) دیژیت :

ہونہر چالاکیہ کا نہدیارہ و گہریانہ ل دویف تشتہ کی مہحال و بزاقہ کا بی ہیٹی یہ بو گرتتا ناگری ...روچی ... نافرہوکی ژیان. ول دمف (کلاین)ی ہونہر گازیہ کا ناخجویی یہ یان رنگہ کہ ژ بہ لاغا دوماہیکی، ہہروسا (تولستوی) دبینیت، ہونہر مہرجہ کہ ژ مہرجیٹ ہہبوونا مروقی و

ٹیگ ژ ٹہگہریت تیگہہلبوونا خہلکی یہ دگھل ہہقدوو و ٹہو ریکہ یا خہلک ہہستیت خو دگھل ہہقدوو دگھورن (***) .

ہونہر : ہونہر چہہ ؟

کہمالہ و بزاقہ بہرہف سہر فرازی و ناست بلندی، نیزیکبوونا تشیت نہسنوردار و تشیت بی دوماہیکہ، رنگمہانا پفکرنا خودایی یہ د دمرونی مروقی دا ل سہر خودیکا کہتواری، ٹہو گافہ یا تیدا خویہتیا مروقی ہہمناہنگ دبیت دگھل موسیقا کھونی.

(بیگوتش) وی گافی پھسندکھت و دیژیت :

"ٹہو گافہ یا تیدا دمردکھفم ژ دمرونی خو بو دیتا بی دیتر، ہہروہکی گافہ کا غہزلا بی دوماہیکہ، گافہ کا عہشقی و ٹیکبوونی یہ یا بی سنور". گافہ کہ فانی و موتلہق دگہہنہ ٹیک، ہیژیت عہرد و ٹہسمانی تیدا ہہفرکی دگھن داکو کاریٹ نہمر ژی دروست بین ہندہک لایہنیٹ روحی بہرجہستہ بکہن کو ٹہوژی شہوق و ٹارمزویہ. و ہونہر ٹاریشہیہ، ل دمف زہکریا ٹیبراہیم، فہلسہفہیہ ل دمف جان لاکوست، و "زاروکی ٹانی" یہ

ل دمف ہنری برجسون، و ب دیتا من " تیگہہ کی بہرہرہتری ہہی ژفی چہندی ہہمی، ٹہو تیگہہلہ کہ ژٹہف تشیت نافرہی و پتر ژی ". ہونہر ہہرگاف بزاقی دکھت تشیت تابیہت و کہتی (فہردی) ببینیت، بہلی زانستی جفاکناسی ل تشیت گشتی و ہہفپشک دگہریت، ہونہر جوداھی بخویہ، رسہنی ٹیکانہ بی نہدوو بارمیہ. ہہر گاف ل دویف راستگویی و جوداھی و رسہناتیا کویر دگہریت دتشاندا. ٹہو شوین تبلا مروقی یا کہساتی یہ، ٹہو فرچہیا بزاقا دمربینی دکھت ژتشتیت دسینگی خودانی ویدا ہہین ژحہژیکرنی بو جیہانا دی . ہونہر : ہونہر چہہ ؟! ٹہو نہتشتی جوان وگہش و بہرکھفتی یہ ، ٹہو ٹہفہ ہہمی یہ و پتر ، ہاتیہ حالندن د قالبہ کی

مروقی دا بی خالص ، بیہنا ٹہفینی و حہژیکرنی ژی دہیت دناف گولستانیت جوان دناف دمرونی مروقیہتی دا بی تیہنی بو نہمری، بو بی دوماہیکی. دہیتہ ہہستکرن ب ہہستہومرا، دہیتہ گولہیبوون و دستکرن چاف حہڑی دکھت و ٹہزمان خوشی ژی و مردگریٹ. ہونہر نہکہفالہ، یان سہمایہ، یان تشتہ کی دمرفہی یہ، ہونہر کارہ کہ بخو دچارچوقی ناخجویی دا، ٹہو چالاکیا داہینہرہ بخو. ٹہو گافہ دمہی ہونہر مہند کاری خو بی ہونہری دکھت، حالہتہ کی روحانی یہ، ٹہو مونالیزایہ، و مایکل ٹہنجلو، و بیکاسو، و دافنشی، ہاملت و شکسبیر، ٹولیفہر تویست، ٹہو " مروقیہتی یہ دناقبہرا روظہلات و روظناقا " ٹہو تاج محلہ، و ٹہہراماتہ، و کوچکا ٹہلہ حمرا، بہلاتینکا جمبازی یہ.

ہونہر : ہونہر چہہ ؟!

دہسپی کا شارستانی یہ و چریسکا دہسپی کی یہ ، ٹامیری مللہتایہ دسہرہمیٹ کہفندا، بو دمربینی ژ خو و تومارکرنا ناخی خو دتوماریٹ دیروکی دا .

" ہونہر ٹازادی نیشا مہ ددمت بو مہ دئینیت و مکی عہورہ کی تژی باران و بہری مہ ددمتہ دمرفہی ٹازادی و دمرفہی سپیدی نیشا مہ ددمت، سپیدہیا جوانی ل ہنداخی جیہانا روظی " (***) . ہونہر : ہونہر چہہ ؟!

ہونہر تشتہ کی نہینی یی نہدیارہ و نہبہرنیاسہ ... نہدیارہ و مکی نہدیاریا ہہستا ناخجویی نہشیین بگرین و شلوٹہ کرنا مہ بو وی یا کیہمہ . ہہمی بزاقین پیٹاسہ کرنا نافرہوکی ہونہری پیٹاسہ کرنا عہقلی دسہرکھفتی نہبوون، چونکی بنہرمتی وی بی گریدایہ ب بنہرمتی ژیان و بنہرمتی روحی . " (علی عزت بیگوتش)

(***) ہونہر چہہ : لیف تولستوی . ٹہو کہسی حہژیکرن نہکری ، ہونہری عہشقی نہزانیہ.

برايې من ودهغر کريه و دايک و بابيت

من زوريې ل من دکهن کو ژنبرايا خو مههر بکهه

!

چاره

دقيت تو خودان بريار بي، مادهم تو چهژ کچهکا ديتر دکهي، تهغه مافي تهيه و ديسان باشتره زي تو نيکا ل دويش دلي خو بيني، چونکه پروسيسا ههقرينيې پروسهيهکا دريژه و ديسان ژبو هندي زي داکو تو ژيانهکا خوش و مالهکا سهرکهفتي و بهختهومر پيک بيني، يا باش تهوه، وي خوشي تيک ندهي و تو ب ويړمکي ديتيت خو بو دايک و بابيت خو تاشکرا و ديار بکه چونکي د ژيانې دا گهلهک جارن رويدان گوهورينا دنيخنه د ريبا مروفي دا و نورماليا ژيانې تيک دمن و دقيت مروفي نهو هيژ ههبيت ههمبر وان روويدانا ب راوستيت و ههول بدمت جارمکا دي ب سهر پيت خوه براوستيت و بهردموامي بدمته ژيانا خو، تهغجا ب ديتنا مه دمرفهت بلا بهيته دان بو ژنبرايا ته دا بريارا خوه ومبرگريت و هاريکاريا وي بهيته کرن، ژبهركو رنگه تهغ چنده ببيته سهدمي هندي کو جارمکا دي تووشي نهخوشيهکا دي ببيت. مخابن چهند عدهمت د ناف جفاکي مه دا بيت ههين، دبیت نه د گونجاي بن دگهل ژيانې د في دمي دا، بهلي نهو کهسيته نهو رموشهنييري ومگرتي، ل بن گفاشستا وان ديتايه، لهوا يا فهره تو وهک گهنج قهناعهتي بو وان چي بکهي و رازي بکهي دا ديتيت خوه ب گوهورن.

به رسندان: سررؤکي سکولا دهر(وناسي) ل زانکوي دهور
د. مههمد سعید کزويي

Civaki_silav@yahoo.com

تاريخه

تهز گهنجهکم د ژبي ۲۳ ساليې دامه و خودان کارم، بهري سي سالا برايې من يې مهزن ومغهر کريه و چوويه بهر دلوقانيا خودي، خودان خيزانه و سي زاروک زي ههنه، نوکه دايک و بابيت من زوريې ل من دکهن کو ژنبرايا خو مههر بکهه، ژبهركو ژ هندي دترسن کو نهو بچيته مالبابا خو و پاشي شوي بکهتن، دايک و بابيت من و مروقيت من ژلايهکي و ژنبرايا من و دايک و بابيت وي خو زي ژلايهکي ديتر قه هز دکهن، سهرباري کو نهو ۶ سالان ژ من مهزنتره و ديسان ژبهركو تهز چهند وي ببيتم ههريکسهر برايې من دهيته بيرا من و ههستهکا نهخوش بو من پهيدا دبیت ژبهرهندي تهز چ جارن نهشيتم هزر بکهه ببيته ههقرينا من، تهغه ههموو ژلايهکي قه و ژلايهکي ديتر قه بو زانين تهز و کچهکا ۲۲ سالي تهغه ۲ ساله چهژ نيکدو دکهن و تهز نهشيتم خيانهتي ل وي کچي زي بکهه و نزانم چ بکهه، تهغجا هوين بو قي تاريخهيا من چ چاره دبينن...!

شاهجوانا عیراقی کچهکا ههلهبجهیه

ل ههیشا بووری شاهجوانا عیراقی ل ویلایهتیت ئیکگری بیته
ئهمریکا دهیته ههلبزرتن و کچه کوردکا باژیری ههلهبجه زی دبیته
شاهجوانا ۲۰۱۲ئی یا فی وهلاتی.

ویلایهتا شیکاگو دبیته میقاندارا فی بهریکانی و ریگخستی یهلا
فام ب کرنا وی رادییت و تیدا ۱۵ کچیت شوخ و شهنگ دکهفته د
ململانی دا و ل دوماهیکی کچه کوردا باشووری کوردستانی (لاقین
ئومید حههه) فی ناسنافی ومردگریت.

لاقین کو نوکه د زیی ۱۹ سالیی دایه ژ دایک بویا باژیری ههلهبجهیه
و هیشت زیی وی ۵ ههیف مالباتا وی بهرهف دهرقهی کوردستانی دچن و ل
ئهمریکا ئاکنجی دبن و ههر ل وییری زی فییری زمانی کوردی دبیته.

لاقین بهحسا چاوانیا پشکداریکرنا خو د وی بهریکانی دا دکهت
و دیبزیته: ریگخستی یهلا فام پهیوندی ب بابی من کر و داخاگر کو
ئمز پشکدار بم د نافا وی بهریکانی دا، یان زی بلانی بزاف بیته کرن
کو کچهکا کورد ههر پشکدار بیت و پشتی کو بابی من ژ من خاستی
پشکدار بم من ئهو داخا رمت کر، لی ژ بهر داخازا وان یا بهردموام ئمز
ناچار بووم پشکداریی بکهه و د نافا ههر ههموو پشکداران دا ب تتی
ئمز کورد بووم.

لاقین بهحسا مهرجیت سهرکهفتنا وی وهک شاه جوانا عیراقی بو سالا
۲۰۱۲ئی دکهت و دیبزیته: دقیت ئهو کهسا پشکداریی د فی بهریکانی دا
بکهت خودان پیزانینیته گشتی بیت و کهسهکا روشهنبیر بیت و دگهل
جوانیی دقیت خودان بهژن بیت، کهسهکا هیژا بیت د سهرمدریکرنی
دا.

لاقین د خوازیت بهیته کوردستانی و پرکا پهیوندیا د ناقبهرا
ئهمریکا و کوردستانی دا ئافا بکهت و بو فی مهرمی زی ل ههیشا ئایارا
بهیت دی ل کوردستانی بیت.

هونه رهندهگی سودانی ژبرس و سهرمادا دمریت

شیوه کاری سودانی محهمه د
حسین بهنس، ل قاهیرا پایتهخت ژ
نهگه ری برسی و سهرمایین وهغهرا
دوماهیی دکهت

بهنس بو دهمی دوو سالیه ل قاهیره ئاکنجی
بوویه، و ئیک ژ هیفی و خوزیی توی ئهو بوون پیشانگهههکی
ل فی باژیری شهکته، بهلی قهمری نههیلا خهونا وی ب جه بهیته و ژ
بهر خرابیا روشا وی یا ئابووری بی مال و حال ما و ل سهر جادان ژيانا
خو ل قاهیره ب سهر دبر.

نقیسه ری مسری عهمار عهلی حهسهن ل دۆر فی شیوه کار گوت
"بهنسی چ مال نهبوون کو تیدا بزیت، و د برس و سهرمادا ل سهر
جادیهکا قاهیره جانی خو ژ دست دا، ئهو زی پشتی کو بو دهمی دوو
سالان بو روشا وی یا دهروونی خراب ببوو

محهمه د حسین بهنس بهری نوکه ل وهلاتی فهرنسا بی ئاکنجی
بو و ل گهل ژنهکا فهرنسی ژيانا ههقرینی بی پیگ ئینابوو و زاروکهک
زی لی ههبوو، بهلی فی چهندی گهلهک نه فهکیشا و بهنسی و ئهو ژن
ژیک دویر کهفتن و دگهل هندی د اژی و بهری دووس الان برابهکی وی
ل ل وهلاتی بریتانیا وهغهرا دوماهیی کر و ئهغه زی ببوو نهگه رهک بوو
تیگچونا دهرونی وی.

بـ ورج

کیقراله: ههردم یی بهین فرمه به، ئهو
باشترین سامانه بو ته.

کافر: دگهل ههمی خوشتییت خو یی
هاریکار و ههفکار به.

شیر: فو ژ ههقالیته فو دویرنه ئیفه، ب
تنی ئهو دته دگهن.

کا: مزرنهکه ئهو نه ددلوکانن دگهل تهدا،
ئهو گهلهک حهژ ته دکهن.

کج: ههيامهکی خو ژ دویری مالی بکه
و ههره گهریانهکی.

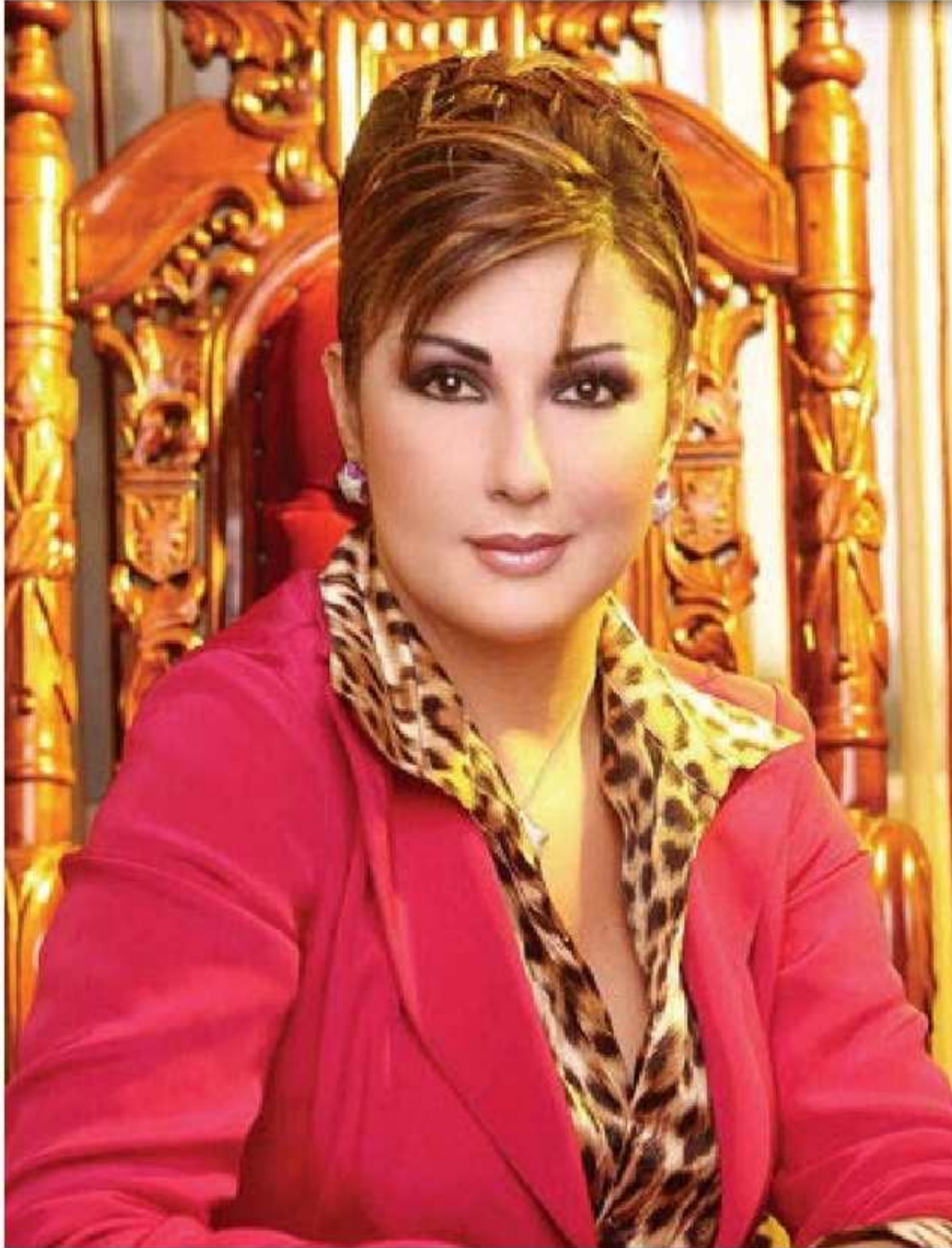

جیمک: ئهغه باشترین ههیقه بو ته و دی
تیدا ب سهرکهفی.

ماریا مەعلوف چەلەنگترین روژنامەقانا عەرەب

"دا بەشار بەیتە سەر دەستەلاتی باسل ئەسەد دەیتە کوشتن"

ماریا مەعلوف کو وهك چەلەنگترین و زیرەكترین روژنامەقانا ژن یا عەرەبی دەیتە ناسکرن د دیدارەکا روژناما باس دا بەحسا پەیوەندیا خو یا دگەل بشار ئەسەد سەرۆکی سوریی دکەت و ب کەسەکی بی بنەمال و نهیی سیاسی ل قەلەم ددمت.

ماریا کو ب رەسەن وەلاتیا لوبنانیە و خودانا کومپانیا ماریا مەعلوفە بو چاپ و بەلاقکرنی و روژناما (الرواد) دمرئیخیت و تا نوکە د گەل چەندین سەرۆکی وەلاتان دیدار و چاقپی کەفتنی و روژنامەقانی کرینە ل دوور پەیوەندیی خو دگەل سەرۆکی سوری بەشار دبیژیت: ل سالا ۲۰۰۶ی من هەقدیتەک دگەل بشار ئەسەد سازکریە و بشار ل وی دەمی تا نوکە گەلەکی هاتیە گوهورین، چونکی بشار ب تتی نوژداری چاقا بوو و ب کیری سیاسەتی نەدەهات، لی دەما کو بابی وی چویە رەحمەتی وی ئەو پوستی بلند و مرگرتیە، ئەگەر چ بریار بوو کو باسل ئەسەد مامی وی بییتە سەرۆکی سوری، لی باسل ب ئەگەری رویدانەکا ترافیکی دەیتە کوشتن و تا نوکە زی ئەگەری رۆون بو کوشتا باسلی نین، چونکی دەستەکی بلند د ناڤا گاردا کەفن د خاست بشار جەبی بابی خو حافظ ئەسەد بگریت.

د پشکەکا دیتەر یا گووتنا خودا ماریا مەعلوف دبیژیت: دەما کو بشار هاتیە سەر دەستەلاتی دخاست هندەک کاریت پیشیخستی و بەرەف پیشچوونی د ئاستی سوری دا بکەت و تەکنولوزیایی بینیته ناڤا سوری و دخاست کو سوری ژ عەقلیەتا بەردینی و رمق یا بەعسی رزگار بکەت، لی ل دوماهیکی نەشیا چ بکەت و ب فی کاری خو بشار خەلک توشی حییهتی و گومانی کرن.

ماریا مەعلوف باس ژ باومرا خو یا وی دەمی ب روژما ئەسەدی دکەت و دبیژیت: جەبی داخییە د سەردەمەکی دا ئەز ئیک

لوبنانی دیت و وی گوته من کو (ئەسما ئەخرەس) مژویلی کرینا جلیکت ب بهایە.

ل دوور ئەگەری نەمانا روژما ئەسەد ماریا دبیژیت: بو سالا ۲۰۱۴ی ئەسەد جارەکا دیتەر دی خو هەلبیژیریت و ل قیترە چەند ئەگەر هەنە کو دوو ژ وان گەلەک ب هیژن و ئیک ژ وان ئەووە ب ریکەفتەکا نیقەمۆلەتی دی بشار سەرکەفتی یان ژ بشار دی خەسار بیت، لی کەسەک ژ هەمان تەڤگرا عەلەویان دی جەبی وی گریت.

بوژ ژ وان کەسیت من بەرەقانی ژ بشار ئەسەدی دکەر، چونکی بوچوونا من ژی وهک یا هەر لوبنانیەکی بوو، دەما کو ئیمنایا سوری و لوبنان یا پیگفە گریدایە، لی بشاری ئەم بی هیفی کرین و نوکە ژ نەچارین د چەپەری بەرقانیی دابین ژ گەلی سوری داکو ژ دەستی روژما دکتاتورا بەعس قورتال بین.

ل دوور وان زانیاریت کو ل سەر هەڤرینا ئەسەدی هەین ژنە روژنامەقانا عەرەب دبیژیت: دەمەکی بەری نوکە من ئیک ژ دیزاینەریت ب ناڤ و دەنگیت

پیشہ چوں و وەراریت جفاکی

قالد دیره شی

هەر ل دستپیکا پهیدا بوون و سهره لدا نا رابوونی (رینساس) ل تهو روپا و ل دویقدا ژی، ههمی هیچی و نارمانجیت هزرقان و رموشن بیریت وی قوناغی تهو بوون کانی چاوا دی شین بزاف و لقینی ئیخنه مادیت گریدایی قی بزاقا گوهورینا کهفتیه دناف رهیت جفاکی دا، ب کار ئینانا وان مادیت کو ب دروستی بکهفته دخرمه تا نویاتی دا و تهفه ژی هزرکرنه کا فهلسه فی بوو، بو ههمی تالییت ژینا سیاسی، مافییت مروقی، جوانناسی و ههمی چه قیت ژینا جفاکی و ههر دم ژ پیک و تیگه هی مودرنیزمی دستپیکه کا (مه عریفی) سهردمیانه یه و هزرکرنه بو تشتی نوی و تهف هزرکرنه ژی بهرهم و داهینانیت نوی دویف خودا دئینیت و سهر ژنوی دبیته مادی ئافاهی ئافاکرنا جفاکی، بهلی پسیار ل قیره تهوه ههر تشتی تهم بو قی ئافاهی ب کار دئینین دی مادیت کهفن بن و ب تتی تهو دی بنه ئیکانه ییت قی ئافاهی، یان ژی ب تتی هزرکرن و بیرکرنا نوی دی بنه مادیت وی؟

بیخش ههر گهل و وهلاته کی حاشاتی ل چوی خو کری و قیایی جفاکی خو ب رهنه کی نوی ئافا بکهت، بی ئیک و دوو یی توشی ئاریشه و ئالوزییت مه زن بووی و نهشیایه خو ل بهر پیلیت نه چاقه ری کری بگریت و تهو جفاک بهر ب هیلاک بوونی یی هاژوتی و نهشیاینه نارمانجا خو ب هنگیشن و زوی خهونیت وان یی بهرها قییتی، ئانکو یا فهره ههمی جفاک ل سهر بنیاتی عه دمت و کهلتور و ئافهدانیا خو یا دیرین بهینه چیکن و ئافا کرن، بهلی دگهل هندی دا ژی نابیت ب دبیته کا کهقنار و چوی بهری خو بدنه قی ئافاکرنی، چونکه دبیزنه قی رهنه کی ئافاکرنی دریزیدان و بهردموامیدان ب ساخله تیت ساخله م و دریک دگهل تهقل و هوشی جفاکی بییت سهردم و ههمی هزرکرنی مروقی کویراتیه کا دیرین و دیرۆکی ههیه و دبیت گهلهک جار و دلیقان مروف هس پی نهکته، بهلی ههر قوناغه کی مۆرک و شکلی خو یی نهخاسمه ی ههیه و ب ریکا وی ژی کیجا خو ل سهر ههمی تالییت ژینانی بهلاف دکته.

ل قیره دیار دبیت کو تهو هزارا خیجه کی دسه ههمی چویان را دکیشت و ب تشته کی کهفن و دم ب سهرقه چوی ددنه نیاسین، دیسان تهو هزارا دبیزیت دقیت ب تتی تهم خو ب کهقنیت خوفه گریدمین و ژی دمرنه کهقین، ههر دوو هزریت شاشن و بو تهقرویا مه پیک ناکهن و ب دیتنا مه، (ژبلی کیمه کا هاشیبوونان) تهو ریکا جفاکی کوردستانی تیدا دچیت بهر ب باسکه کی دروسته و ئافاهی وی یی شیلای و هه قیرکریه ب چوی خو و مودرنیزما تهقرو و ههر جفاکه کی ل سهر قی بنیاتی ئافا بییت، دی ئافاهی کی بی خش بیت.

بو ئىكەم جار ھەلسەتتە كۆتەرگەن و گەریانەك بو جقاتگەھا چارەرا ھیتوتى
خاندەك دنایبەرا پەرسەگەھ و جەسە ھەواندەن دا